

คำประกาศ

เนื่องจากมติของการประชุมผู้รับผิดชอบงานคำสอนของเอเชีย (Pan Asian Conference on Catechesis) ระหว่างวันที่ 19-23 ตุลาคม ค.ศ. 1995 ณ บ้านเนรใหญ่ ประเทศสิงคโปร์ ให้คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรมของแต่ละประเทศ จัดทำคู่มือแนะแนวการสอนคำสอนของท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับคู่มือแนะแนวทั่วไปสำหรับการสอนคำสอน (General Directory for Catechesis - 11 สิงหาคม ค.ศ. 1997) ของสมณกระทรวงว่าด้วยเรื่องพระสงฆ์ และเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางงานอภิบาล ค.ศ. 2000 ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยอีกด้วย

เราได้พยายามจัดประชุมดำเนินงานเรื่องนี้ โดยเริ่มจัดทำคู่มือแนะแนวการสอนคำสอนในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 6-9 กันยายน ค.ศ. 2000 (ปีปีติมหาการุญ) ณ บ้านผู้หว่านสามพราน ปีละ 2-3 ครั้ง คณะกรรมการฯ ได้มอบหมายให้ บาทหลวงวีระ อารมณ์รัตน์ บาทหลวงวัชศิลป์ กฤษเจริญ เซอร์ไอรีน ชำนาญธรรม ซิสเตอร์สังวาลย์ วาปีทะ ครูประภา วีระศิลป์ ครูราตรี ช้อยเครือ ครูทัศนีย์ มธุรสสุวรรณ ครูกมลลา สุริยพงศ์ประไพ และครูเอมอร ทองอดิษฐ์ เป็นคณะอนุกรรมการไปดำเนินงาน

ในปี ค.ศ. 2004 คณะกรรมการได้ประชุมดำเนินงานพิจารณาร่างคู่มือฯ เล่มนี้ 3 ครั้งคือ วันที่ 26-27 มกราคม วันที่ 12-13 กรกฎาคม และวันที่ 14-15 กันยายน ค.ศ. 2004 และได้พิจารณาผ่านมติของคณะกรรมการฯ ให้พิมพ์ทดลองใช้ เมื่อวันที่ 26 มกราคม ค.ศ. 2005

บัดนี้ผลงานได้ปรากฏดังที่ท่านกำลังถืออยู่ จึงขอคุณพ่อ บราเดอร์ ซิสเตอร์ จิตตภิบาล ผู้ประสานงานคำสอน ครูคำสอน และท่านนำไปใช้ในการดำเนินงานสักกระยะหนึ่ง โปรดช่วยพิจารณา และหากมีข้อเสนอแนะ เรายินดีนำมาพิจารณา ปรับปรุงในการประชุมสามัญของคณะกรรมการฯ ในปี ค.ศ. 2008 เพื่อขออนุมัติจากสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย และจัดพิมพ์เป็นทางการต่อไป

ขอท่านบุญราศีนิโคลาส บุญเกิด กฤษบำรุง ครูฟิลิป สีฟอง อ่อนพิทักษ์ และเพื่อนมรณสักขีแห่งสองคอน ช่วยให้งานนี้บรรลุผลสำเร็จด้วยเทอญ

พ.วี: อภรณ์รัตน์

(บาทหลวงวีระ อภรณ์รัตน์)

เลขธิการ

+

(พระสังฆราชยออาгим พเยาว์ มณีทรัพย์)

ประธาน

16 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2005

สารบัญ

บทนำ	5
หมวดที่ 1 สภาพสังคมไทย	8
สภาพทั่วไปทางสังคม	8
สภาพทั่วไปของพระศาสนจักร	10
สภาพทั่วไปด้านคริสตศาสนธรรม	12
การตอบรับ	17
หมวดที่ 2 วิสัยทัศน์ และพันธกิจ	20
วิสัยทัศน์	21
พันธกิจ	21
หมวดที่ 3 แหล่งที่มาของเนื้อหาคำสอน	24
เนื้อหาคำสอน	24
แหล่งที่มาของเนื้อหาคำสอน	27
หลักเกณฑ์ในการนำเสนอเนื้อหา	28
หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก	31
หมวดที่ 4 เนื้อหาคำสอนตามวัย	34
คำสอนเด็ก	35
คำสอนเยาวชน	47
คำสอนผู้ใหญ่	54
หมวดที่ 5 วิธีการสอน	63
ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และสภาพการณ์วิธีการ-	
ถ่ายทอดความเชื่อในประเทศไทย	63

หนังสือคำสอนไทย	64
แนวทางเบื้องต้นในการใช้วิธีการสอนคำสอนใน- ยุคปัจจุบัน	68
วิธีการสอนคำสอนสำหรับคนไทยในยุคปัจจุบัน	74
ก การสอนคำสอนแบบบูรณาการ	75
สัตย์ซื่อต่อพระเจ้า	76
สัตย์ซื่อต่อมนุษย์	78
ข. การสอนคำสอนแบบการประสานข่าวดีเข้ากับ วัฒนธรรมท้องถิ่น	81
ค. การสอนคำสอนเพื่อสร้างชุมชน	84
สัตย์ซื่อต่อพระศาสนจักร	84
หมวดที่ 6 การจัดองค์กร บุคลากร และทรัพยากร	92
การจัดองค์กร	92
สถาบันสำคัญ	101
บุคลากร	107
การอบรมครูคำสอน	121
เอกสารอ้างอิง	126
อักษรย่อเอกสารต่าง ๆ	128
รายชื่อคณะกรรมการจัดทำ	130
ประกาศเรื่องครูคำสอนและการตอบแทน	135
ศูนย์คริสตศาสนธรรมในประเทศไทย	139
สถิติครูคำสอนในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2548	142

บทนำ

- 1 พระศาสนจักรคาทอลิกได้ไตร่ตรองตนเองเรื่องงานอภิบาล และงานธรรมทูต เพื่อพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน โดยจัดประชุมสภาสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1962-1965) สมณกระทรวงว่าด้วยเรื่องพระสงฆ์ ได้ออกคู่มือแนะแนวการสอนคำสอนทั่วไป (GCD) วันที่ 11 เมษายน ค.ศ. 1971 และได้ทบทวนจัดพิมพ์ใหม่ โอกาสครบ 25 ปี โดยใช้ชื่อคู่มือแนะแนวทั่วไปสำหรับการสอนคำสอน (GDC) เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม ค.ศ. 1997 เพื่อเป็นหลักในการสอนคำสอน หรืออบรมคริสตศาสนธรรม
- 2 เอกสารฉบับดังกล่าวได้เสนอแนะว่า เราต้องจัดการสอนคำสอนในบริบทเฉพาะของพระศาสนจักรท้องถิ่น ทั้งวิธีการและเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยยึดหลักวิชาการ และการปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 3 หลังจากสมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ทรงอนุมัติและรับรองให้จัดพิมพ์หนังสือคำสอนพระศาสน

จักรคาทอลิก (11 ตุลาคม ค.ศ. 1992) พระองค์ทรง
เสนอแนะให้แต่ละประเทศจัดทำหนังสือคำสอนของ
ท้องถิ่น และคู่มือแนะแนวการสอนของท้องถิ่นด้วย
ดังนั้น คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนในประเทศไทยเล่ม
นี้ จึงเป็นความพยายามของคณะกรรมการคาทอลิก
เพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรม เพื่อเสนอ วิสัยทัศน์
พันธกิจ และแนวทางในการอบรมคริสตศาสนธรรมใน
ประเทศไทย ให้เหมาะสมกับบริบทของเรา

4. สภาพระสังฆราชคาทอลิกฯ ได้จัดประชุมทำแผนแม่บท
ทิศทางงานอภิบาล ค.ศ. 2000 ของพระศาสนจักร
คาทอลิกในประเทศไทย สำหรับคริสต์ศักราช 2000-
2010 คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการอบรมคริสตศาสน-
ธรรม จึงเริ่มจัดทำคู่มือแนะแนวการสอนคำสอน
ในประเทศไทย เมื่อวันที่ 6-9 กันยายน ค.ศ. 2000
ณ ศูนย์ฝึกอบรมงานอภิบาลบ้านผู้หว่าน อ.สามพราน
จ.นครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อให้พระสงฆ์
นักบวช ฆราวาส ผู้อบรม และครูคำสอน มีแนวทาง
และหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานคำสอน เช่น จัดทำ
หนังสือ โครงการ สื่ออุปกรณ์ การอบรมครูคำสอน ฯลฯ
ที่เหมาะสมกับสภาพของผู้มีความเชื่อในประเทศไทย

เราแบ่งโครงสร้างคู่มือฯ เป็น 6 หมวด ดังนี้คือ

1. สภาพสังคมไทย
2. วิสัยทัศน์และพันธกิจ
3. แหล่งที่มาของเนื้อหาการสอน
4. เนื้อหาการสอนตามวัย
5. วิธีการสอน
6. การจัดองค์กร บุคลากร และทรัพยากร

หมวดที่ 1

สภาพสังคมไทย

- 5 การประกาศข่าวดีในประเทศไทยจะมีความหมายต่อประชาชน เมื่อเราพยายามให้พวกเขามีประสบการณ์ฝ่ายจิตที่เป็นรูปธรรม ในสภาพสังคม วัฒนธรรม และศาสนา เพราะจากบริบทนี้ เราสามารถหาแนวทางดำเนินงานคำสอนให้เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ต่อไปนี้เราจะพยายามเข้าใจสภาพทั่วไป และสภาพงานคำสอนในประเทศไทย ในสมัยหลังสภาพระสังคายนาวาดิกันที่ 2 (ค.ศ. 1962-1965)

สภาพทั่วไปทางสังคม

- 6 สังคมไทยเป็นสังคมที่มีพื้นฐานและวิวัฒนาการมาจากคำสอนของพระพุทธศาสนา วิถีชีวิตคนไทยเป็นไปอย่างเรียบง่าย มีความรัก ความเอื้ออาทร และความ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ให้ความเคารพและยึดมั่นใน คำสั่งสอนของผู้ใหญ่ เป็นต้นบิตามารดาที่มีความเชื่อใน เรื่องของบาปบุญคุณโทษ หรือ “กรรม” เป็นแนวทาง ในการดำเนินชีวิตต่อมา ชีวิตตามวิถีและภูมิปัญญาไทย

ได้รับผลมาจากแนวคิดเรื่องการพัฒนาการทางสังคม จากแหล่งอื่นๆ ซึ่งใช้กรอบและข้อมูลทางเศรษฐกิจเป็นตัวนำ ใช้คำว่าทันสมัยและความเป็นสากลเป็นแรงจูงใจ ความเชื่อทางศาสนา การปฏิบัติตัวตามประเพณี วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมถูกท้าทายด้วยกระแสความคิด ค่านิยมสมัยใหม่ วิถีชีวิตที่เรียบง่าย กินอยู่แต่พอเพียง ตามรูปแบบเกษตรกรรมจึงถูกแทนที่ ด้วยระบบการแข่งขันและผลประโยชน์ ซึ่งมาจากระบบอุตสาหกรรมและ พาณิชยกรรม (เทียบทิศทางงานอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 ข้อ 13)

- 7 ผลที่ตามมาจากกระแสสมัยใหม่ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศมากมายหลายประการด้วยกัน แต่ในอีกด้านหนึ่งนั้น ความเจริญก้าวหน้าก็ส่งผลในเชิงลบให้กับสังคมไทยด้วย เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ครอบครัพล่มสลาย ปัญหาค่านิยมที่ยกย่องบุรุษเหนือสตรี ปัญหาสตรี เด็ก ปัญหาการขายบริการทางเพศ ความยากจน ช่องว่างระหว่างวิถีชีวิตในเมืองและชนบท แรงงาน การแพร่ของโรคเอดส์ ยาเสพติด การพ่น การขาดความเข้าใจด้านศาสนาและชาติพันธุ์ วิกฤตการณ์ทางวัฒนธรรม ปัจจัยและวงจรของอิทธิพล ความรุนแรง (ทิศทางงานอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 ข้อ 17)

อย่างไรก็ดีเรายังพบว่าความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การเคารพนับถือบรรพบุรุษและผู้อาวุโส ความภาคภูมิใจ

ใจในตน และความเอื้ออาทรก็ยังคงอยู่ในธรรมชาติของคนไทยส่วนใหญ่ ซึ่งพร้อมที่จะให้คุณค่าแก่คุณธรรมและความดีตามวิถีของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนนับถือ อีกทั้งพร้อมที่จะรื้อฟื้นภูมิปัญญาท้องถิ่นและดุลยภาพระหว่างมนุษย์ สังคม และธรรมชาติอีกด้วย (ทิศทางการอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 ข้อ 18)

สภาพทั่วไปของพระศาสนจักร

- 8 พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนเพียง 0.46% ของประชากรไทยทั้งหมด หรือประมาณ 290,503 คน (จากปฏิทินคาทอลิก ปี ค.ศ. 2004) ในขณะที่มิชชันนารีกลุ่มแรกเข้ามาเผยแผ่ศาสนาคริสต์ในประเทศไทยมานานถึง 400 กว่าปีมาแล้ว คาทอลิกในประเทศไทยส่วนใหญ่มีบรรพบุรุษเป็นชาวจีนที่อพยพมาจากผืนแผ่นดินใหญ่ ชาวจีนและชาวลาวที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน แม้จะมีจำนวนไม่มากนัก แต่คาทอลิกไทยก็ได้ทำประโยชน์ให้กับแผ่นดินจนเป็นที่ยอมรับของชาวไทย เป็นต้นในเรื่องของการศึกษา การอนามัย และการสังคมสงเคราะห์ จุดแข็งของพระศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทยก็คือการมีโครงสร้างการปกครองที่เข้มแข็ง การให้สมาชิกมีการศึกษาที่ดี การมีองค์กรที่ช่วยเหลือเกื้อกูล ฯลฯ ประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศที่ให้เสรีภาพกับประชาชนในการนับถือศาสนา

จึงทำให้คาทอลิกในประเทศไทยสามารถอยู่ในสังคมไทยได้อย่างมีความสุข สามารถประกอบธุรกิจหรือรับราชการได้อย่างอิสระเช่นเดียวกับชาวไทยทุกคน

ในอีกด้านหนึ่ง เนื่องจากคาทอลิกในประเทศไทยเริ่มมาจากการเผยแพร่โดยคณะมิชชันนารีจากประเทศทางทวีปยุโรป จึงทำให้ชาวไทยทั่วไปมีความรู้สึกว่าการเมืองในสมัยนั้น ทำให้คนไทยจำนวนหนึ่งมองว่าศาสนาคริสต์เป็นเครื่องมือทางการเมืองของชาติตะวันตก ประกอบกับการมีชีวิตเป็นหมู่คณะที่มีกฎระเบียบและการประกอบพิธีกรรมเฉพาะของคาทอลิก จึงทำให้คนในสังคมเกิดความรู้สึกว่าคาทอลิกเป็นกลุ่มบุคคลที่แปลกแยกไปจากคนไทยทั่วไป ดังจะเห็นว่า สมัยหนึ่งมีการเรียกคาทอลิกว่าเป็นพวก “เข่ารีด” เป็นต้น ทศนคติในเรื่องนี้ค่อย ๆ ดีขึ้นตามกาลเวลา

- 9 ในส่วนชีวิตภายในของคาทอลิกเอง ท่ามกลางเสรีภาพและความสำเร็จของกิจการต่าง ๆ ที่พระศาสนจักรได้ดำเนินการ คริสตชนจำนวนมากรู้สึกว่าการปฏิบัติคาทอลิกเป็นพระศาสนจักรแห่งสถาบันมากกว่าพระศาสนจักรที่เป็นประจักษ์พยานแห่งความรักของพระเยซูคริสต์เจ้าอย่างแท้จริง บรรดาผู้นำให้ความสำคัญกับความสำเร็ภายนอกมากกว่าด้านจิตใจ ดำเนิน

นโยบายไปตามกระแสสังคมโลกมากกว่าแนวทางแห่ง
พระวรสาร บรรดาคริสตชนคาทอลิกยังมีความรู้และ
ความเชื่อที่ไม่พอเพียงกับการดำเนินชีวิตที่เป็นประจักษ์
พยานในท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ปัจจุบัน ดังนั้นพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย
จึงจำเป็นต้องทบทวน และใช้วิจักษณ์ญาณในการ
เจริญชีวิตของตน ด้วยความสุภาพถ่อมตนตามจิตตารมณ์
พระวรสารมิให้ถูกกลืนโดยค่านิยมความทันสมัยในมิติวิถี
ชีวิตทางโลก แต่ต้องยึดมั่นในพันธสัญญาที่พระคริสตเจ้า
ประทานให้และทรงเรียกร้องให้กลับใจ (เทียบ มก 1:15)

สภาพทั่วไปด้านคริสตศาสนธรรม

- 10 จากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เราได้เห็นการ
พัฒนาที่ก้าวหน้าของงานการอบรมคริสตศาสนธรรมใน
ประเทศไทย ได้ดังนี้
- ✧ มีการจัดส่งพระสงฆ์ นักบวช และฆราวาสเดินทางไปศึกษาวิชาคำสอนสมัยใหม่ในต่างประเทศมากขึ้น
 - ✧ มีการจัดตั้งสถาบันเพื่อให้การอบรมครูคำสอน คือ
“ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมประเทศไทย” ขึ้น
ในปี ค.ศ. 1965 และเปิดสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา
ที่วิทยาลัยแสงธรรมในปี ค.ศ. 2000
 - ✧ มีการจัดตั้งศูนย์คริสตศาสนธรรมประจำสังฆมณฑล
และศูนย์คริสตศาสนธรรม ภาคอีสาน (สองคอน)

ค.ศ. 1995

- ✧ มีการจัดแปลเอกสารด้านคำสอนสากลของพระศาสนจักร ผลิตหนังสือ คู่มือ และสื่อต่างๆ ที่ทันสมัยมากขึ้น
- ✧ โรงเรียนและวัดจัดการสอนคำสอนทั้งในระบบ และนอกระบบมากขึ้น

ข้อสังเกตบางประการที่ต้องพิจารณาเป็นพิเศษ

- 11 ชาวไทยส่วนใหญ่เข้ามานับถือศาสนาคริสต์โดยการสืบทอดต่อกันมาจากครอบครัว มีผู้ใหญ่ที่สนใจเข้ามาศึกษาและเข้าเป็นสมาชิกไม่มากนัก ในจำนวนนี้ส่วนหนึ่งเข้ามาเพราะการแต่งงานกับคู่สมรสคาทอลิก ครอบครัวคาทอลิกส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญกับการให้บุตรหลานได้รับศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งการเริ่มต้นชีวิตคริสตชน คือ ศีลล้างบาป ศีลกำลัง และศีลมหาสนิท เมื่อถึงวัยแต่งงานก็ให้รับศีลสมรส เมื่อถึงวัยชราโดยเฉพาะช่วงเวลาใกล้ความตาย ยังมีความต้องการที่จะพบพระสงฆ์เพื่อรับศีลเจิมผู้ป่วย และต้องการฝังศพของตนเองหรือญาติพี่น้องไว้ในสุสาน (คริสตชนไทยให้ความสำคัญแก่ผู้ตายอย่างมาก ดังจะเห็นได้ว่ามีธรรมเนียมการสวดภาวนาให้ผู้ล่วงลับในระยะเวลาต่างๆ หลายโอกาส และบุตรหลานญาติพี่น้องจะมารวมชุมนุมกันในงานศพ และในงานเสกสุสานประจำปีกันเป็นจำนวนมาก)

นอกจากนี้ คริสตชนไทยยังคงให้ความสำคัญกับวัดโดย การมาร่วมพิธีกรรมในวันอาทิตย์และในวันฉลองต่าง ๆ ดังนั้นการสอนคำสอนส่วนใหญ่จึงเน้นเรื่องของการเตรียม ตัวคริสตชนเพื่อรับศีลศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ มากกว่าการอบรม ให้คริสตชนเติบโตในความเชื่อจนถึงขั้นสมบูรณ์ตามแบบ อย่างของพระเยซูคริสต์

- 12 สำหรับเด็กที่เรียนอยู่ในโรงเรียนคาทอลิก ส่วนมาก เรียนคำสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีครูคำสอน ที่ผ่านการฝึกอบรมมาจากสถาบันคำสอนหรือผ่านการ อบรมอย่างต่อเนื่อง มีเวลาและอุปกรณ์ที่พอเพียงสำหรับ งานคำสอน แต่สำหรับหลาย ๆ โรงเรียนยังมีปัญหาเรื่อง การขาดแคลนครูคำสอนที่ชำนาญการ และเวลาที่เหมาะ สมสำหรับการเรียนคำสอนสำหรับเด็ก ๆ ที่ไม่ได้เรียน ในโรงเรียนคาทอลิก และอยู่ห่างไกลจากชุมชนคาทอลิก จะขาดการอบรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นอกจากนี้ เยาวชนที่ศึกษาในระดับวิชาชีพ และในระดับ อุดมศึกษา ยังขาดผู้รับผิดชอบที่จะให้การอบรมพวกเขา เช่นเดียวกันในการสอนคำสอนให้กับผู้ที่เตรียมตัวเข้า สู่วีตแต่งงาน บางแห่งยังขาดการจัดการอบรมอย่าง เป็นระบบและใช้เวลาเพียงสั้น ๆ สำหรับทำความเข้าใจ เรื่องที่ต้องใช้เวลาอยู่ด้วยกันตลอดชีวิต ดังนั้นโรงเรียน จึงเป็นสถานที่สำคัญสำหรับการปลูกฝังความเชื่อให้กับ

เด็กและเยาวชน ส่วนวัดทำหน้าที่ในการเฉลิมฉลอง ศีลศักดิ์สิทธิ์มากกว่าการให้การอบรมสั่งสอนเรื่องของ ความเชื่อ หรือการเผยแพร่ศาสนา ส่วนคริสตชนก็ให้ ความสำคัญกับการร่วมพิธีกรรมมากกว่าการศึกษาหลัก ธรรมของศาสนา

- 13 ชีวิตแห่งความเชื่อของคริสตชนไทยมาจากบรรยากาศใน ครอบครัว บิดามารดาจึงเป็นบุคคลสำคัญอันดับแรก ที่ถ่ายทอดชีวิตแห่งความเชื่อให้กับบุตรหลาน แม้ว่าบิดา มารดาจะมีความรู้ในศาสนาไม่สูงนัก แต่ด้วยการดำเนิน ชีวิตประจำวันที่เลื่อมใสศรัทธาต่อพระเจ้า บุตรหลานจึง ซึมซับความเชื่อนั้นมาเป็นมรดกติดตัวไป ส่วนโรงเรียน มีหน้าที่ให้คำอธิบายเกี่ยวกับความเชื่อที่เด็ก ๆ รับประทาน และวัดเป็นสถานที่ให้ทุกคนมาแสดงออกถึงความเชื่อและ ความศรัทธาที่มีต่อพระเจ้า ดังนั้น บ้าน วัด และ โรงเรียนจึงเป็นสามสถาบันที่ช่วยกันถ่ายทอดความเชื่อ ให้กับคริสตชน แต่จากสภาพโดยทั่วไป การประสาน สัมพันธ์ และความเข้มแข็งในการทำหน้าที่ของแต่ละ สถาบัน ยังต้องมีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 14 คริสตชนไทยส่วนใหญ่เข้าใจว่าการเรียนคำสอนเป็นเรื่อง ของเด็ก ๆ หรือเมื่อได้รับศีลล้างบาป ศีลอุบายบาป ศีลมหาสนิท และศีลกำลังก็แสดงว่าเรียนคำสอนจบแล้ว

ไม่ต้องมีการเรียนอะไรอีก จึงขาดการศึกษาอบรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้ความรู้เรื่องศาสนาเรียนมาในอดีตไม่เท่าทันกับสถานการณ์ในโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการท้าทายของแนวคิดสมัยใหม่ต่อสถาบันศาสนาและความเชื่อ แม้ในปัจจุบันวัดบางแห่งจะจัดให้มีการอบรมคำสอนเรื่องศาสนาให้เป็นระยะๆ แต่ก็มีผู้ให้ความสนใจไม่มากนัก

- 15 การสอนคำสอนของพระศาสนจักรไทยยังเน้นไปที่องค์ความรู้มากกว่าการมีประสบการณ์ฝ่ายจิต เรายังขาดผู้นำทางจิตวิญญาณที่สามารถฝึกอบรมคริสตชน ให้ได้สัมผัสพระเจ้า และภาวนาติดต่อกับพระเจ้าด้วยใจที่ร้อนรนมากกว่าการภาวนา ด้วยบทภาวนาที่ได้จัดเตรียมไว้แล้ว
- 16 การสอนคำสอนของพระศาสนจักรไทยยังเน้นไปที่ข้อปฏิบัติ หรือบทบัญญัติภายนอกที่มาจากธรรมประเพณี มากกว่าความเชื่อหรือข้อคำสอนที่มาจากพระคัมภีร์ คริสตชนคาทอลิกไทยจึงขาดความรู้ที่แท้จริง และขาดแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อจากพระคัมภีร์
- 17 ชีวิตของคริสตชนอยู่ภายใต้บรรยากาศของพี่น้องต่างความเชื่อ ดังนั้นแนวคิดและการปฏิบัติของคนส่วนใหญ่

ในท้องถิ่นนั้น ๆ ย่อมมีผลต่อความเชื่อและวิถีชีวิต
ของคริสตชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

- 18 จากสถานการณ์การสอนคำสอนโดยสังเขปที่กล่าวไว้นี้ ทำให้เรามองเห็นว่าพระศาสนจักรจะต้องฟื้นฟูการสอนคำสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของคริสตชนไทย ตามสภาพความเป็นจริง ให้เหมาะสมกับกาลเวลาและสภาพแวดล้อมของสังคมไทย ให้คำสอนเป็นคำตอบชีวิตสำหรับตนเองและสังคม และจัดให้งานด้านคำสอนนี้เป็นงานเร่งด่วนอันดับต้น ๆ ของพระศาสนจักรในประเทศไทย

การตอบรับ

- 19 เพื่อให้พันธกิจที่พระคริสตเจ้าทรงมอบหมายแก่เราให้สำเร็จไปตามความมุ่งหวัง คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรมจึงมุ่งที่จะ
- ✧ ปลุกจิตสำนึกบรรดาผู้นำพระศาสนจักรให้เห็นความสำคัญของงานคำสอน โดยจัดให้งานคำสอนเป็นงานสำคัญเร่งด่วน ให้การสนับสนุนงานคำสอนและบุคลากรด้านคำสอนด้วยทรัพยากรทั้งทางด้านวัตถุ บัณฑิตและด้านจิตใจอย่างเพียงพอ
 - ✧ จัดการอบรมครูคำสอน ให้มีประสิทธิภาพทั้งทางด้านชีวิตจิต ความรู้ และทักษะอย่างต่อเนื่อง

- ✧ ส่งเสริมความร่วมมือ การประสานงาน ช่วยเหลือ และแบ่งปันกันในทุกๆ ด้าน ระหว่างศูนย์คริสตศาสนธรรมด้วยกัน และหน่วยงานอื่นๆ ของพระศาสนจักร เช่น คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อครอบครัว คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการศึกษา เป็นต้น
- ✧ จัดให้มีการอบรมศึกษาด้านคริสตศาสนธรรมอย่างต่อเนื่องทุกช่วงชีวิต โดยให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตอันหลากหลายของประชาชน (เทียบ GDC 165) เฉพาะอย่างยิ่งการอบรมคริสตศาสนธรรมสำหรับครอบครัว และคำสอนด้านสังคม
- ✧ ยึดพระคัมภีร์ เป็นหลักในการอบรมคริสตศาสนธรรม เพราะ“เป็นทอธาร” (GDC 94) และ “คลังแห่งความเชื่อ” รวมทั้งธรรมประเพณีศักดิ์สิทธิ์และอำนาจสั่งสอนของพระศาสนจักร เพราะทั้งสามสิ่งนี้ต่างส่งเสริมความรอดพ้นของวิญญูณอย่างสัมฤทธิ์ผลตามวิธีการของตน โดยรวมกับการกระทำของพระจิตเจ้า (เทียบ DV 10)
- ✧ มุ่งเน้นการสอนความเชื่อสู่ชีวิต การวางกิจและพิธีกรรมที่นำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นในจิตตารมณ์ของพระวรสาร มีความสำคัญในการเป็นพยานชีวิตคริสตชนเพื่อการเสวนากับพี่น้องต่างความเชื่อ และการอบรมด้านงานธรรมทูต (GDC 30)

- ✧ จัดทำ ปรับปรุง และส่งเสริมหนังสือ คู่มือ และอุปกรณ์ต่างๆ ในการอบรมคริสตศาสนธรรมให้ทันสมัย มีคุณภาพ และจำนวนเพียงพอกับความต้องการที่จำเป็น อีกทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพสังคม และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นด้วย
- ✧ ส่งเสริม สนับสนุน ให้นำวิธีการตามขั้นตอนของการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน(RCIA) มาใช้ (เทียบ GDC 176)

หมวดที่ 2

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

- 20 พระเยซูเจ้าทรงสำแดงพระองค์ในแคว้นกาลิลี ทรงส่งบรรดาอัครสาวกไปทั่วโลก โดยตรัสว่า “ท่านทั้งหลายจงไปสั่งสอนนานาชาติให้มาเป็นศิษย์ของเรา ทำพิธีล้างบาปให้เขา เตชะพระนามพระบิดา พระบุตร และพระจิต จงสอนเขาให้ปฏิบัติตามคำสั่งทุกข้อที่เราให้แก่ท่าน” (มธ 28:19-20)

“เราให้บทบัญญัติใหม่แก่ท่านทั้งหลาย ให้ท่านรักกัน เรารักท่านทั้งหลายอย่างไร ท่านก็จงรักกันอย่างนั้นเถิด ถ้าท่านมีความรักต่อกัน ทุกคนจะรู้ว่าท่านเป็นศิษย์ของเรา” (ยน 13:34-35)

เมื่อพระองค์กลับคืนพระชนมชีพ ทรงสำแดงพระองค์กับบรรดาศิษย์ ตรัสว่า “สันติสุขจงสถิตอยู่กับท่านทั้งหลายเถิด พระบิดาทรงส่งเรามาฉันใด เราก็กส่งท่านไปฉันนั้น” (ยน 20:21)

พระศาสนจักรจึงได้รับมอบพันธกิจจากพระ-เยซูเจ้าให้ประกาศข่าวดีแก่มนุษยทุกคน ดังนั้นพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย ซึ่งหมายถึงคริสตชนทุกคนจึงมีเกียรติได้รับมอบพันธกิจนี้ ในการ

เสริมสร้างพระอาณาจักร จากการร่วมประชุมปฏิบัติ
การทำแผนแม่บททิศทางงานอภิบาลคริสตศักราช 2000
ของพระศาสนจักรคาทอลิกสำหรับ ค.ศ. 2000-2010
คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรม
จึงได้จัดทำวิสัยทัศน์และพันธกิจ ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

- 21 ศิษย์พระเยซูคริสต์ ประจักษ์พยานด้วยชีวิต เพื่อเสริม
สร้างชุมชนแห่งความเชื่อ

พันธกิจ

- 22 ศาสนาบริการเพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรมมุ่งมั่นที่จะ
- ✧ เป็นศิษย์ของพระเยซูคริสต์ มีชีวิตสนิทสัมพันธ์กับ
พระเยซูด้วยการภาวนา พระวาจา และศีลศักดิ์สิทธิ์
(พิธีกรรม)
 - ✧ ร่วมมือกันประกาศพระเยซูคริสต์ด้วยชีวิต และการ
เสวนา เพื่อยืนยันถึงศักดิ์ศรีมนุษย์
 - ✧ สร้างเสริม สถาบันครอบครัว และชุมชนท้องถิ่น
ให้เข้มแข็งในความเชื่อ และในทุกมิติชีวิต
 - ✧ พัฒนาการอบรมความเชื่อ (งานคำสอน) อย่างต่อเนื่อง
ในทุกด้าน

ความหมายของการประกาศพระวรสาร

- 23 การประกาศพระวรสารคือการนำข่าวดีไปถึงมนุษยชาติ และพลังแห่งข่าวดีนี้เปลี่ยนแปลงจิตใจของมนุษย์ทั้งใน มโนธรรมส่วนตัว และส่วนรวมของมนุษย์ (EN 18) ซึ่ง แสดงออกในงานเมตตาจิต เพื่อช่วยพัฒนาสังคม ให้มีความ ยุติธรรมและสันติสุขมากยิ่งขึ้น

การประกาศพระวรสารเป็นพระคุณ และหน้าที่ ของพระศาสนจักร เพราะพระศาสนจักรมีไว้เพื่อการ ประกาศพระวรสาร (EN 14) ตามพระบัญชาของ พระเยซูคริสต์ให้แก่มนุษย์ทั้งหลาย อาศัยการทรงนำ ของพระเจ้า โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ✦ การดำเนินชีวิตเป็นประจักษ์พยาน ตามคุณค่าแห่ง พระวรสาร
- ✦ การอบรมคริสตศาสนธรรม ให้กับบรรดาพี่น้อง คริสตชนให้เติบโตในความเชื่อ โดยอาศัยพระวาจา และศีลศักดิ์สิทธิ์
- ✦ ส่งเสริมให้เกิดงานธรรมทูตอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้าง วัฒนธรรมแห่งชีวิตโดยอาศัยเครื่องมือต่างๆ ในยุค ปัจจุบัน (เทียบ GDC 48)

ความหมายของการอบรมคริสตศาสนธรรม

- 24 การอบรมคริสตศาสนธรรม (การสอนคำสอน) คือ การอบรมเด็กๆ เยาวชนและผู้ใหญ่ ให้เติบโตในความเชื่อ โดยการถ่ายทอดคำสอนสำหรับคริสตชนตามลำดับ และทำอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเติบโตในความเชื่อจนถึงขั้นสมบูรณ์ (CT 18)
- 25 เป้าหมายของการอบรมคริสตศาสนธรรม คือ การช่วยพี่น้องคริสตชนให้เป็นหนึ่งเดียว สนิทสัมพันธ์กับพระเยซูคริสต์ และดำเนินชีวิตตามคำสั่งสอนของพระองค์ (เทียบ GDC 80) ดังนั้น ภารกิจขั้นพื้นฐานของงานอบรมคือ
- ✧ ส่งเสริมความรู้ด้านความเชื่อ
 - ✧ ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับพิธีกรรม และศีลศักดิ์สิทธิ์
 - ✧ ฝึกอบรมการดำเนินชีวิตในพระคริสตเจ้า และตามคำสอนของพระศาสนจักรปัจจุบัน
 - ✧ สอนให้รู้จักภาวนา
 - ✧ สอนให้รักและรับใช้ชุมชน
 - ✧ สอนให้เป็นธรรมทูต กล้าแบ่งปันความเชื่อ (เทียบ GDC 85-86)

หมวดที่ 3

แหล่งที่มาของเนื้อหาคำสอน

เนื้อหาคำสอน

- 26 เนื้อหาคำสอนต้องอยู่ในบริบทของความเชื่อเรื่องพระเจ้า ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นพระผู้สร้าง และสิ่งสร้างที่สำคัญที่สุดคือมนุษย์ โดยให้มีภาพลักษณ์ของพระองค์ (ปฐมก 1:26) พระคุณลักษณะของพระเจ้าคือ ทรงเป็นองค์แห่งความรัก ความเมตตา เนื้อหาคำสอนต้องนำผู้เรียนให้เข้าสัมผัสกับพระเจ้าผู้ประทับอยู่ท่ามกลางเรา (ยอห์น 1:14) และเพื่อนมนุษย์ทุกคน เราทุกคนจึงเป็นพี่น้องกัน ร่วมมือกันในการปกป้องดูแลสิ่งสร้างต่างๆ รอบตัวเรา
- 27 มนุษย์รู้จักพระเจ้าได้จากการเผยแสดงของพระองค์ โดยผ่านทางกิจการและพระวาจา (GDC 38) ในประวัติศาสตร์ชาติอิสราเอล โดยผ่านทางบรรดาบุคคลต่างๆ ในพันธสัญญาเดิม และการเผยแสดงของพระองค์ที่สมบูรณ์ที่สุดอยู่ที่องค์พระบุตรพระเยซูคริสต์ (เทียบ ฮีบ 1:1-2)
- 28 ชีวิตของพระเยซูคริสต์ทำให้รู้ว่าพระเจ้าคือใคร คำสอน

ของพระองค์เป็นหนทาง ความจริง และชีวิต (ยอห์น 14 :6)
 มนุษย์สามารถค้นหาคำตอบของชีวิตได้จากการศึกษา
 ชีวิตของพระองค์ เช่น เกิดมาทำไม ตายแล้วไปไหน
ความทุกข์มีความหมายอย่างไร ทำความดีไปทำไม
 ฯลฯ การสอนคำสอนจึงต้องนำเสนอชีวิตของพระเยซูคริสต์
 ให้ผู้เรียนได้เกิดความรัก ความศรัทธา และดำเนินชีวิต
 ตามแบบอย่างของพระองค์

- 29 ข่าวดีที่พระเยซูคริสต์ทรงนำมาประกาศแก่มนุษย์คือ
 ข่าวดีเรื่อง**พระอาณาจักร**ของพระเจ้า ซึ่งเป็นข่าวดีสำหรับ
 ทุกคน เป็นอาณาจักรแห่งความรักและสันติสุข เป็น
 พิเศษสำหรับผู้ยากจน ผู้ถูกทอดทิ้ง ฯลฯ ในเวลา
 เดียวกันก็เป็นอาณาจักรแห่งความยุติธรรม และการ
 พิพากษา (เทียบ GDC 103) และพระองค์ทรงเชื่อเชิญ
 มนุษย์ทุกคนให้เข้ามาเป็นสมาชิกแห่งพระอาณาจักรนี้
 (เทียบ มธ 28:19)
- 30 ข่าวดีแห่งความหวังเรื่อง**พระอาณาจักร**ของพระเจ้า
 ปรากฏอยู่ในชีวิต พันธกิจ การสิ้นพระชนม์ และการ
 กลับคืนพระชนม์ชีพของพระเยซูคริสต์ ซึ่งเป็นอาณาจักร
 แห่งชีวิตที่สำเร็จสมบูรณ์โดยอาศัยพระพรของพระจิตเจ้า
 ดังนั้นการสอนคำสอน จะต้องเชิญชวนให้ผู้เรียน
เปิดใจรับพระพรของพระจิตเจ้า เพื่อความเชื่อของตน

เอง และความดีของส่วนรวม ภายใต้พระญาณเอื้อ
อาทรของพระเจ้า

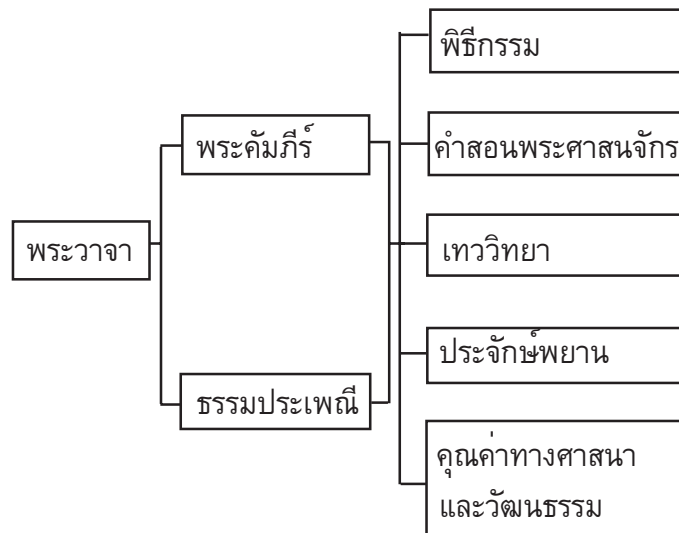
- 31 พระจิตเจ้าทรงปฏิบัติพันธกิจของพระองค์ในพระศาสนจักรที่พระเยซูคริสต์ทรงจัดตั้งขึ้น พระศาสนจักรจึงเป็นพระเยซูคริสต์เองที่ประทับอยู่ท่ามกลางเรา การเชื่อฟังพระศาสนจักรก็เท่ากับเชื่อฟังพระองค์ ดังนั้นงานคำสอนจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อพระศาสนจักร หนึ่งเดียว ศักดิ์สิทธิ์ สากล และสืบจากอัครสาวก (บทข้าพเจ้าเชื่อของพระสังคายนากรุงนิเซ คอนสแตนติโนเปิล)
- 32 การดำเนินชีวิตตามแนวทางคำสอนของพระเยซูคริสต์ มิใช่จะราบรื่น หรือไม่มีอุปสรรคใดๆ ด้วยเหตุนี้พระเจ้าทรงเมตตาประทานเครื่องมือศักดิ์สิทธิ์มาเพื่อช่วยเหลือมนุษย์ โดยอาศัยศีลศักดิ์สิทธิ์ พระบัญญัติ และการภาวนา
- 33 ในบรรดาสมาชิกของพระศาสนจักร พระแม่มาเรียทรงเป็นแบบฉบับของผู้ที่ปฏิบัติตามคำสอนของพระเจ้า ดังนั้นเราต้องให้ความสำคัญกับการสอนคำสอนเรื่องพระแม่มาเรียผู้ซึ่งเป็นเสียงและมารดาของผู้ยากไร้ ผู้ให้กำเนิดพระเยซูคริสต์องค์ผู้ปลดปล่อยผู้ต่ำต้อย พระแม่ทรงเป็นเพื่อนร่วมทาง และแบบอย่างแห่งความเชื่อ

ของเรา

- 34 คริสตชนยังได้รับแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนของพระเยซูคริสต์ จากแบบอย่างของบรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ ผู้แพรวพรรณ และผู้ชอบธรรม ที่เจริญชีวิตเป็นประจักษ์พยานแห่งความรักและความเชื่อ ดังนั้น การสอนคำสอนจะต้องให้ความสำคัญกับแบบอย่างชีวิตของบุคคลต่างๆ เหล่านี้ด้วย
- 35 พระเจ้าทรงเผยแสดงพระองค์ในความดีงามของวัฒนธรรม คุณค่าทางศาสนา และหลักศีลธรรมต่างๆ ดังนั้นเนื้อหา คำสอนจะต้องพิจารณาถึงคุณค่า และความหมายที่ดีงาม จากวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของผู้เรียนด้วย (GDC 95)

แหล่งที่มาของเนื้อหาคำสอน

- 36 เพื่อให้การสอนคำสอนดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน เนื้อหา คำสอนจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเผยแสดงของพระเจ้า ที่ปรากฏอยู่ในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์และในธรรมประเพณีของพระศาสนจักร ซึ่งแสดงออกโดย ผ่านทางการชี้นำและการรับรองจากอำนาจการสอนของพระศาสนจักร พิธีกรรม เทววิทยา ประจักษ์พยานชีวิตของบรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ คุณค่าทางศาสนาและวัฒนธรรม ประจำท้องถิ่นที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ (เทียบ GDC 94-95)

37 หลักเกณฑ์ในการนำเสนอเนื้อหา

- ก) พระเยซูคริสตเจ้าเป็นศูนย์กลางในการสอน คำสอน หมายถึง สารแห่งพระวรสาร มิได้มาจากมนุษย์ แต่เป็นพระวจนาตถ์ของพระเจ้า “คำสั่งสอนของเรามีไซ้ของเราเอง แต่เป็นของผู้ทรงใช้เรามา” (ยน 7: 16) ดังนั้นทุกสิ่งในการสอนคำสอนถ่ายทอดให้ นั่นก็คือ “คำสั่งสอนของพระเยซูคริสตเจ้า” (CT 6; เทียบ GDC 98)
- ข) การมีพระเยซูคริสตเจ้าเป็นศูนย์กลางในการสอน คำสอนจะนำไปสู่การยืนยันความเชื่อในพระตรีเอกภาพ เพราะธรรมชาติของพระตรีเอกภาพเป็น

ศูนย์กลางธรรมลัทธิของความเชื่อ และชีวิตคริสตชน
(CCC 234 ; เทียบ 2157 และเทียบ GDC 99-100)

- ค) เนื้อหาคำสอนเป็นการประกาศเรื่องความรอดพ้น กล่าวคือการสอนเกี่ยวกับพระอาณาจักรของพระเจ้า (ความยุติธรรม ความรัก สันติสุข ฯลฯ) ซึ่งเริ่มตั้งแต่บนโลกนี้ (เทียบ GDC 101-102)
- ง) ขาวดีเกี่ยวกับพระอาณาจักรของพระเจ้า ที่ประกาศเรื่องความรอดพ้นนั้น ย่อมรวมถึงเนื้อหาการปลดปล่อยให้เป็นอิสระจากความทุกข์ ความยากจน ความอยุติธรรม ยาเสพติด ฆอราษฏ์รังปลวง ฯลฯ ดังนั้นสารแห่งการปลดปล่อย มีอาจมีขอบเขตจำกัด ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม หรือด้านข้อความเชื่อ (เทียบ GDC 103-104)
- จ) มีแหล่งกำเนิดจากการยืนยันความเชื่อของพระศาสนจักร อันสืบเนื่องมาจากอัครสาวก บรรดานักบุญ บิดาจารย์ นักปราชญ์ และบรรดาผู้นำของพระศาสนจักร (เทียบ GDC 105-106)
- ฉ) มีลักษณะทางประวัติศาสตร์ของพระธรรมลัทธิแห่งความรอดพ้น โดยใช้พระคัมภีร์เป็นหลักในการสอนคำสอน เพื่อจะแสดงให้เห็นมนุษย์รู้ว่า พระเป็นเจ้าทรงเผยแสดงพระองค์เอง “ด้วยกิจการและพระวาจา” (เทียบ GDC 107-108)

- ข) การประสานข่าวดีเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น (Inculturation) ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาและเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงวัฒนธรรมไทย โดยยึดหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การสอดคล้องกับพระวรสารและการเป็นหนึ่งเดียวกับพระศาสนจักรสากล (เทียบ RM 54 และ เทียบ GDC 109-110)
- ช) มีความครบถ้วนของสารแห่งพระวรสาร ในการสอนคำสอนจะต้องถ่ายทอดสารแห่งพระวรสารอย่างซื่อสัตย์และครบถ้วนมิใช่การนำเสนอแบบแบ่งส่วนหรือบิดเบือน (เทียบ GDC 111-113)
- ฌ) เป็นสารที่เข้าใจง่ายและเป็นลำดับขั้นตอน ข้อความจริงบางประการมีพื้นฐานมาจากข้อความเชื่ออื่นๆ และมีความเชื่อมโยงกันและกัน ดังนั้นการนำเสนอเนื้อหาควรเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้คือ ประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น ความเชื่อ พิธีกรรม พระบัญญัติและการภาวนา (เทียบ GDC 114-115)
- ญ) เป็นสารที่มีความหมายต่อการดำเนินชีวิต การสอนคำสอนมิใช่สอนเรื่องพระเจ้าเท่านั้น แต่ต้องประยุกต์ให้เข้ากับชีวิตมนุษย์ โดยคำนึงถึงสภาพของสังคม เศรษฐกิจ ความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรมร่วมสมัย (เทียบ GDC 116-117)

หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

- 38 การฟื้นฟูการสอนคำสอนตามเจตนารมณ์ของสังคายนาที่เมืองเตรนต์ (ค.ศ. 1545- 1563) เป็นการให้คำตอบที่ถูกต้องต่อข้อโต้แย้งของพี่น้องโปรเตสแตนต์ในสมัยศตวรรษที่ 16 ทำให้เกิดหนังสือคำสอนพระศาสนจักร (Roman Catechism) ค.ศ. 1566 เพื่อเป็นคู่มือสำหรับพระสงฆ์โดยใช้วิธีการเสนอแบบถามตอบ

ในการประชุมวิสามัญสมัชชาพระสังฆราชปี ค.ศ. 1985 บรรดาพระสังฆราช ได้เสนอให้จัดทำหนังสือคำสอนเล่มใหม่ ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2 ทรงมีคำสั่งให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ ในปี ค.ศ. 1986 ซึ่งมี **พระคาร์ดินัล โยเซฟ รัดซิงเกอร์** เป็นประธาน พระองค์ทรงอนุมัติในวันที่ 25 มิถุนายน ค.ศ. 1992 และทรงมีคำสั่งให้จัดพิมพ์และเผยแพร่หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก (Catechism of the Catholic Church) ในวันที่ 11 ตุลาคม ค.ศ. 1992 **“เพื่อให้พระสงฆ์และผู้มีความเชื่อทุกคนใช้หนังสือเล่มนี้อย่างสม่ำเสมอในงานธรรมทูตของตนในการประกาศความเชื่อ... ใช้เป็นต้นฉบับอ้างอิงที่แน่นอนและถูกต้อง่องแก่ในการสอนหลักพระศาสนจักรคาทอลิก และโดยเฉพาะเพื่อการเรียบเรียงหนังสือคำสอนของท้องถิ่น”** (สังฆธรรมนูญพระคลังความเชื่อ 3)

พระศาสนจักรคาทอลิกได้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้เป็นภาษา
อิตาเลียนและภาษาฝรั่งเศส ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1992
พิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ใน ค.ศ. 1994 และภาษาลาติน
ในวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 1997

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการอบรมคริสตศาสน-
ธรรม ได้จัดแปลหนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก
เป็นภาษาไทยครบทั้ง 4 ภาค คือ

- ภาค 1 การประกาศยืนยันความเชื่อ เกี่ยวกับความ
เชื่อคาทอลิก อธิบายบทข้าพเจ้าเชื่อ 12
มาตรา (ย่อหน้า 1-1065)
- ภาค 2 การเฉลิมฉลองพระธรรมล้ำลึกของพระ
คริสตเจ้า เกี่ยวกับพิธีกรรมและศีลศักดิ์สิทธิ์
7 ประการ (ย่อหน้า 1066-1690)
- ภาค 3 ชีวิตในพระคริสตเจ้า เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติ
ของคริสตชนอาศัยพระบัญญัติ 10 ประการ
(ย่อหน้า 1691-2557)
- ภาค 4 การภาวนาแบบคริสตชน เกี่ยวกับการ
ภาวนาในชีวิตคริสตชน และอธิบายบทข้าแต่
พระบิดา (ย่อหน้า 2558-2865)

- 39 หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก เป็นคลังแห่งความ
เชื่อของเรา ที่มีพื้นฐานอ้างอิงจากพระคัมภีร์ ธรรม
ประเพณี คำสอนของบรรดาบิดาจารย์ คำสอนของ

สมเด็จพระสันตะปาปา และศาสน์จากสมณกระทรวงต่างๆ
ในสมัยปัจจุบัน (เทียบ GDC 124-125)

เมื่อมีหนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก
(ฉบับ ค.ศ. 1992) พระศาสนจักรได้เสนอแนะให้จัดทำ
หนังสือคำสอนของท้องถิ่น คณะกรรมการคาทอลิก
เพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรม จึงจัดทำคู่มือแนะแนว
การสอนคำสอนประเทศไทยนี้ เพื่อเป็นแนวทางใน
การจัดทำหนังสือคำสอนท้องถิ่นต่อไป

หมวดที่ 4

เนื้อหาการสอนตามวัย

- 40 เพื่อให้การสอนคำสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ครูคำสอนไม่เพียงแต่มุ่งเน้นเนื้อหา คำสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เท่านั้น แต่จำเป็นต้องสนใจ ผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือต้องรู้จักจิตวิทยา ความ ต้องการของแต่ละวัย เพื่อจะได้พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่ สมบูรณ์ มีความเชื่อ และคุณธรรมตามค่านิยม พระวรสาร สามารถดำเนินชีวิตธรรมทูตอย่างมีสันติสุข ในสังคมไทย ในหมวดนี้จึงแบ่งผู้เรียนเป็น 3 กลุ่มคือ วัยเด็ก วัยเยาวชนและวัยผู้ใหญ่ (เทียบ GDC 171-188) ในแต่ละวัยจะกล่าวถึงหัวข้อ ดังต่อไปนี้
- ก) สภาพทั่วไป
 - ข) บุคคลเป้าหมาย
 - ค) เป้าหมายการพัฒนา 4 มิติ
 - ง) รูปแบบในการอบรม
 - จ) บทบาทและหน้าที่ของครูคำสอน

คำสอนเด็ก

ก. สภาพทั่วไป

- 41 การพัฒนาของเด็กวัยนี้มีความสำคัญ และมีอิทธิพลอย่างมากต่อการอบรมเด็ก เด็กวัยนี้เริ่มรู้จักตนเอง รู้จักแยกแยะสิ่งดีและสิ่งไม่ดี เรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวได้มากขึ้น รู้จักการให้และการรับ การเข้าหาบุคคลหรือสังคมในวงกว้างขึ้น ในเวลาเดียวกัน พวกเขายังมีสังคมเฉพาะกลุ่มของตน เพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการกระทำของเขามากกว่าผู้ใหญ่

หลักสูตรคำสอนควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้สร้างสรรค์และเรียนรู้เกี่ยวกับแง่มุมต่าง ๆ ของความเชื่อและการเรียนรู้ทางสังคมได้มากขึ้นโดยยึดพระคัมภีร์เป็นหลัก “ด้วยเหตุนี้การสอนคำสอน จะต้องถือตามสิทธิบนพื้นฐานกลุ่มอายุที่หลากหลายและเสริมประกอบเข้ากันได้ โดยคำนึงถึงความต้องการต่าง ๆ และศักยภาพของตัวผู้รับทั้งหลาย” (GDC 171)

- 42 พระศาสนจักรเห็นความสำคัญของบรรดาเด็ก ๆ เสมอมา จากการศึกษาที่สมเด็จพระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 ได้ทรงกำหนดหัวข้อการประชุมสมัชชาพระสังฆราช ครั้งที่ 4 ว่าด้วยเรื่อง “การสอนคำสอนในยุคปัจจุบันโดยเฉพาะสำหรับ

เด็กและเยาวชน” พวกเขาเหล่านั้นเป็นผู้ที่กำลังเตรียมตัวที่จะเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า เราประกาศพระเยซูคริสต์ให้แก่พวกเขาได้อย่างไร ที่จะทำให้พวกเขาเหล่านั้นเกิดความใกล้ชิดสนิทสนมยิ่งวันยิ่งลึกซึ่งขึ้นกับพระองค์ และคำสอนของพระองค์ คือ แผนการของพระเจ้าที่ทรงเผยแสดงแก่เรา กระแสเรียกที่พระเป็นเจ้าประทานให้แก่ละคน พระอาณาจักรที่ทรงปรารถนาจะสถาปนาขึ้นในโลกหน้า เราต้องทำอะไรจึงจะให้เด็ก ๆ เข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน กฎแห่งความรัก คำสัญญาและความหวังในพระอาณาจักรนี้ (เทียบ CT 35)

- 43 ด้วยเหตุผลและทัศนคติของความเชื่อที่ว่า “เด็กวัยนี้มีคุณค่า ทั้งเพื่อสร้างพระศาสนจักรและสร้างสังคมมนุษย์” (เทียบ ChL 47) ดังนั้น พวกเขามีสิทธิอันเนื่องมาจากศีลล้างบาป ซึ่งทำให้ต้องได้รับความเคารพและความช่วยเหลือในการเติบโตทั้งด้านชีวิตจิตและชีวิตมนุษย์ และได้รับการอบรมสั่งสอนให้เข้าสู่ชีวิตคริสตชนอย่างเต็มเปี่ยม ดังที่พระเยซูคริสต์ตรัสกับบรรดาศิษย์ว่า “ปล่อยให้เด็กเล็กๆ มาหาเราเถิด อย่าห้ามเลย เพราะพระอาณาจักรของพระเจ้าเป็นของคนๆ เหมือนเด็กเหล่านี้” (มก 10:14)

ข. บุคคลเป้าหมาย

- 44 ความเชื่อจะช่วยเสริมสร้างการพัฒนาตัวบุคคล ดังนั้น การสอนคำสอนจะต้องถือตามสิทธิบนพื้นฐานกลุ่มอายุที่หลากหลาย และเสริมประกอบเข้ากันได้ นอกจากนี้ ยังต้องตระหนักถึงวัยวุฒิและพัฒนาการต่างๆ ของเด็กในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งมีพัฒนาการและทักษะของความเชื่อที่แตกต่างกัน จึงควรมอบความเชื่อคริสตชนให้ตรงกับคุณสมบัติพิเศษเฉพาะวัย (เทียบ GDC 171, 148, 178)
- 45 **วัยทารก** เป็นช่วงเวลาที่เด็กได้รับการสอนคำสอนเบื้องต้นจากพ่อแม่และสิ่งแวดล้อมในครอบครัว ตามประเพณีที่ถือกันมา การสอนให้สวดภาวนาและชี้นำให้รู้จักพระคัมภีร์ (เทียบ CT 36 ; GDC 178)
- 46 **วัยเด็ก** เป็นวัยที่เริ่มก้าวสู่สังคมที่กว้างขึ้น สู่วัยรุ่น โรงเรียน วัด และกลุ่มกิจกรรมต่างๆ เป็นช่วงเวลาแห่งการเริ่มเข้าสู่ชีวิตคริสตชนอันเนื่องมาจากการรับศีลล้างบาป และต้องทำให้สมบูรณ์โดยการรับศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ วัยเด็กเป็นช่วงเวลาแห่งการฝึกอบรมเรื่องความเชื่ออย่าง มีระบบเป็นครั้งแรก และนำเด็กเข้าสู่ชีวิตของพระศาสนจักร เด็กวัยนี้ต้องการการเคารพและความช่วยเหลือเติบโตทั้งด้านฝ่ายจิต และความเจริญครบครันทุกด้านของชีวิตมนุษย์ จึงเรียกร้องให้การสอนคำสอนและ

ครูคำสอนทั้งหลายประสานงานร่วมมือกับผู้ปกครองและ
ครูที่สอนในโรงเรียน (เทียบ GDC 177-179)

- 47 **เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่ขาดแรงหนุนทางด้าน
ศาสนาภายในครอบครัว** เป็นความรับผิดชอบของ
กลุ่มคริสตชนที่จะต้องช่วยกู้สถานการณ์แบบนี้อย่างจริง
จัง โดยการเสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดหาวิธีสอน
คำสอนที่สอดคล้องกับความสามารถ และความต้องการ
อันแท้จริงของเด็กๆ เหล่านี้ (เทียบ GDC 180)

ค. เป้าหมายการพัฒนา 4 มิติ

- 48 สภากษัตริย์ไทยมีลักษณะการดำเนินชีวิตแบบครอบครัว
มีความเอื้ออาทร ไมตรีจิตต่อทุกคน มีวัฒนธรรมและชนบ
ธรรมนิยมประเพณีที่ดีงาม และมีคุณค่าสืบต่อมาช้านาน
อีกทั้งความร่ำรวยในภูมิปัญญาท้องถิ่น และความกลม
กลืนกับธรรมชาติ ดังนั้นในการสอนคำสอนสามารถเสนอ
ความรู้เกี่ยวกับพระธรรมล้ำลึก (ความเชื่อ) และชี้ให้เห็น
รูปแบบชีวิตคริสตชนที่แท้ในจารีตประเพณีที่เป็นอยู่
รวมถึงการเฉลิมฉลองแบบคริสตชนที่ซอมนั้นอยู่ใน
วัฒนธรรมนั้นๆ เพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจความเชื่อของตน
อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น สร้างความใกล้ชิด ความนับถือต่อ
พี่น้องต่างความเชื่อ (เทียบ GDC 157)

- 49 การสอนคำสอนของเด็กในวัยนี้อยู่ในระดับการนำเสนอพื้นฐานเรื่องความเชื่อ เป้าหมายหลักคือ การเสริมสร้างทัศนคติในการปลุกฝังเรื่องของศาสนา ให้ได้สัมผัสกับพระเจ้าในแบบที่เป็นรูปธรรม ซึ่งให้เห็นว่า พระเยซูคริสตเจ้าทรงเป็นเพื่อน ผู้นำและแบบอย่าง ให้เขาเป็น “แสงสว่าง” และ “เกลือ” (เทียบ มธ 5:13-16) เพื่อความยินดีส่วนตัวและเพื่อรับใช้ผู้อื่น (CT 38,56)
- 50 **เอกลักษณ์ของบุคคล**
- ✧ มีสัมพันธภาพที่ดีต่อธรรมชาติ ตนเองและผู้อื่น
 - ✧ ค้นพบพระเจ้าในสิ่งสร้างต่าง ๆ เห็นถึงความสัมพันธ์ของพระเจ้ากับมนุษย์
 - ✧ เชื่อเรื่องพระเจ้า พระบิดา พระบุตร พระจิต ครอัครวิพระเจ้า
 - ✧ พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความรักตามแบบอย่างของพระคริสตเจ้า
- 51 **การพบปะกับพระเยซูเจ้า**
- ✧ รู้จักการภาวนา พิธีกรรม สรรเสริญและขอบพระคุณ พระเจ้าในสิ่งซึ่งพระองค์ประทานสำหรับชีวิตของเขา ในแต่ละวัน
 - ✧ เรียนรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศีลศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ อันเป็นเครื่องหมายแสดงภารกิจของพระเจ้าในการช่วยมนุษย์

ให้รอดพ้น โดยเน้นเรื่องศีลมหาสนิทและพิธีมิสซา
บูชาขอบพระคุณ (เทียบ CCC 1211)

52 การเป็นสมาชิกของพระศาสนจักร สังคมและ
วัฒนธรรม

- ✧ เกิดความรู้สึกรักภูมิใจที่ได้เป็นลูกของพระเจ้า
- ✧ สร้างความสำนึกในความเป็นอยู่ของตนในครอบครัว
ของพระเจ้า และในพระศาสนจักร
- ✧ มีความเสียสละ รับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว
ชุมชนและสังคม
- ✧ มีความเคารพ และเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

53 ด้านกระแสเรียก (งานธรรมทูต)

- ✧ ดำเนินชีวิตเป็นประจักษ์พยานถึงพระองค์
- ✧ เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ด้านความเชื่อ
และความศรัทธาทางศาสนา
- ✧ เป็นแบบอย่างแก่เพื่อนในการเป็นผู้มีจิตใจดีและมี
ศีลธรรม
- ✧ สามารถแบ่งปันความเชื่อในเรื่องเกี่ยวกับพระเจ้า
กับเพื่อน

ง. รูปแบบในการอบรม

54 รูปแบบการสอนคำสอนมีความสำคัญมากในการดึงดูด

เด็ก ควรใช้ทุกโอกาส ทุกรูปแบบที่สามารถเอื้ออำนวย และเหมาะสมกับวัย ให้พวกเขาหันมาสนใจ กระหาย ที่จะเรียนรู้และนำไปปฏิบัติในชีวิต

- 55 การสอนคำสอนในระบบโรงเรียน “โรงเรียนเป็นสถานที่เพื่อการเผยแพร่พระวรสาร เพื่อการแพร่ธรรมอย่างถ่องแท้ และเพื่อกิจการเชิงอภิบาล มิใช่โดยอาศัยกิจกรรมเสริม หรือควบคู่ หรือกิจกรรมนอกหลักสูตร แต่โดยตัวของมันเองเลยก็เดียว นั่นคืองานให้การศึกษาอบรมแก่บุคคลผู้เป็นคริสตชน” (มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก 33 ; เทียบ ทิศทางงานอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 ข้อ 44)

“โรงเรียนสามารถและสมควรจะแสดงบทบาทในงานด้านการสอนคำสอนโดยเฉพาะ ในเมื่อเป้าหมายทางการศึกษาของโรงเรียนมีรากฝังอยู่ในหลักการของคริสตศาสนา” (มิติด้านศาสนาในโรงเรียน 69) ภารกิจนี้บรรลุผลสำเร็จในโรงเรียน ซึ่งมีทุกคนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ บรรดาครู ผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ทั้งฝ่ายบริหาร และผู้ช่วยงานผู้ปกครองเป็นหัวใจสำคัญ ในเมื่อเป็นผู้มีบทบาทโดยธรรมชาติ และทดแทนอีกไม่ได้แล้ว ในการศึกษาของบุตรธิดาของเขา ชุมชนในโรงเรียนยังรวมถึงตัวนักเรียนอีกด้วย เพราะนักเรียน

เป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการศึกษาของตัวเอง (เทียบ
GDC 259)

- 56 การสอนคำสอนนอกระบบโรงเรียน : จากสภาพสังคม
ไทยที่อยู่ร่วมกันกับพี่น้องต่างความเชื่อ และจำนวน
คาทอลิกในประเทศยังมีจำนวนน้อย เด็กๆ คาทอลิกจำ
นวนมากยังคงเรียนอยู่ในโรงเรียนของรัฐและโรงเรียน
เอกชนตามสถานที่ตั้งของครอบครัว โอกาสในการเรียน
คำสอนในระบบโรงเรียนจึงไม่เกิดขึ้น เพื่อช่วยเหลือ
และรักษาความเชื่อของพวกเขาให้พัฒนาเติบโตขึ้น จึงจำ
เป็นต้องจัดการสอนคำสอนในรูปแบบ ต่างๆ เช่น
- ✧ การจัดค่ายคำสอน
 - ✧ การสอนคำสอนในวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุด
ในโอกาสต่างๆ
 - ✧ การเรียนคำสอน - พระคัมภีร์ทางไปรษณีย์
 - ✧ การเรียนคำสอนทางไกลโดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น สิ่งพิมพ์
วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ
- 57 การสอนคำสอนโดยใช้กลุ่มกิจกรรมคาทอลิก : เพื่อ
ช่วยเสริมสร้าง และพัฒนาความเชื่อของเด็กในมิติที่กว้าง
ขึ้น ในด้านความรู้ ความรัก การรับใช้ และเป็นหนึ่ง
เดียวกัน โดยอาศัยกลุ่มกิจกรรมต่างๆ เช่น
- ✧ ยุวธรรมทูต
 - ✧ กองหนักร่าเริง

✧ พลศีล

✧ ยูวินเซ็นต์ เดอ ปอล

58 การสอนคำสอนตามโอกาส : เนื่องจากสภาพการณ์และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นนั้น จึงจำเป็นต้องมีการสอนคำสอนให้กับเด็ก ๆ ตามสภาพการณ์ และตามโอกาสที่เหมาะสมสำหรับแต่ละท้องถิ่นเท่าที่สามารถจะกระทำได้ เพื่อหล่อเลี้ยงให้ความเชื่อของพวกเขาได้เติบโตขึ้นในสภาพสังคมที่พวกเขาเจริญชีวิตอยู่ เช่น การเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารี ค่ายปัจฉิมนิเทศ วันวิชาการ ฯลฯ

59 ในการสอนคำสอนรูปแบบต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ควรใช้วิธีการต่างๆ เพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังให้เด็กมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาความเชื่อของตนให้มากยิ่งขึ้น โดย

✧ การสอนให้รู้จักสวดภาวนา การฝึกให้สวดภาวนา และชี้แนะให้รู้จักพระคัมภีร์ การภาวนาสั้นๆ ของเด็ก จะเป็นจุดเริ่มต้นการผูกสัมพันธ์ในความรักกับพระเจ้า (เทียบ GDC 178 ; CT 36)

✧ การสอนควรมีวิธีการที่หลากหลาย เพื่อช่วยเด็ก ๆ ให้ดำเนินชีวิตสอดคล้องกับพิธีกรรม ชีวิตพระศาสนจักรและเตรียมตัวรับศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ (เทียบ CT 37; GDC 178)

- ✧ **การยึดพระคัมภีร์เป็นหลัก** เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้สร้างสรรค์และเรียนรู้มากขึ้นเกี่ยวกับแง่มุมต่างๆ ของความเชื่อ และการเรียนรู้ทางสังคม (เทียบ CT 27)
 - ✧ **การใช้สื่อประกอบ** เพื่อช่วยการสอนคำสอนเป็นรูปธรรมและมีชีวิตชีวามากขึ้น จึงควรใช้สื่อประกอบ เช่น เพลง ภาพประกอบ ธรรมชาติ ชมนิทรรศการ วิกิพีเดีย ฯลฯ
 - ✧ **การท่องจำ** การเฉลิมฉลองหรือการระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น เรียกร้องความรู้ที่ถูกต้องแน่ชัด โดยฝึกผู้เรียนให้ท่องจำ พระวาจาของพระเจ้า บทสวด บทตอบรับในพิธีกรรม ประวัตินักบุญ ฯลฯ (เทียบ CT 55)
- อย่างไรก็ตามวิธีการสอนต่างๆ ที่ใช้กันอยู่ใน การสอนคำสอนในปัจจุบันนี้ อาจเป็นเครื่องหมายที่ แสดงให้เห็นถึงความมีชีวิตชีวา และความปราดเปรื่อง แต่ที่สุดแล้วการที่เลือกเอาวิธีการใดวิธีการหนึ่งนั้น จะต้อง คำนึงถึงกฎขั้นพื้นฐานสำหรับชีวิตของพระศาสนจักรทั้ง หมด นั่นคือกฎแห่งความซื่อสัตย์ต่อพระเจ้าและกฎแห่ง ความซื่อสัตย์ต่อมนุษย์ โดยอาศัยทัศนคติแห่งความรัก เพียงประการเดียว (CT 55 เทียบ CCC 25)

จ. บทบาทและหน้าที่ของครูคำสอนวัยเด็ก

- 60 ครูคำสอนเป็นของขวัญล้ำค่าที่พระศาสนจักรสามารถหยิบยื่นให้แก่โลก การสร้างคริสตชนที่เพียบพร้อมด้วยสิ่งที่เป็นแก่นสารสำหรับชีวิต และเป็นผู้ที่เบิกบานยินดีในความเชื่อของตน (CT 61) เพื่อทำงานอย่างสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้พระคริสต์เป็นที่รู้จักเป็นที่รักและติดตามโดยผู้ที่ยังไม่รู้จักพระองค์และผู้ที่มีความเชื่ออยู่แล้ว
- ✧ ครูคำสอนต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน และต่อพี่น้องต่างความเชื่อ
 - ✧ ครูคำสอนต้องมีหัวใจรักของความเป็นพ่อเป็นแม่ มีฤทธิ์กุศลของความเพียรทน สม่ำเสมอ อุทิศตน ซื่อสัตย์ เสียสละ วางใจในพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์
 - ✧ ครูคำสอนมีพันธกิจอันละเอียดอ่อนในการให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำสอน เตรียมเด็กรับศีลอภิเษกบาป รับศีลมหาสนิทครั้งแรก และศีลกำลัง (GDC 232 เทียบ CT 66)
 - ✧ ครูคำสอนควรพัฒนาตนเองเพื่อการศึกษาทั้งในด้านความรู้ วิธีการและเทคนิคการสอนใหม่ๆ ที่เหมาะกับวัยเด็ก (เทียบ คู่มือครูคำสอน 23)

หมายเหตุ:

- 61 การสอนคำสอน และ การสอนศาสนาในโรงเรียน
“ส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นสนามแพร่ธรรม โดยให้การ
อบรมฟื้นฟูชีวิตนักเรียนตามจิตตารมณ์ของพระคริสตเจ้า
เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมศักดิ์ศรีมนุษย์
สร้างคุณธรรมจริยธรรมและสันติในสังคมตามระบอบ
ประชาธิปไตย” (ทิศทางงานอภิบาล ค.ศ. 2000 ข้อ 4)
ความสัมพันธ์ระหว่างการสอนศาสนาในโรงเรียน
กับการสอนคำสอนเป็นสิ่งที่แตกต่างกันและเสริมกันด้วย
กล่าวคือ เป็นเรื่องที่ยำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแยกแยะอย่าง
แจ่มชัดให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการสอนศาสนา
กับการสอนคำสอน (GDC 73)

คำสอนเยาวชน

ก. สภาพทั่วไป

- 62 งานอบรมคริสตศาสนธรรมเยาวชนเป็นงานการอบรมที่ต่อเนื่องมาจากวัยเด็ก วัยเยาวชนเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ที่ต้องเผชิญกับสภาพของสังคมที่หลากหลาย ดังนั้นจึงจำเป็นที่ผู้อภิบาลทั้งหลายจะต้องให้ความสำคัญกับพวกเขาเป็นพิเศษ เพราะพวกเขาไม่ใช่เป็นแค่ความหวังสำหรับอนาคตเท่านั้น แต่พวกเขายังเป็นบุคคลแห่งโลกปัจจุบัน เป็นทรัพยากรที่มีค่าของพระศาสนจักร (ประเด็นที่ทำทนาย...จากคำแถลงการณ์ของที่ประชุมใหญ่ครั้งที่ 7 สหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย 3-12 มกราคม ค.ศ. 2000 ณ บ้านผู้หว่าน :เทียบทิศ ทางงานอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 ข้อ 1)

จากสภาพความเป็นจริงในพระศาสนจักรประเทศไทย พบว่าเยาวชนส่วนหนึ่งกำลังศึกษาอยู่ทั้งในและนอกสถาบันของพระศาสนจักร อีกส่วนหนึ่งกำลังทำงานทั้งในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และงานบริการทั่วไป เยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันของพระศาสนจักรจะได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย แต่ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอื่นๆ และที่ต้องทำงาน อาชีพ มักจะขาดการอบรมที่ต่อเนื่องและเป็นระบบ จึงพบว่าเยาวชนปัจจุบัน มีความต้อง

การที่จะเรียนรู้คุณค่าพระวรสารเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

- 63 พระศาสนจักรให้ความสำคัญกับเยาวชนมิใช่เป็นตั้งความหวังเท่านั้น แต่เป็นการทำหายอันยิ่งใหญ่สำหรับการเปลี่ยนแปลงอนาคตของพระศาสนจักรด้วย ดังนั้นงานอภิบาลจึงมุ่งมั่นพัฒนาเยาวชนให้มีเอกลักษณ์ของตนเอง โดยยึดพระคริสต์เป็นหลักในการดำเนินชีวิต พร้อมกับใช้ศักยภาพของตนเอง เข้ามามีส่วนร่วมในงานของพระศาสนจักรทุกรูปแบบ (เทียบ GDC 183) เป็นผู้แพร่ธรรมระหว่างเยาวชนด้วยกัน เพื่อประกาศข่าวดีอาศัยภาษาของพวกเขาเอง (ทิศทางงานอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 ข้อ 97)

ข. บุคคลเป้าหมาย

- 64 เพื่อให้การอบรมบรรลุผลตามจุดประสงค์ จึงได้แบ่งระดับการอบรมตามความต้องการ และสภาพชีวิตดังนี้ คือ เยาวชนที่มีพื้นฐานความเชื่อที่เข้มแข็ง เยาวชนที่มีจิตใจเย็นเฉยในการปฏิบัติศาสนกิจ การเตรียมตัวเยาวชนเข้าสู่ชีวิตครอบครัว เยาวชนที่กำลังแสวงหาคคุณค่าและความหมายของชีวิต รวมถึงเยาวชนที่เป็นกลุ่มพิเศษ เช่น กลุ่มเยาวชนที่พิการทางกาย กลุ่มผู้ติดเชื่อเอตส์ กลุ่มผู้ต้องขัง ผู้อพยพย้ายถิ่น และผู้ติด

ยาเสพติด ฯลฯ ตลอดจนกลุ่มชาติพันธุ์ในพระศาสนจักร
ประเทศไทย

- 65 **กลุ่มเยาวชนคาทอลิกที่ได้รับการอบรมคำสอนต่อ
เนื่องเป็นระบบ** ซึ่งในการปฏิบัติศาสนกิจเขาได้ประพฤติ
ปฏิบัติดีอยู่แล้ว จึงมีเป้าหมายในการอบรมความเชื่อ
เพื่อให้เป็นผู้ประกาศข่าวดีในฐานะธรรมทูต การเป็นผู้
นำและการเป็นประจักษ์พยานด้วยชีวิต

การนำเสนอเนื้อหาจึงเป็นการนำเสนอเรื่องราวใน
พระคัมภีร์ แบบอย่างของพระเยซูเจ้า พระนางมารีย์
บรรดาอัครสาวก บรรดานักบุญ และบุคคลที่มีชีวิต
เป็นแบบอย่างที่ดีที่เยาวชนประทับใจ

- 66 **กลุ่มเยาวชนคาทอลิกที่ใจเย็นเฉยในการปฏิบัติตน
เป็นคริสตชน** เป้าหมายในการอบรมความเชื่อจึงเป็น
การปลุกจิตสำนึกในการดำเนินชีวิตคริสตชน และท้าทาย
เขาให้ปรับเปลี่ยนชีวิตเป็นประจักษ์พยานให้เหมาะสมใน
สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

การนำเสนอเนื้อหาจึงเป็นการนำเสนอตัวอย่าง
บุคคลในพระคัมภีร์ และนำเสนอชีวิตฝ่ายจิตของบุคคล
ที่ได้รับพรพิเศษ ได้เปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิต
เช่น โมเสส เยเรมีย์ เอลีซา อัครสาวก ศักเคียส
มารีย์มัคดาลา ฯลฯ

- 67 **กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นพี่น้องต่างความเชื่อที่กำลังแสวงหา** เป้าหมายในการอบรมความเชื่อจึงเป็นการนำเยาวชนกลุ่มนี้มาค้นหาคำตอบของชีวิต พบกับพระเจ้า พบคุณค่าของชีวิต ตลอดจนนำมารับความเชื่อในพระเยซูคริสต์

การนำเสนอเนื้อหาจึงเป็นการนำเสนอเรื่องราวในพระคัมภีร์ ในด้านพิธีกรรม การสวดภาวนา มิตรภาพการต้อนรับ การยอมรับในความแตกต่าง เพื่อความเป็นหนึ่งเดียวกัน เสริมสร้างชีวิตกลุ่มในพระศาสนจักร

- 68 **กลุ่มเยาวชนเพื่อเตรียมเข้าสู่ชีวิตครอบครัว** เป้าหมายในการอบรมความเชื่อจึงเป็นการนำเยาวชนกลุ่มนี้ให้เข้าใจบทบาทและหน้าที่ในชีวิตครอบครัวและศีลสมรส

เนื้อหาจึงเป็นการนำเสนอพระคัมภีร์ในมุมมองของชีวิตครอบครัว ความหมายของศีลสมรส ศักดิ์ศรี และคุณค่าของชายและหญิง รวมทั้งเรื่องครอบครัวศึกษา

- 69 **กลุ่มพิเศษ : กลุ่มเยาวชนที่พิการทางกาย กลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์ กลุ่มผู้ต้องขัง ผู้อพยพ ผู้ติดยาเสพติด** เป้าหมายในการอบรมความเชื่อจึงเป็นการนำให้เยาวชนกลุ่มนี้ เห็นว่าชีวิตของตนมีคุณค่า ทำให้มองเห็นความหมายและคุณค่าของความทุกข์ยากแห่งไม้งางเขน

ของพระเยซู เกิดการยอมรับทั้งแก่ตนเองและสังคม
 เนื้อหาจึงเป็นการนำเสนอเรื่องราวชีวิตการไถ่กู้ผ่าน
 ทางกางเขนของพระเยซูเจ้า และบุคคลพระคัมภีร์ เช่น
 โยบ ดาเนียล โทบิต ฯลฯ รวมทั้งคำสอนด้านสังคม
 ของพระศาสนจักร

- 70 **กลุ่มชาติพันธุ์** คือกลุ่มเยาวชนเผ่าต่างๆ ที่มีอยู่ใน
 ประเทศไทย เป้าหมายในการอบรมความเชื่อจึงเป็น
 การนำเยาวชนกลุ่มนี้ให้รักษาคุณค่าดั้งเดิมในวิถีชีวิตของ
 ตนเอง และพบความหมายใหม่ตามคุณค่าพระวรสาร
 เนื้อหาจึงเป็นการนำเสนอเรื่องราวในพระคัมภีร์
 ประวัติศาสตร์ของบรรพบุรุษของตน ประวัติพระ
 ศาสนจักรทั้งระดับสากลและท้องถิ่น ด้วยกระบวนการ
 แนวศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี

ค. เป้าหมายการพัฒนา 4 มิติ

- 71 **เอกลักษณ์ของบุคคล**
- ✧ ใช้พระคัมภีร์เป็นหลักในการดำเนินชีวิตและเป็นมิตร
 กับทุกคน
 - ✧ มีความรัก ความเมตตา และมีความสัมพันธ์อย่าง
 ดีกับสมาชิกในครอบครัว
 - ✧ เคารพในศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น

ง. รูปแบบในการอบรม

- 75 เริ่มจากประสบการณ์ชีวิต ปัญหาใกล้ตัว โดยอาศัย พระวาจาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ใช้กระบวนการกลุ่ม ในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ หรือการสัมผัสชีวิต กระบวนการนี้จะบรรลุประสิทธิผลมากเท่าใด ก็ขึ้นกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้อภิบาลและผู้เรียน วิธีการที่เหมาะสมกับวัยนี้ก็คือ เสนอให้เป็นการอธิบาย การฟัง การเสวนา การค้นคว้า ไตร่ตรอง และการใช้สื่อที่เข้าใจ

จ. บทบาทหน้าที่ของผู้อภิบาลเยาวชน

- 76 เป็นผู้ร่วมทางในการอบรมด้านความเชื่อ ขณะเดียวกันยังต้องเป็น ผู้ให้ความรู้ ด้านข้อความเชื่อของศาสนา ให้เยาวชนมีความรู้เกี่ยวกับคริสตศาสนธรรมในทุกมิติ เป็นผู้อบรมที่มุ่งให้เยาวชนเกิดการพัฒนาตนในทุกด้าน เฉพาะอย่างยิ่งด้านการอบรมฝ่ายจิต เป็นผู้ปลุกเร้าให้เยาวชนได้ใช้ทุกโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนและ เป็นผู้ช่วยแนะแนวชีวิต ให้เยาวชนได้ค้นพบคำตอบและ รู้จักตัดสินใจเลือกอย่างถูกต้องในโอกาสต่างๆ ตามแนวทางคุณค่าพระวรสาร

คำสอนผู้ใหญ่

ก. สภาพทั่วไป

- 77 โดยทั่วไปเราเน้นการสอนคำสอนแก่เด็กโดยไม่ได้ให้ความสนใจมากนักต่อการอบรมคำสอนแก่เยาวชนและผู้ใหญ่ การอบรมคำสอนจึงขาดความต่อเนื่อง (coincat 21) เนื่องจากการสอนคำสอนผู้ใหญ่ทำให้เกิดพัฒนาการด้านความเชื่อของตนเอง และชุมชนทั้งหมด (coincat 29) ดังนั้นพระศาสนจักรคาทอลิกจึงเห็นว่า “การสอนคำสอนผู้ใหญ่จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เนื่องจากเกี่ยวข้องกับบุคคลที่สามารถรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่แล้ว การสอนคำสอนวัยอื่นๆแม้ว่าจำเป็นก็จริง แต่ต้องมุ่งไปสู่การสอนคำสอนผู้ใหญ่ทั้งนั้น” (GDC 59)
- 78 ในบริบทของประเทศไทย วัยผู้ใหญ่หมายถึงผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไปหรือผู้ที่แต่งงานแล้ว กลุ่มเป้าหมายของคำสอนผู้ใหญ่เป็นบุคคลหลากหลายประเภท เราจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาสภาพของผู้เรียนในด้านการศึกษา ศาสนา ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ฯลฯ เพื่อจะได้กำหนดเนื้อหาการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์และวุฒิภาวะของความเชื่อ ซึ่งต่อไปเขาจะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความเชื่อในครอบครัวและสังคม ให้เหมาะกับยุคสมัย

- 79 พระเจ้าประทานกระแสเรียกสำหรับมนุษย์ทุกคนให้เติบโต เพื่อที่จะเป็นผู้ใหญ่และมีชีวิตแบบผู้ใหญ่ ดังที่กล่าวไว้ในหน้าแรกๆ ของพระคัมภีร์ (เทียบ ปฐก 1: 28 ; 2: 15) กระแสเรียกนี้มีรูปแบบที่ครบครันที่สุดในองค์พระเยซู ชานาซาเรธ “ทรงเริ่มเทศนาสั่งสอน มีพระชนมายุราว 30 พรรษา” (ลก 3: 23) ในการประกาศพระอาณาจักร การเจริญชีวิตและการใกล้ชิดกับพระองค์ผู้เป็นมนุษย์ ครบครัน (เทียบ อฟ 4:13-15) การสอนคำสอนผู้ใหญ่ จะต้องให้ถูกต้องตามลักษณะเฉพาะของการเป็นผู้ใหญ่ คริสตชนซึ่งจะมีการแสดงออกมาเป็นรูปธรรมตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระ (GDC 173)
- 80 **หลักเกณฑ์การสอนคำสอนผู้ใหญ่**
- ✧ สอนคำสอนตามสภาพแวดล้อมของผู้ใหญ่ โดยคำนึงถึงประสบการณ์ ปัญหาด้านภาษา จิตใจและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยความเคารพในความแตกต่างของบุคคล
 - ✧ ผู้รับศีลล้างบาปทุกคนได้รับเชิญให้บรรลุความศักดิ์สิทธิ์ (เทียบ ChL 57-59)
 - ✧ เอาใจใส่เรื่องความเกี่ยวพันกับชุมชน เพื่อว่าการสอนคำสอนจะได้อยู่ในบรรยากาศของการต้อนรับและคำจูงสนับสนุน
 - ✧ เอาใจใส่ให้ดำเนินงานอภิบาลผู้ใหญ่อย่างมีระบบ โดย

การสอดแทรกการฝึกอบรมด้านพระคัมภีร์ คำสอนด้าน
สังคม ศาสนสัมพันธ์ คริสตสัมพันธ์และการ
บริการเมตตาจิต

- ✧ มีการอบรมด้านคารวกิจและพิธีกรรม สนับสนุนให้
นำวัฒนธรรมมาใช้ตามความเห็นชอบของพระศาสน
จักรท้องถิ่น และการใช้สัญลักษณ์ในพิธีกรรมที่สอด
คล้องกับวิถีคิดและวิถีปฏิบัติของคนไทย เพื่อพระ
ศาสนจักรไทยจะเติบโตในความเชื่อและการเป็น
ประจักษ์พยานถึงพระคริสตเจ้าในฐานะคริสตชนไทย
(เทียบ GDC 174)

ข. บุคคลเป้าหมาย

- 81 การสอนคำสอนผู้ใหญ่มุ่งไปที่ตัวบุคคล จึงต้องตระหนัก
อย่างจริงจังถึงประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และ
สิ่งท้าทายต่าง ๆ ที่พวกเขาประสบอยู่ในชีวิต ปัญหา
เกี่ยวกับความเชื่อและความต้องการของพวกเขาที่มีอยู่
หลากหลายแตกต่างกัน เราจึงแบ่งผู้ใหญ่ออกเป็น 5
กลุ่ม คือ
- 82 **ผู้ใหญ่คริสตชน** ที่ดำเนินชีวิตตามความเชื่อของพวกเขา
อย่างยี่ดมั่น สม่่าเสมอและปรารถนาที่จะเข้าใจอย่างลึกซึ้ง
ยิ่งขึ้นในความเชื่อ

- 83 ผู้ใหญ่ที่รับศีลล้างบาปแล้ว แต่มิได้รับการสอนคำสอนอย่างลึกซึ้งเพียงพอ หรือมิได้รับการชี้แนะให้บรรลุถึงเป้าหมายการเดินทางที่เริ่มจากการเข้าเป็นคริสตชน หรือผิดพลาดไปจากความเชื่อจนถึงระดับที่อาจเรียกว่าเป็น “กึ่งผู้เตรียมตัวเป็นคริสตชน” (CT 44)
- 84 ผู้ใหญ่ที่ยังมิได้รับศีลล้างบาป เป็นผู้ที่สนใจศาสนาคริสต์ และปรารถนาที่จะเข้ามาเป็นคริสตชน ต้องมีการเตรียมตัวเป็นคริสตชนอย่างแท้จริงและถูกต้องเหมาะสม (GCD 172)
- 85 ผู้ใหญ่ที่เตรียมตัวเพื่อรับศีลสมรส (ระหว่างคาทอลิกกับคาทอลิก) ผู้ใหญ่ที่เตรียมเข้าพิธีสมรส (ระหว่างคาทอลิกกับผู้ที่นับถือต่างความเชื่อ) และคำสอนครอบครัว
- 86 ผู้ใหญ่ในกลุ่มพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ผู้ป่วยเอดส์ ผู้พิการ ผู้อพยพย้ายถิ่น ผู้ติดยาเสพติด ผู้ถูกคุมขัง ผู้เดินทางทะเล ผู้ท่องเที่ยว แรงงานต่างชาติ ในประเทศ ผู้ขายบริการทางเพศ ผู้มีสภาพจิต เบี่ยงเบน กลุ่มชาติพันธุ์ ฯลฯ

ค. เป้าหมายการพัฒนา 4 มิติ

- 87 การสอนคำสอนผู้ใหญ่จะต้องนำเสนออย่างมีระบบ ถึงความเชื่อคริสตชนอันครบถ้วน และถูกต้องตามความ เข้าใจของพระศาสนจักร ให้ความสำคัญอันดับแรกในการ ประกาศเรื่องความรอดพ้น อ่านพระคัมภีร์ด้วยความ เชื่อและหมั่นสวดภาวนา
- 88 **เอกลักษณ์ของบุคคล**
- ✧ มีความเชื่อแบบผู้ใหญ่ รับผิดชอบหน้าที่คริสตชน เป็นแบบอย่างในการยึดหลักจริยธรรม มีชีวิตเรียบง่าย
 - ✧ เป็นผู้นำความเชื่อในการสร้างพระศาสนจักรระดับ บ้าน (Domestic Church) และสามารถถ่ายทอดความ เชื่อให้แก่ลูกหลานและผู้อื่น
 - ✧ รัก รับผิดชอบต่อพระศาสนจักรและสังคม ตามจิตตารมณ์ พระวรสาร โดยตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันด้วยความ ยุติธรรมและสันติ ตามหลักศาสนสัมพันธ์และมีความ สำคัญในการเป็นชุมชน (ไม่ใช่ต่างคนต่างอยู่)
- 89 **การพบปะกับพระเยซูเจ้า**
- ✧ ส่งเสริมการอบรมและพัฒนาชีวิตในพระคริสตเจ้าผู้ ทรงกลับคืนพระชนมชีพ โดยใช้พระคัมภีร์ในชีวิต ประจำวันอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

- ✧ ด้านการภาวนา เนื่องจากคนไทยบางกลุ่มสนใจเรื่องเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ในบรรยากาศเช่นนี้ ภารกิจด้านการสอนคำสอน จึงควรนำผู้เรียนเข้าสู่ประสบการณ์ที่ลึกซึ้งกับพระเจ้า คือไม่เพียงแต่ให้ความเชื่อเท่านั้นแต่ควรรู้จักการภาวนาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การภาวนาจากใจ การรำพึง การเพ่งญาณ ฯลฯ
- ✧ เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์กับพระเจ้า สำนึกถึงการประทับอยู่ของพระเจ้า และสามารถแบ่งปันประสบการณ์ความเชื่อได้

90 การเป็นสมาชิกของพระศาสนจักรสังคมและวัฒนธรรม

- ✧ การส่งเสริมกลุ่มคริสตชนพื้นฐาน (BASIC ECCLESIAL COMMUNITIES) โดยสามารถเป็นผู้นำในการชุมนุมภาวนา
- ✧ การสร้างพระศาสนจักรแบบมีส่วนร่วม (AsIPA) เพื่อให้คริสตชนร่วมงานกับพระศาสนจักรในระดับวัด และชุมชนอย่างดี
- ✧ การสอนคำสอนที่ส่งเสริมการเสวนากับพี่น้องต่างความเชื่อ (Inter religious Dialogue) และคริสตสัมพันธ (Ecumenism) เมื่อคริสตชนไทยเป็นผู้นำการเสวนา และการนำความเชื่อเข้าในวัฒนธรรมท้องถิ่น (Inculturation) พวกเขาจะเป็นผู้แทนและผู้อภิบาล

ของชุมชนในการแสวงหาพระประสงค์ของพระเจ้า
ตามสภาพชีวิตของเขา

91 ด้านกระแสรีบ

- ✧ มีส่วนร่วมรับผิดชอบในพันธกิจของพระศาสนจักร
- ✧ สามารถเป็นประจักษ์พยานและถ่ายทอดความเชื่อถึงองค์พระคริสตเจ้าได้ในสังคม

ง. รูปแบบในการอบรม

- 92 การเตรียมตัวเข้าเป็นคริสตชนสำหรับผู้ใหญ่ควรมีรูปแบบเฉพาะ สภาสังคายนาวาติกันที่ 2 ได้รื้อฟื้นการเตรียมตัวเข้าเป็นคริสตชน (Catechuminate) สำหรับผู้ที่กำลังเตรียมเข้าเป็นคริสตชน (Catechumens) เพื่อช่วยให้บุคคลเหล่านี้ได้บรรลุวุฒิภาวะด้านความเชื่อโดยใช้พิธีรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน (RCIA) เป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่กับการใช้หนังสือ “ก้าวไปด้วยกัน” หรือหนังสือคำสอนผู้ใหญ่เล่มอื่นที่เหมาะสม
- 93 การสอนคำสอนต่อเนื่องแก่บุคคลที่มีหน้าที่ฝึกอบรมครูคำสอนและบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานฆราวาสแพรวพรรณและสร้างชุมชนคริสตชน

- 94 การสอนคำสอนในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ในชีวิตของพระศาสนจักรและในสังคม เช่น ตรีวารฉลองวัด การอบรม คูนสมรส พิธีสมรส พิธีล้างบาป การรับศีลศักดิ์สิทธิ์ อื่นๆ การภาวนาอุทิศให้ผู้ล่วงลับ พิธีปลงศพ รณรงค์ จิตตารมณัมมหาพรต รณรงค์ในเทศกาล และวันสำคัญต่างๆ การประกวดเทียนปัสกา ประกวดดาวและถ้ำพระกุมาร ฯลฯ
- 95 การสอนคำสอนโดยใช้ศรัทธาประชาชน (Popular Devotion) และวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับปีพิธีกรรม เช่น มรคาศักดิ์สิทธิ์ มิสซาวันศุกร์ต้นเดือน นพวาร พระมารดานิจจานุเคราะห์ สวดสายประคำ พิธีแห่พระรูปแม่พระ การจาริกแสวงบุญทั้งในและต่างประเทศ
- 96 การสอนคำสอนโดยใช้สื่อต่างๆ เช่น สิ่งพิมพ์คาทอลิก วีดิทัศน์ เทป รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เว็บไซต์ ข่าวสารคาทอลิก คำสอนและพระคัมภีร์ไปรษณีย์
- 97 การสอนคำสอนกลุ่มพิเศษ โดยพิจารณาการใช้รูปแบบการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละกลุ่ม เพื่อเป็นแนวทาง ความหวัง และกำลังใจในการดำเนินชีวิต เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ฯลฯ

จ. บทบาทและหน้าที่ของครูคำสอนผู้ใหญ่

- 98 ครูคำสอนผู้ใหญ่ ควรมีคุณสมบัติต่อไปนี้
- ✦ เป็นธรรมชาติ เสียสละ และมีน้ำใจ
 - ✦ เป็นผู้อภิบาล ผู้นำทางวิญญาณ และที่ปรึกษา
 - ✦ เป็นมโนธรรมของสังคม ประจักษ์พยาน แบบอย่าง และสอนด้วยชีวิต
 - ✦ เป็นครู ผู้ให้ความรู้ ผู้อบรม เข้าใจสถานการณ์ในสังคม และเข้าใจในพัฒนาการชีวิตของผู้เรียน
 - ✦ เพิ่มเติมความรู้ด้านศาสนาและสังคมอย่างต่อเนื่อง
 - ✦ เป็นมิตร และผู้ร่วมเดินทางกับผู้เรียน

หมวดที่ 5

วิธีการสอน

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และสภาพการณ์วิธีการ
ถ่ายทอดความเชื่อในประเทศไทย

- 99 ในอดีตสมัยที่คาทอลิกไทยของเราอยู่ภายใต้การอภิบาล
ของบรรดามิสซันนารีจากคณะนักบวชต่างๆ สังคมมี
ความแตกต่างจากปัจจุบัน วัดยังคงเป็นศูนย์กลางของ
ชีวิตคริสตชน ตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น ที่อยู่อาศัย
การทำมาหากิน การศึกษาอบรม การปรึกษาหารือ
เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิต และการให้บริการศีลศักดิ์สิทธิ์
ต่างๆ เป็นต้น คาทอลิกมีความศรัทธาและเกาะกลุ่มกัน
อย่างเหนียวแน่น เสียงระฆังของวัด มีบทบาทต่อการ
ดำเนินชีวิตประจำวันของสัตบุรุษ มีการสวดภาวนาพรหม
ถ้อยสารทั้งสามเวลา การภาวนาค้ำพร้อมกันในบ้าน
มีแท่นพระเป็นศูนย์กลางของบ้าน คาทอลิกได้รับการ
ถ่ายทอดความเชื่อด้วยวิธีการท่องจำข้อคำสอนได้อย่าง
ขึ้นใจจากหนังสือคำสอนที่มีลักษณะถามตอบประกอบคำ
อธิบายเป็นเรื่องๆ อย่างชัดเจน เช่น หนังสือ **“อธิบาย
คำสอน”** เล่ม 1 แปลจากต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสโดย
คุณพ่อยวง เคี่ยมสุน ในปี ค.ศ. 1952 หนังสือ

“คำสอนเล่มครบ” และ “คำสอนคริสตังค์เล่มกลาง”
สำหรับทุกสังฆมณฑลแห่งประเทศไทย ในปี 1954
 วิธีการสอนเริ่มด้วยหลักข้อคำสอนของพระศาสนจักร แล้วอธิบายประยุกต์ให้เข้ากับชีวิตจริงของผู้เรียน ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้หลักปรัชญาหรือเหตุผลมาอธิบายถึงข้อความเชื่อต่างๆ ของศาสนา มากกว่าการอ้างอิงจากพระคัมภีร์ การสอนแบบนี้ เรียกว่าวิธีการสอนแบบอนุมาน (Deductive Method) ซึ่งเป็นแม่แบบของการผลิตหนังสือคำสอนต่อๆ มาของพระศาสนจักรในประเทศไทย

หนังสือคำสอนไทย

- 100 เป็นสิ่งนำชื่นชมที่มีพระสังฆราช พระสงฆ์ นักบวช และฆราวาสบางท่านได้พยายามเรียบเรียงหนังสือ **คำสอนคริสตังค์ ภาษาไทย** เพื่อใช้ในการอบรมคริสตศาสนธรรม สำหรับทุกสังฆมณฑลในประเทศไทย ค.ศ. 1954

หลังจากมีการประชุมนานาชาติ เรื่อง การสอนคำสอนแดนธรรมทูต ที่กรุงเทพฯ (พฤศจิกายน ค.ศ. 1962) พระสังฆราชโรเบิร์ต รัตน์ บำรุงตระกูล ได้พยายามเรียบเรียงคำสอนสำหรับนักเรียนชั้นประถม 6 เล่ม (ค.ศ.1966-1970)

พระสังฆราช ยอแซฟ ยวง นิตโย ได้เรียบเรียงอธิบายคำสอน 3 เล่ม ค.ศ. 1966 บาทหลวงราฟาแอล

สมบูรณ์ แสงประสิทธิ์ พร้อมกับคณะกรรมการคำสอน ได้พยายามจัดทำหนังสือคำสอนชุดชีวิตคริสตัง 9 เล่ม โดยยึดหนังสือชุด God with us ของประเทศอินเดีย เป็นหลักเพื่อใช้สอนเด็กและเยาวชนในโรงเรียนคาทอลิก (ตั้งแต่ ค.ศ. 1982- 2000)

คณะพระสังฆราชภาคอีสานได้ให้ บาทหลวง โรแบร์ต โกสเต (MEP) และคณะ จัดเรียบเรียงหนังสือ คำสอนคริสตชน สำหรับผู้สนใจอยากรู้จักคำสอนของ ศาสนาคริสต์ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1987 (พ.ศ. 2530) จัดพิมพ์ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1996 (พ.ศ. 2539)

หลังจากนั้นมีคณะกรรมการจัดทำหนังสือคำสอน ผู้ใหญ่ ในช่วงปี ค.ศ. 1987-1990 แต่เมื่อทราบว่า สมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ได้แต่งตั้ง คณะกรรมการจัดทำหนังสือคำสอนเล่มใหม่ จึงหยุด ดำเนินการ

ในปี ค.ศ. 2000 คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรม ได้ริเริ่มปรับปรุงหนังสือคำสอน ชุดชีวิตคริสตัง ให้เป็นไปตามทิศทางงานอภิบาล ค.ศ. 2000 และยึดเนื้อหาจากหนังสือคำสอนพระศาสนจักร คาทอลิก

- 101 ต่อมาสถานการณ์ทั้งทางด้านสังคม การศึกษา การงาน เศรษฐกิจเริ่มเปลี่ยนแปลงไป ชีวิตของคาทอลิกเริ่มซับซ้อน

ซ้อนมากยิ่งขึ้น ชีวิตความเชื่อไม่ได้รับการขัดเกลาจากทางวัดแต่เพียงด้านเดียว แต่จากสื่อสารมวลชน แนวความคิด และค่านิยมของโลกสมัยใหม่ต่าง ๆ อีกด้วย ดังนั้นพระศาสนจักรจึงต้องปรับกระบวนการทำงานของตนเองในการทำงานด้านคำสอนนี้ ทั้งทางด้านการเตรียมบุคลากร วิธีการ ฯลฯ

- 102 รูปแบบและวิธีการสอนคำสอนในประเทศไทยที่กระทำกันมาในอดีตได้มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วยแรงผลักดันหลาย ๆ ประการ โดยเฉพาะจากสภาสังคายนาวาติกัน ที่ 2 (ค.ศ. 1962-1965) ที่เน้นให้พระศาสนจักรเป็นผู้แพร่ธรรม นำข่าวดีแห่งความรอดพ้นไปยังนานาชาติ พระศาสนจักรในประเทศไทยจึงได้จัดส่งพระสงฆ์ไทยเดินทางไปศึกษาวิชาคำสอนสมัยใหม่ในต่างประเทศ และได้นำวิธีการสมัยใหม่มาใช้ในการสอนคำสอน ประกอบกับวิธีการศึกษาทั่วไปและกระแสสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป คริสตชนคาทอลิกไม่ได้อยู่กับท้องถิ่นเดิม มีการอพยพย้ายถิ่นและการประกอบอาชีพที่หลายหลากมากขึ้น งานด้านคำสอนในเมืองไทยจึงได้มีการปรับปรุงให้ทันกับเหตุการณ์และความต้องการของท้องถิ่น โดยมีการจัดตั้งสถาบันเพื่อให้การอบรมครูคำสอนขึ้นโดยเฉพาะในปี ค.ศ. 1965 และจัดให้มีคณะทำงานออกหน่วยเคลื่อนที่เพื่อให้การอบรมครูคำสอนในสังฆมณฑลต่างๆ ทั่ว

ประเทศ และจากการที่พระศาสนจักรสากลได้ออกเอกสารเกี่ยวกับการสอนคำสอนโดยเฉพาะ คือ **คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนทั่วไป** (General Catechetical Directory : 1971) และ**การสอนคำสอนในยุคปัจจุบัน** (Catechesi Tradendae 1979) และการจัดการประชุมคำสอนสากล (International Congress for Catechesis) ในที่ต่างๆ หลายครั้ง จึงทำให้งานคำสอนได้รับการปรับปรุงทั้งในรูปแบบและวิธีการ

- 103 โดยที่แต่เดิมการสอนจะให้ความสำคัญกับ **“ความรู้”** คือต้องการสอนให้ผู้เรียนได้รู้ว่าพระเยซูเจ้าคือใคร แต่รูปแบบใหม่เน้นที่ **“ใจ”** หรือ **“ประสบการณ์”** คือให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับความรักความเมตตาของพระเจ้า โดยรับรู้พระเจ้าทรงรักเราและโลกอย่างไร การสอนที่เน้นการท่องจำ จึงเปลี่ยนเป็นการให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์โดยผ่านทาง กิจกรรมหรือการปฏิบัติจริง วิธีการนี้เรียกว่าการสอนแบบ **ซีซีพี (Christian Community Program)** คือเป็นวิธีการสอนแบบอุปมานรูปแบบหนึ่ง (Inductive method) ซึ่งสภาพระสังฆราชคาทอลิก ให้การสนับสนุนเพื่อใช้สำหรับการสอนในประเทศไทย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1976 การสอนรูปแบบนี้ได้ใช้แพร่หลายภายใต้การดำเนินงานของศูนย์คำสอนราชบุรีและศิษย์เก่า EAPI (East Asian Pastoral

Institute) ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันนี้ และคู่มือการสอนคำสอนในโรงเรียนคาทอลิกชื่อชุด “ชีวิตคริสตัง” ที่ใช้อย่างเป็นทางการตั้งแต่ปี ค.ศ. 1982 ก็มีรูปแบบและวิธีการสอนแบบชีซีพีนี้ด้วย แต่อย่างไรก็ตาม การสอนแบบอนุมาน (Deductive) ที่เน้นข้อคำสอนเป็นหลักแล้วนำสู่การปฏิบัติก็ยังมีใช้อยู่ทั่ว ๆ ไป

แนวทางเบื้องต้นในการใช้วิธีการสอนคำสอนในยุคปัจจุบัน

- 104 ก่อนที่จะนำเสนอวิธีการสอนคำสอน เราควรกำหนดแนวทางขั้นพื้นฐานสำหรับการใช้วิธีการต่าง ๆ ของเราดังนี้
- 1) ประสิทธิภาพของวิธีการขึ้นอยู่กับการใช้ที่ชาญฉลาด
 - 2) วิธีการที่ดีไม่ได้มีเพียงวิธีการเดียวเท่านั้น
 - 3) วิธีการที่ดีต้องอยู่บนพื้นฐานของพระคัมภีร์
ธรรมประเพณี พิธีกรรม คำสอนของพระศาสนจักร
และประสบการณ์ของผู้เรียน
 - 4) บรรยากาศที่ดีทำให้การเรียนคำสอนมีประสิทธิภาพ
 - 5) พระจิตเจ้าผู้ประทานความสำเร็จ
- 105 แนวทางที่หนึ่ง **“ประสิทธิภาพของวิธีการขึ้นอยู่กับการใช้ที่ชาญฉลาด”** อุปสรรคสำหรับในการสอนคำสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นไม่ได้อยู่ที่ครูคำสอนไทยของเรา

ขาดวิธีการ หรือสื่ออุปกรณ์ แต่อยู่ที่การใช้การประยุกต์ และการพัฒนาวิธีการต่างๆ นั้นอย่างชาญฉลาด วิธีการทุกอย่างขึ้นอยู่กับผู้ใช้ เช่น ได้รับการฝึกฝนมาอย่างไร พอเพียงหรือไม่ หมายความว่าวิธีการสำหรับครูคำสอนไทยนั้น จะต้องไม่สลับซับซ้อน แต่ง่าย ชัดเจน และเหมาะสมกับเรื่องของความเชื่อ ครูคำสอนจะต้องได้รับการฝึกให้มีประสบการณ์ในการสอนหลายๆ รูปแบบ โดยให้รู้ว่าทำไมต้องใช้วิธีการนี้ และจะประยุกต์หรือปรับเปลี่ยนอย่างไรให้เข้ากับผู้เรียนของเรา โดยครูคำสอนจะต้องฝึก

- 1) ให้สามารถดึงเอาความหมายของชีวิตคริสตชนออกมาจากประสบการณ์ชีวิตประจำวันของตนเองและของผู้สนใจออกมา
- 2) นำความหมายของชีวิตนั้นมาเทียบกับคุณค่าที่ถูกต้องของสังคมไทย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับคุณค่าแห่งพระวรสาร ซึ่งขั้นตอนนี้ครูคำสอนจะต้องเป็นผู้ชี้แนะในการกระทำเช่นนี้ ครูคำสอนจะต้องเรียนรู้ที่จะปรับวิธีการให้เหมาะสมกับผู้สนใจอยู่ตลอดเวลา

106 แนวทางที่สอง “วิธีการที่ดีไม่ได้มีเพียงวิธีการเดียวเท่านั้น” เรื่องนี้เป็นความจริง ทั้งทางด้านผู้เรียนเองและในด้านของ “ข่าวดี” ที่เราจะประกาศในส่วนของผู้สนใจ

เราจะต้องเรียนรู้กระบวนการพัฒนาทางด้านความเชื่อ และการบรรลุวุฒิภาวะของบุคคลในวัยต่างๆ ให้มากขึ้น เพราะประสบการณ์ความเชื่อของเด็กย่อมแตกต่างกันไปจากวัยรุ่น หรือ “การแสวงหาความเชื่อ” ของวัยรุ่น บางครั้งก็อาจจะทำให้ผู้ใหญ่บางคนไม่สบายใจ เราต้องพิจารณาความแตกต่างเหล่านี้ และพิจารณาถึงความ ต้องการและขีดความสามารถของเขา ในเรื่องนี้หมายความว่าเราจำเป็นต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย โดยพิจารณาถึงสภาพทางจิตวิทยาและวุฒิภาวะของผู้สนใจ ดังนั้น ครูคำสอนนอกจากจะศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับพระเจ้าแล้วยังต้องศึกษาศาสตร์ต่าง ๆ เกี่ยวกับมนุษย์ด้วย

- 107 ยิ่งกว่านั้น “ข่าวดี” ของพระเจ้าเองก็ยังคงแสดงออกด้วยวิธีการที่หลากหลายเช่นเดียวกัน ดังจะเห็นได้ว่าเรื่องราวเกี่ยวกับแผนการของพระเจ้านั้นยังดำเนินต่อไปในโลกปัจจุบัน และจะสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อพระคริสตเจ้าจะเสด็จกลับมาอีกครั้งหนึ่ง พระวาจาของพระเจ้ายังคงมีบทบาทต่อโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงและเราทุกคนได้รับเรียกมาเพื่อให้เป็นประจักษ์พยานต่อความจริงนี้ในฐานะที่เป็นประชากรของพระองค์ ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันไป ดังแบบอย่างของบรรดาประกาศก อัครสาวก และบรรพบุรุษแห่งความเชื่อของเราในอดีต นอกจากนี้ “ข่าวดี” ของพระเจ้าเป็นข่าวดีสำหรับคนทุกยุคทุกสมัย

แม้กาลเวลาจะเปลี่ยนแปลงไป พระวาจาของพระเจ้าท่ามกลางมวลมนุษย์ก็ยังคงได้รับการพัฒนาและประยุกต์เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิตของคริสตชนต่อไป การตีความและการนำพระวาจาของพระเจ้าไปใช้นี้ จึงก่อให้เกิดวิธีการศึกษาต่าง ๆ มากมาย คุณค่าของพระวาจาของพระเจ้า ยิ่งใหญ่เกินกว่าที่จะใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งในการทำความเข้าใจ

- 108 แนวทางที่สาม แม้ว่าเราจะยอมรับความหลากหลายของวิธีการ แต่ทุกวิธีการจะต้องมีพื้นฐานบางอย่างร่วมกัน พื้นฐานเหล่านี้จะช่วยทำให้วิธีการที่เราใช้เป็น “วิธีการที่ถูกต้องของงานสอนคำสอน นั่นคือพระคัมภีร์ ธรรมประเพณี พิธีกรรม คำสอนของพระศาสนจักร และประสบการณ์มนุษย์” ถ้าไม่มีพระคัมภีร์ในการสอน นั่นก็ไม่ใช่คำสอนของคริสตชน ถ้าไม่มีธรรมประเพณี เราก็คือแค่สำนักพระคัมภีร์หรือนักปรัชญา ถ้าไม่มีพิธีกรรมก็เป็นความรู้แค่สติปัญญาเท่านั้นไม่มีการตอบสนอง เพราะพระวาจาของพระเจ้าเสด็จลงมาบังเกิดอยู่ในสังคมมนุษย์ด้วย และถ้าไม่มีพื้นฐานอยู่บนประสบการณ์มนุษย์เราก็จะไม่ให้ความสนใจกับตัวบุคคล ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สังคม โลก เราจะมีแต่ข่าวสาร แต่ไม่มีผู้ฟัง จึงหมายความว่าวิธีการที่เราใช้จะต้องตอบสนองแนวทางปฏิบัติสองประการด้วยกันคือ

ความสัตย์ซื่อต่อพระวาจา และคำสอนของพระศาสนจักร
และความเป็นไปของมนุษย์ในโลกปัจจุบัน

- 109 แนวทางประการที่สี่แห่งประสิทธิภาพของวิธีการก็คือ
“บรรยากาศที่ดีทำให้การเรียนคำสอนมีประสิทธิภาพ”
ความสำเร็จของการสอนขึ้นอยู่กับความพร้อมของสภาพ
แวดล้อมทางด้านจิตใจ อารมณ์ และลักษณะทางกายภาพ
ของการสอนคำสอน ชีวิตของวัดที่มีชีวิตชีวา สัตบุรุษ
มีความเชื่อศรัทธา มีบรรยากาศแห่งการต้อนรับเป็นกัน
เอง สิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะพื้นฐานที่จะทำให้การสอน
คำสอนมีประสิทธิภาพ แต่ตรงกันข้ามกับวัดที่ไม่มีความ
พร้อม ย่อมจะต้องใช้ความพยายามอย่างมาก เพื่อ
ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพตามที่ต้องการได้
- 110 สภาพแวดล้อมของแต่ละสถานที่เป็นองค์ประกอบ
สำคัญในการกำหนดวิธีการ วิธีการที่ใช้ได้ผลในสถานที่
แห่งหนึ่งอาจจะไม่เหมาะกับสถานที่อีกแห่งหนึ่งก็ได้
การให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อม จึงเป็นส่วนสำคัญ
ที่จะช่วยให้เราสามารถแก้ปัญหา ให้เกิดความสมดุลย์
ระหว่างข้อความเชื่อ หลักศีลธรรม และการภาวนาได้
- 111 โดยทั่วไปแล้ว งานคำสอนมักจะอยู่ภายใต้เรื่องที่สำคัญ ๆ
สามประการนี้ คือ คำสอน พิธีกรรม (Liturgical

catechesis) คำสอนจากเหตุการณ์ (Catechesis of Events) และการสอนคำสอนแบบทางการ (Formal catechesis) คำสอนพิธีกรรมช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ให้กับชุมชนคริสตชน โดยการเตรียมสมาชิกให้เข้าร่วมพิธีกรรมด้วยความเข้าใจ และมีชีวิตชีวา พิธีกรรมยังคงมีความสำคัญต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในวิถีชีวิตของคริสตชน เช่น การเกิด (ศีลล้างบาป) การเติบโต (ศีลกำลัง) การแต่งงาน (ศีลสมรส) และความตาย (ศีลเจิมผู้ป่วย) นอกจากนี้ยังมีวันฉลองทางศาสนาอื่นๆ มากมาย สุดท้ายการสอนคำสอนแบบทางการ เป็นการสอนแบบมีระบบมีการจัดการ โดยผ่านทางวัด โรงเรียน หรือ ชุมชน

- 112 แนวทางที่ห้า แนวทางสุดท้ายของวิธีการที่มีประสิทธิภาพก็คือ **“พระจิตเจ้าผู้ประทานความสำเร็จ”** การสอนคำสอนจะประสบผลสำเร็จไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือจากพระจิตเจ้า ก่อนอื่น हमดงานคำสอนคือการนำผู้เชื่อแล้วให้มีชีวิตแห่งความเชื่อ ความหวัง และความรักที่สมบูรณ์ในพระเยซูคริสตเจ้า สิ่งเหล่านี้เป็นพระพรที่พระเจ้าประทานให้แก่เรา ไม่ได้เกิดขึ้นจากคุณงามความดีอะไรของเรา เป็นพระจิตเจ้าที่ทรงช่วยเหลือครูคำสอนให้พัฒนาปรับปรุงตนจนสามารถสื่อสารหรือถ่ายทอดความเชื่อได้อย่างถูกต้อง เพราะจุดมุ่งหมาย

ของการสอน ไม่ได้หยุดยั้งแค่ให้ผู้เรียนได้ประพฤตินตาม คำสอนของศาสนาเท่านั้น แต่ให้พวกเขาเกิด “ความเชื่อ” ไม่ใช่แค่ให้มีการดำเนินชีวิตแบบคริสตชนเท่านั้น แต่ให้เกิดการกลับใจอย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้เสรีภาพจึง เป็นเรื่องที่สำคัญต่อความเชื่อของคริสตชน ในด้านหนึ่ง พระเจ้าประทานพระพรให้แก่มนุษย์ด้วยพระทัยอิสระโดย ผ่านทางพระบุตรเยซูคริสต์และพระจิตเจ้า ส่วนมนุษย์ เองก็ตอบรับพระพรและการเรียกของพระเจ้าด้วยใจอิสระ เช่นกัน ดังนั้นครูคำสอนจะต้องไวต่อความละเอียดอ่อน แห่งความรักของพระเจ้าและการแสวงหาพระเจ้าในส่วน ของเรามนุษย์

วิธีการสอนคำสอนสำหรับคนไทยในยุคปัจจุบัน

- 113 ในบทนี้จะพูดถึงถึงลักษณะพื้นฐานของวิธีการสอนคำสอน สามประการ คือ การสอนแบบบูรณาการ (Intergrated) ซึ่งพัฒนามาจากแนวปฏิบัติเรื่อง “การสัตย์ซื่อต่อพระเจ้า” (ในความเชื่อ หลักศีลธรรม และการนมัสการ) และความสัตย์ซื่อต่อมนุษย์ การนำความเชื่อเข้าสู่วิถีชีวิต และการสอนคำสอนเพื่อสร้างชุมชน ซึ่งพัฒนามาจาก แนวปฏิบัติเรื่อง “ความสัตย์ซื่อต่อพระศาสนจักร” (เทียบ GDC 145)

ก. การสอนคำสอนแบบบูรณาการ

- 114 คุณลักษณะประการแรกของวิธีการสอนคำสอนสำหรับวิธีการสอนแบบ “บูรณาการ” และ “อย่างเป็นระบบ” ไม่ใช่ทำแบบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่ขาดการเตรียมการและลำดับขั้นตอน หมายความว่าในการสอนคำสอนทุกครั้งผู้สอนจะต้องผสมผสานเรื่องที่สำคัญทั้งสามเรื่องนี้เข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน
- ✧ ความรู้เกี่ยวกับพระวาจาของพระเจ้า
 - ✧ การเฉลิมฉลองความเชื่อด้วยศีลศักดิ์สิทธิ์
 - ✧ การประกาศความเชื่อด้วยการดำเนินชีวิตประจำวัน

การบูรณาการทั้งสามนี้ คือ พระวาจา การนมัสการ และประจักษ์พยานชีวิต จะต้องมีอยู่ในทุกรูปแบบของการสอนคำสอน และเป็นหลักในการประเมินถึงประสิทธิภาพและความสมบูรณ์ของโครงการหรือบทเรียนคำสอนในทุกรูปแบบ เพราะว่าการสอนจะต้องดำเนินการให้ตรงกับหลักแห่งความสัตย์ซื่อสองประการคือ “สัตย์ซื่อต่อพระเจ้า” และ “สัตย์ซื่อต่อมนุษย์” ในพระเยซูคริสตเจ้า นอกจากเราจะต้องสอนโดยมีความ “สัตย์ซื่อต่อพระศาสนจักร” ซึ่งแสดงออกในวิธีการสอนคำสอนเพื่อสร้างชุมชน

สัตย์ชื่อต่อพระเจ้า

- 115 ลักษณะเฉพาะของการสอนเพื่อความเชื่อของคริสตชนนั้นขึ้นอยู่กับเนื้อหาของการสอนมากกว่ากระบวนการสอน เนื้อหาการสอนได้แก่เรื่องพระธรรมล้ำลึกแห่งชีวิตของพระคริสตเจ้า เพราะงานคำสอนคืองานถ่ายทอดความหมายของพระธรรมล้ำลึกของพระคริสตเจ้าไปสู่ผู้เรียน ความเชื่อหรือความสัตย์ต่อพระเจ้าของคริสตชนในสมัยเริ่มแรกแสดงออกโดยศาสนบริการของพระศาสนจักรใน 5 รูปแบบ (เทียบ กจ 2:42, 44-47) คือการประกาศข่าวดีของพระเยซูคริสตเจ้า (Kerygma) การสอนและความเข้าใจข่าวดีนั้น (Didache) การบิบังและการสรรเสริญพระเจ้าร่วมกัน (Liturgia) การก่อตั้งเป็นชุมชน การมีสิทธิในสิ่งของต่างๆร่วมกัน (Koinonia) และการเป็นประจักษ์พยานแห่งความรักด้วยการรับใช้เพื่อนมนุษย์ทุกคนในพระคริสตเจ้า (Diakonia)
- 116 การประกาศข่าวดีของพระเยซูคริสตเจ้า (Kerygma) แก่พี่น้องชาวไทยที่สนใจทุกคน หมายความว่าเราจะต้องใช้ทุกวิถีทางที่จะทำให้พระวาจาของพระเจ้าหยั่งรากลึกเข้าไปในหัวใจของประชาชนทุกคน ทุกวัย การได้ฟังเรื่องราวของพระเยซูเจ้าจะต้องทำให้ผู้ฟังต้องการค้นหาความหมายที่ลึกซึ้งกว่า และต้องการจะไตร่ตรองหรืออยากรู้เกี่ยวกับชีวิตของคริสตชนมากขึ้น ดังนั้นจึง

ต้องมีงานชั้นการสอน (Didache) เพื่อพัฒนา “ความรู้” เกี่ยวกับชีวิตของพระคริสตเจ้าให้เกิดความเข้าใจในความหมายที่ถูกต้อง ซึ่งในทางปฏิบัติครูคำสอนสามารถกระทำได้ด้วย 1) ให้อรรถาธิบายแห่งความเชื่อคริสตชนสัมพันธ์กับปัญหาของชีวิต 2) ศึกษาหรืออ่านเทววิทยาและคำสั่งสอนของพระศาสนจักรให้มากที่สุด 3) นำข้อความเชื่อของคาทอลิกเข้าสู่สว่างสนทนาในวัด โรงเรียนในกลุ่มสนทนา หรือในการสอนคำสอนผู้ใหญ่ ฯลฯ

- 117 แต่ “การรู้” อย่างเดียวเท่านั้นยังไม่เพียงพอ จะต้องมีการ “ปฏิบัติความจริง” ในการดำเนินชีวิตติดตามพระเยซูคริสต์ ด้วยการรับใช้ด้วยความรัก ในขั้นนี้การสอนคำสอนจะต้องนำเสนอหลักศีลธรรม (Diakonia) ที่จำเป็นด้วยเรื่องของพระบัญญัติของพระเจ้า ความสุขที่แท้จริง บทเทศน์ในระหว่างอาหารค่ำครั้งสุดท้าย ด้วยการนำเสนอในลักษณะของกรณีศึกษา บทบาทสมมุติ การแก้ปัญหา การทำค่านิยมให้กระจ่าง (Value clarification) ฯลฯ โดยให้สอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิตของสังคมไทยในปัจจุบัน มิติทางจริยธรรมแห่งความเชื่อของคริสตชนจะต้องครอบคลุมถึงความดีเชิงศีลธรรมที่มาจากแบบฉบับความดีและความรักของพระเยซูเจ้าเอง และจากความนึกคิดด้วยเหตุและผลที่ได้มาจากการอบรมทางมโนธรรมของมนุษย์แต่ละคนอีกด้วย

- 118 การเริ่มเข้าสู่พระธรรมล้ำลึกของพระคริสตเจ้าหมายความว่าแต่ละคนจะต้องก้าวลงไปให้ลึกกว่า “การรู้” และ “การปฏิบัติ” นั่นคือเข้าไปให้ถึง “ความรัก” โดยผ่านทาง การเฉลิมฉลองพิธีกรรม (Liturgia) ในชุมชนคริสตชน (Koinonia) ผู้เรียนคำสอนจะต้องเรียนรู้ที่จะเข้ามามีส่วน ร่วมในพิธีกรรมของส่วนรวม ดังนั้นวิธีการสอนคำสอน จะต้องกระทำอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้คาทอลิกไทย ของเราได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ มีบทบาทในการเสริม สร้างและทำให้กลุ่มคริสตชนของเราเข้มแข็งด้วยการร่วม เฉลิมฉลองพิธีกรรมและศีลศักดิ์สิทธิ์ของชุมชนอย่างมี ประสิทธิภาพ

สัตย์ซื่อต่อมนุษย์

- 119 วิธีการสอนแบบบูรณาการนี้ไม่ได้หมายความว่าแค่การทำ ให้อเนื้อหาของคำสอนมีความสมดุลกันเท่านั้น แต่ยังคง จะต้องทำให้เนื้อหา นั้น 1) สัมพันธ์โดยตรงกับผู้เรียน 2) ให้แนวทางดำเนินชีวิตทางศีลธรรม 3) ให้มีส่วนร่วม ในการเฉลิมฉลองศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ดังนั้นความหมาย แรกของการสอนตามหลัก “ความสัตย์ซื่อต่อมนุษย์” ก็คือ การให้ความสำคัญกับตัวบุคคล ชุมชน และประวัติของ ผู้เรียนอย่างจริงจัง

- 120 วิธีการสอนคำสอนด้วยการท่องจำที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นแนวทางสำคัญในการสอนคำสอน แต่มาได้ให้ความสำคัญน้อยลง ซึ่งทำให้เยาวชนคนรุ่นใหม่มีรู้จักบทภาวนาพื้นฐานหรือข้อความเชื่อของศาสนจักรน้อยลง ดังนั้นในสมัยปัจจุบันเราจึงจำเป็นที่จะต้องรักษาสมดุลระหว่างความเข้าใจกับความจำให้เหมาะสม วิธีการสอนแบบการใช้ความจำยังมีความสำคัญและความจำเป็น (เทียบ GDC 154) เพราะการท่องจำเป็นวิธีการรักษาและถ่ายทอดความเชื่อจากชนรุ่นหนึ่งมาสู่อีกชนรุ่นหนึ่ง เรื่องที่ต้องจดจำให้ได้ เช่น บทข้าพเจ้าเชื่อ ข้าแต่พระบิดาวันทามารีย์อา สิริพິงมี บทแสดงความเชื่อ บทแสดงความรัก บทแสดงความไวใจ บทแสดงความทุกข์ รวมทั้งบทภาวนาในพิธีมิสซา ข้อความสำคัญๆ จากพระคัมภีร์ บัญญัติสิบประการ ความสุขแท้จริง และบัญญัติของพระศาสนจักร การจำเรื่องเหล่านี้ ถ้าได้มีการอธิบายถึงความหมายอย่างดีแล้ว ก็จะเป็นวิธีการที่ชัดเจนในการถ่ายทอดความเชื่อสู่ชนรุ่นหลังต่อไป แม้ว่าสถานที่นั้นๆ จะขาดแคลนพระสงฆ์หรือครูคำสอนก็ตาม ดังนั้น ในการสอนคำสอนแต่ละครั้ง มีสองเรื่องที่เราควรพิจารณาในด้านความจำคือ
- ✧ เนื้อหาที่สำคัญๆ
 - ✧ บทภาวนาและข้อความเชื่อ

- 121 “มิติด้านพฤติกรรม” ของความเชื่อเป็นเรื่องที่แสดงถึงการมีวุฒิภาวะของผู้เรียน วิธีการสอนคำสอนจะต้องเป็นวิธีการที่ก่อให้เกิด “ประสบการณ์” (การฟื้นฟูคำสอนสำหรับเอเชียเพื่อเข้าสู่ปี 2000 และต่อไป : 17) ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางศีลธรรมที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัวของผู้เรียน และเป็นเรื่องที่คุณเรียนกำลังสับสนตัดสินใจไม่ได้ การศึกษาจิตวิทยาเรื่องกระบวนการพัฒนาบุคคลตามลำดับขั้นต่าง ๆ สามารถช่วยคุณคำสอนให้วางแผนการสอน หรือจัดหลักสูตรการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น “แรงจูงใจ” เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะผลักดันให้มนุษย์ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ ดังนั้นครูคำสอนจะต้องสร้างแรงจูงใจที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นถึงความสำคัญหรือ ประโยชน์ของการประพฤติปฏิบัติตามหลักศีลธรรมของศาสนา ในการสอนคำสอนเรื่องหลักศีลธรรมนั้น เราควรที่จะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหาทางศีลธรรม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิด “ความรู้สึก” และ “จินตนาการ” โดยการใช้วิธีการนี้ศึกษา การอภิปราย ฯลฯ ผ่านทางเหตุการณ์ และปรากฏการณ์ต่างๆ และการศึกษาและสร้างความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับบุคคลที่เป็นแบบอย่างในด้านศีลธรรม เป็นต้น
- 122 การแสดงออกถึงความเชื่อที่สำคัญและมีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ “การเฉลิมฉลองพิธีกรรม” การเฉลิมฉลอง

พิธีกรรมเป็นช่วงเวลาพิเศษที่ผู้เรียนจะได้เปิดหัวใจ
 ต้อนรับการเชื่อเชิดชูและการทำท่ายของพลังแห่งพระวาจา
 ของพระเจ้า เป้าหมายประการหนึ่งของการสอนคำสอน
 ก็คือการนำผู้เรียนให้เข้ามาร่วมเฉลิมฉลองพิธีกรรมกับ
 ชุมชนคริสตชน ดังนั้น วิธีการสอนจะต้องใช้การเฉลิม
 ฉลองพิธีกรรมและกิจศรัทธาต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อ
 การสอน ทั้งส่วนบุคคล ครอบครัว หมู่บ้าน ประเทศ
 ชีวิตประจำวัน และในวงจรชีวิต ฯลฯ เพื่อให้
 ผู้เรียนได้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และเกิดสำนึกใน
 ความรักของพระเจ้า ในฐานะที่ทรงเป็นบิดาของเรา
 มนุษย์ทุกคน

ข. การสอนคำสอนแบบการประสานข่าวดีเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น

- 123 วิธีการสอนคำสอนแบบที่สอง คือ “การประสานข่าวดีเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น” (Inculturation) การประสานข่าวดีเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นไทยนี้มีความหมายในสองลักษณะ ประการแรก ข่าวดีของพระคริสตเจ้าจะต้องแสดงออกโดยผ่านทางรูปภาพ สัญลักษณ์ หรือพิธีกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมไทย และอีกประการหนึ่งคือ คุณค่า ทศนคติและแนวปฏิบัติตามวิถีชีวิตไทยเองจะต้องได้รับการวิเคราะห์ ตามแนวทางแห่งคำสอนของคริสตชน เพราะว่า “ในอดีต พระเจ้าตรัส

กับบรรพบุรุษของเราโดยทางประกาศหลายวาระและหลายวิธี ครั้นสมัยนี้เป็นวาระสุดท้าย พระองค์ตรัสกับเราโดยทางพระบุตร พระเจ้าทรงสถาปนาพระบุตรให้เป็นทายาทครอบครองทุกสิ่ง” (ฮบ.1:1-2) ครูกำสอนจะต้องเป็นผู้สืบทอดพันธกิจของพระเจ้า ในการช่วยกันทำให้พระบุตรพระเยซูคริสตเจ้า ได้ครอบครองจิตใจของมนุษย์ทุกคน โดยผ่านทางแนวคิด ลักษณะการแสดงออก และภาษา เพื่อให้เกิดการยอมรับ “ข่าวดี” นี้ในบริบทที่คุ้นเคยของตนเอง คำสอนในลักษณะนี้จึงไม่ได้เป็นเพียงการถ่ายทอดข่าวดีของพระเจ้าเท่านั้น แต่ยังเป็นการแสดงออกให้ผู้เรียนได้รู้ว่าพวกเขา สามารถตอบสนองการเรียกของพระเจ้าตามแนวทางการดำเนินชีวิตของตนได้อย่างไร

- 124 การสอนคำสอนแบบการนำความเชื่อเข้าสู่วิถีชีวิตนี้เป็น “กระบวนการ” ที่ไม่ได้มีรูปแบบสำเร็จรูป แต่เป็นงานที่ต้องอาศัยการสร้างสรรค์ ความพยายามอย่างแน่วแน่ และต่อเนื่องที่จะค้นหารูปแบบการแสดงออกในพิธีนมัสการในการดำเนินชีวิตให้ ถูกต้องทั้งทางวิถีชีวิตและตามคำสอนของพระศาสนจักร พระศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทยจะต้องมีองค์กรหรือสถาบันที่รับผิดชอบศึกษาด้านวัฒนธรรมโดยตรงพร้อมกับการส่งเสริมฝึกอบรมสมาชิกของพระศาสนจักรให้เรียนรู้และตระหนัก

ถึงคุณค่าของวิถีชีวิตตามสภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ (ทิศทางงานอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 ข้อ 123) เพราะการนำความเชื่อเข้าสู่วิถีชีวิตนี้ มิใช่เป็นเพียงการกระทำแต่ภายนอก เพื่อให้ชาวดีของพระเจ้าดึงดูดความสนใจของชาวไทยได้มากขึ้น หรือเพียงแค่ระดับประกากันอย่างผิวเผิน ตรงกันข้าม จะต้องกระทำกันอย่างถึงส่วนที่ลึกที่สุดของจิตใจ บัจเจกชนและชุมชน โดยให้ชาวดีได้เข้าไปสัมผัสส่วนลึกที่สุดของจิตใจของพวกเขา (เทียบ GDC 109)

- 125 การสอนคำสอนในแบบการนำความเชื่อเข้าสู่วิถีชีวิตนี้ ครูคำสอนจะต้องสังเกตดูว่า คุณค่า ขนบธรรมเนียม ประเพณีอะไรบ้างที่ควร “รับเอามา” ด้วยว่าคุณค่านั้น สอดคล้องกับความเชื่อคริสตชน ส่วนอีกทางหนึ่ง จะต้องแสวงหาทาง “ชำระล้าง” และ “แปรรูป” หลักเกณฑ์ แนวคิดและรูปแบบการดำเนินชีวิตทั้งหลายที่ขัดแย้งกับพระอาณาจักรของพระเจ้า ในการสังเกตคุณค่าในแนวทางนี้มีการควบคุมด้วยหลักพื้นฐานสองประการ คือ ความสอดคล้องกับพระวรสาร และเป็นหนึ่งเดียวกับพระศาสนจักรสากล (เทียบ GDC 109) ในขณะที่เดียวกัน การสอนคำสอนในรูปแบบนี้ ครูคำสอนจะต้องกระทำด้วยความรอบคอบ เพราะเป็นงานที่ละเอียดอ่อน และจะกระทบกับความรู้สึกของบุคคลอื่นได้ ดังนั้นเรา

จะต้องกระทำด้วยเจตนาที่บริสุทธิ์ ด้วยความเคารพ และไม่แบ่งแยก (เทียบ ทิศทางงานอภิบาลฯ ปี ค.ศ. 2000 หน้า 140 ข้อ 1.2.4)

ค. การสอนคำสอนเพื่อสร้างชุมชน

- 126 การถ่ายทอดความเชื่อเป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลต่างๆ มีความเชื่อได้เข้าเป็นหนึ่งเดียวกับพระธรรมล้ำลึกของพระคริสตเจ้า โดยอาศัยความเชื่อชีวิตแห่งความเชื่อเป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงให้บุคคลต่างๆ มีความสัมพันธ์ต่อกัน เพราะพวกเขาเชื่อเป็นประจักษ์พยาน และมโนสการ พระเยซูคริสตเจ้าพระเจ้าต่อองค์เดียวกัน และความเชื่อจะเติบโตจนบรรลุความสมบูรณ์แบบใดก็ได้โดยอาศัยการสนับสนุนจากบรรยากาศของครอบครัว ห้องเรียน และชุมชน ดังนั้นลักษณะเฉพาะของงานคำสอนก็คือ “ชุมชนแห่งความเชื่อ” เราจะต้องก้าวให้ไกลไปกว่าการสอนคำสอนในระบบโรงเรียน โดยพัฒนาไปสู่การสอนคำสอนแบบ “ชุมชนแห่งความเชื่อที่อยู่ในวิถีชีวิตแบบไทย”

สัตย์เชื่อต่อพระศาสนจักร

- 127 ดังนั้นงานคำสอนจะต้องเป็นกิจกรรมของพระศาสนจักรที่ดำเนินงานโดยพระศาสนจักร ในพระศาสนจักร และเพื่อพระศาสนจักร เรากระทำ “โดย” พระศาสนจักร

เพราะว่า “งานคำสอนจะต้องเป็นงานที่พระศาสนจักร
 ทั้งหมดจะต้องร่วมกันรับผิดชอบ” (เทียบ CT 16)
 สมาชิกแต่ละคนของพระศาสนจักรจะต้องมีส่วนรับผิดชอบ
 ในด้านต่างๆ ตามความถนัดของแต่ละคน เรากระทำ
 “ใน” พระศาสนจักร หมายความว่า งานคำสอนจะต้อง
 กระทำในชุมชนคริสตชน เช่น วัด ครอบครัว โรงเรียน
 และกลุ่มกิจกรรมต่างๆ “เพื่อพระศาสนจักร” หมายความว่า
 งานคำสอนมิใช่กระทำเพื่อใครคนหนึ่งคนใด แต่
 “เพื่อเสริมสร้างชีวิตภายในชุมชนของผู้มีความเชื่อ และ
 ของกิจกรรมภายนอกในฐานะที่เป็นพระศาสนจักร
 แห่งธรรมทูต” (CT 15) ครูคำสอนจะต้องช่วยทำให้ชุมชน
 ของพระศาสนจักรมีชีวิตชีวา และสามารถเป็นประจักษ์
 พยานชีวิตคริสตชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (GDC 35)
 ดังนั้นจากหลักความสัตย์ซื่อสองประการคือ สัตย์ซื่อ
 ต่อพระเจ้าและสัตย์ซื่อมนุษย์จึงต้องมีหลัก สำหรับวิธี
 การสอนคำสอนอีกหลักหนึ่งก็คือ “ความสัตย์ซื่อต่อ
 พระศาสนจักร”

- 128 ในทัศนะของสังคมวิทยา การสอนคำสอนก็คือกระบวนการ
 การขัดเกลาทางสังคม (Socialization process) ที่
 สำคัญยิ่งประเภทหนึ่ง เพราะการสอนคำสอนเป็นการ
 ทำนุบำรุงหล่อเลี้ยง และนำมวลสมาชิกของชุมชน
 คาทอลิกให้มีความเชื่อที่สมบูรณ์ (Maturity of Faith)

ในแง่นี้งานคำสอนจึงมีเป้าหมายหลักสามประการด้วยกัน
คือ

- 1) เพื่อให้ความเชื่อของสมาชิกได้เติบโตจนถึงขั้นสมบูรณ์
- 2) เพื่อพัฒนาความผูกพันของผู้เรียนโดยการนำพวกเขาเข้าสู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นลำดับขั้นตอน
- 3) ทำนุบำรุงสืบทอดและเผยแผ่ชีวิตแห่งศีลศักดิ์สิทธิ์และโครงสร้างการดำเนินชีวิตพื้นฐาน ที่ช่วยให้สมาชิกแต่ละคนได้สร้างสรรค์เอกลักษณ์และความเข้าใจตนเอง ในฐานะที่เป็นคาทอลิกอย่างแท้จริง

วิธีการสอนนี้จึงเป็นการผสมผสานระหว่างเรื่องส่วนบุคคล (การเติบโตในความเชื่อ) กับชุมชน (ความผูกพันทางความเชื่อ) และการสืบทอดธรรมเนียมประเพณีของศาสนา (ศีลศักดิ์สิทธิ์ ศาสนพิธีและการดำเนินชีวิตแบบคาทอลิก)

- 129 ในเรื่องการสอนคำสอนเพื่อสร้างชุมชนนี้ เราจะต้องไม่ลดความสำคัญของความศรัทธาส่วนบุคคลลง แต่ตรงกันข้ามเราจะต้องพัฒนาสมาชิกแต่ละคนให้มีความเชื่อที่เข้มแข็งโดยให้พวกเขาได้รู้จักและยอมรับพระเจ้าว่า พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าและพระผู้ไถ่ของตัวของเขาเองโดยเฉพาะ ให้ตัวของเขาได้กลายเป็นสานุศิษย์ของพระองค์ซึ่งหมายความว่าได้ซึมซับเอาความคิดคุณค่า ทัศนคติ และการดำเนินชีวิตของพระเยซู

คริสตเจ้าโดยแสดงตนออกมาอย่างเปิดเผยเพื่อเป็น “ประจักษ์พยานแห่งความเชื่อ” อย่างแท้จริง นี่แหละ เป็นทางในการอบรมที่พระเยซูเจ้าทรงใช้กับบรรดาศิษย์ ของพระองค์ ซึ่งพระศาสนจักรในฐานะที่เป็นมารดาและ ครุของคริสตชนได้กระทำสืบทอดต่อกันมา ดังนั้นผู้ที่ เป็นบิดามารดาจะต้องตระหนักถึงบทบาท ความสำคัญ และพลังของการดำเนินชีวิตที่เป็นประจักษ์พยานต่อบุตร หลานและบุคคลทั่วไปในชุมชนของเรา

- 130 บทบาทของกระบวนการอบรมในลักษณะนี้เรียกร้องให้ผู้ อบรมหรือครูคำสอนต้องมีความเชื่ออย่างแรงกล้า เพราะ ชีวิตของครูคำสอนจะต้องเป็นสื่อกลางระหว่างผู้เรียนรู้กับ พระเยซูคริสตเจ้าผู้ทรงกลับฟื้นคืนชีพ ความเป็นสื่อกลาง นี้จะเป็นไปอย่างสมบูรณ์แบบใด ก็ได้โดยอาศัยการขับ เคลื่อนและการตลใจจากพระจิตเจ้า ครูคำสอนเป็นผู้ แทนของพระเยซูคริสตเจ้าและขอคำสอนพระองค์ ต่อ หน้าชุมชนอย่างที่จะหาใครมาแทนที่ไม่ได้เลย บทบาท ของครูคำสอนจึงเป็นการนำทุกคนให้เข้ามา มีความ สัมพันธ์ที่ดีกับพระเยซูคริสตเจ้าไม่ใช่เพื่อตนเอง
- 131 การสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนเรียกร้องให้คริสตชนแต่ ละคนมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างถูกต้อง ด้วยชีวิตที่ เป็นประจักษ์พยานถึงความชื่นชมยินดีที่ได้มี “ชีวิตใน

พระเยซูคริสต์เจ้า” และมีพลังในใจที่จะก้าวออกมาเสวนา สร้างความเป็นเพื่อนกับทุกๆคน แนวทางปฏิบัติที่มี ประสิทธิภาพ และมีพลังที่จะทำให้งานคำสอนของเรา ประสบผลสำเร็จคือ การทำงานร่วมกันอย่างเป็น “หมู่คณะ” ของครูคำสอน โดยมี “ข่าวดี” ของพระเยซูคริสต์เป็น รากฐานเพื่อเป็นเครื่องหมายถึง “สันติสุขและความ ยินดี” ในองค์พระเจ้า จากแบบฉบับอันดีงามนี้ครูคำสอน สามารถสร้าง “ชุมชน” ขึ้นในระหว่างผู้เรียน และแสดง ให้เห็นถึงการเป็นบุคคลแห่งการภาวนาและการรับใช้ใน ฐานะที่เป็นศิษย์ของพระเยซูคริสต์เจ้าอย่างแท้จริง

- 132 องค์การและกลุ่มกิจกรรมต่างๆในพระศาสนจักรหรือวัด ของเรานั้นจะต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะ กลุ่มเหล่านี้มีไว้เพื่อเรียนรู้คำสอนของพระเยซูคริสต์เจ้า และนำเอาศรัทธาไปปฏิบัติตนตามแนวทางของกลุ่ม หรือองค์กรของตนเอง อย่างเช่น กลุ่มเยาวชน เรา ต้องจัดโครงการสอนคำสอนเยาวชนให้ตรงกับความต้อง การของพวกเขา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบ ทั้งส่วนรวมและส่วนตัว โดยจัดให้มีรูปแบบและมีวิธีการ ที่หลากหลายแตกต่างกันไป เช่น การชุมนุมภาวนา การศึกษาพระคัมภีร์ การเข้าเฝ้าฯ การจัดกิจกรรม ช่วยเหลือสังคม กิจกรรมตาต่างๆ กลุ่มเล่นกีฬา และ นันทนาการต่างๆ การจาริกแสวงบุญ ฯลฯ ส่วนกิจ

กรรมสำหรับผู้ใหญ่ เช่น การศึกษาและการแบ่งปันพระวาจาในรูปแบบต่างๆ เช่น Lectio Divina (เทียบ GDC 71) การอบรมชีวิตครอบครัว การรวมกลุ่มภาวนา การจัดการอบรม หรือสัมมนาพิเศษในหัวข้อต่างๆ ฯลฯ ทั้งนี้จะต้องมีการวางแผนการดำเนินงานที่ดีที่สุด คำสอนครอบครัว (เทียบ FC 18-21) เป็นวิธีการพื้นฐานที่สำคัญสำหรับชุมชนคริสตชนในการพัฒนาและบำรุงความเชื่อเป็นต้นโดยการมีส่วนร่วมในพิธีบูชามิสซาขอพระคุณประจำสัปดาห์ การร่วมพิธีกรรมประจำปีในโอกาสฉลองต่างๆ รวมถึงการเรียนรู้คำสอนตามปกติอีกด้วย

- 133 การสอนคำสอนแบบชุมชนนี้ สังกายนาวาติกัน ที่ 2 ได้รื้อฟื้นกระบวนการเตรียมตัวเข้าเป็นคริสตชน (Catechumenate) สำหรับผู้ที่เตรียมตัวเข้าเป็นคริสตชน รวมทั้งคริสตชนที่ยังไม่ได้รับการอบรมเพียงพอในความเชื่อ ดังนั้น วิธีการสอนโดยการใช้ “พิธีรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน” (RCIA) จึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับพระศาสนจักรไทยโดยใช้หนังสือ “พิธีรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน” เป็นแนวทางปฏิบัติและประกอบพิธีการต่างๆ (เทียบ GDC 214 ; ทิศทางงานอภิบาล ปี ค.ศ. 2000 หน้า 128 ข้อ 2.3.4)

บทสรุป

- 134 ชีวิตคริสตชนเป็นชีวิตที่เข้าอยู่ในพระธรรมล้ำลึกแห่งชีวิตของพระเยซูคริสตเจ้าที่เรียกว่าพระธรรมล้ำลึกปัสกา เป็นชีวิตที่คริสตชนจะต้องค่อยๆเปลี่ยนแปลงตนเองให้มีชีวิตเหมือนพระคริสตเจ้า การสอนคำสอนจึงเป็นกระบวนการที่ช่วยทำให้ชีวิตแห่งความเชื่อนี้เข้มแข็งขึ้น โดยอาศัยชุมชนเป็นผู้หล่อเลี้ยง ดังนั้นวิธีการสอนคำสอนมิใช่เป็นเพียงวิธีการหรือเทคนิคธรรมดาเท่านั้น แต่เป็นสาระแก่นสารของชีวิต
- 135 การอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นความเชื่อที่ค่อย ๆ พัฒนาไปอย่างมีลำดับขั้นตอนตามจังหวะของชีวิตซึ่งเราสามารถทำความเข้าใจได้โดยอาศัยจิตวิทยา สังคมวิทยา และมนุษยวิทยา แต่สำหรับบางคน พระเจ้าประทานความรักและพระพรพิเศษให้เป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้โดยข้ามขั้นตอนของชีวิต
- 136 ครูคำสอนเป็นผู้ที่ทำให้งานดังกล่าวข้างต้นบรรลุผลด้วยศักยภาพของตน พระศาสนจักรไทยจำเป็นต้องฝึกอบรมครูคำสอนหรือผู้ประสานงานคำสอนให้มีคุณภาพ เป็นครูคำสอนที่ตระหนักต่อการเผยแสดงของพระเจ้า การทรงนำของพระจิต และความต้องการของมนุษย์

ขณะเดียวกันก็เคารพอิสรภาพและความคิดสร้างสรรค์
ของผู้เรียน

- 137 ในความตระหนักถึงความสำคัญของพระจิตเจ้าในการสอน
คำสอน ครูคำสอนจะต้องเลือกวิธีการใดวิธีการหนึ่งมา
ใช้โดยมีพื้นฐานทั้งในด้านของความศักดิ์สิทธิ์และศาสตร์
ต่างๆของมนุษย์ กล่าวคือครูคำสอนต้องสามารถทำงาน
โดยมีความรู้จากแหล่งข้อมูลพื้นฐานของงานคำสอน คือ
พระคัมภีร์ คำสอนของพระศาสนจักร พิธีกรรม
และประสบการณ์มนุษย์ จากองค์ประกอบเหล่านี้ครู
คำสอนจึงสามารถคิดหาวิธีการประยุกต์ หรือปรับวิธี
การสอนตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเองได้
- 138 วิธีการใดที่สอดคล้องกับลักษณะของวิธีการสอนคำสอน
ทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้น สามารถรับใช้พระเจ้า
โดยนำพระพรทานแห่งความเชื่อของพระเจ้ามาให้กับ
คริสตชนไทยอย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ให้วิธีการนั้นตรงกับ
“หลักความสัตย์ซื่อต่อพระเจ้า และต่อมนุษย์ โดยมี
ทัศนคติแห่งความรักเป็นพื้นฐานแต่ประการเดียว” (CT 55)

หมวดที่ 6

การจัดองค์กร บุคลากร และทรัพยากร

การจัดองค์กร

- 139 การจัดองค์กรเพื่องานอภิบาลด้านคริสตศาสนธรรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อวางแผน ช่วยเหลือสนับสนุน ฝึกอบรม และประสานงาน ใ้งานคริสตศาสนธรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในระดับชาติ สังคมชนบท วัด องค์กร ชุมชน และกลุ่มคริสตชนต่างๆ รวมทั้งสถาบันอบรมคริสตศาสนธรรม สถาบันการศึกษา สามเณรลัยและบ้านฝึกอบรมนักบวช จะได้เป็นเครื่องมือสำหรับอำนวยการ และดูแลกิจกรรมทางด้านคริสตศาสนธรรมทั้งหมด (เทียบ GDC 265) เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติชัดเจนขึ้น ในการพัฒนางานคำสอน ให้สอดคล้องกับแผนงาน อภิบาลพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย
- 140 **แนวทางในการจัดองค์กรงานคริสตศาสนธรรม**
- ก) การวางแผนงานที่มีประสิทธิภาพ เน้นคนมากกว่า เน้นผลงาน เพื่อให้คริสตชนมีความเชื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ตระหนักว่าครอบครัวเป็นชุมชนพื้นฐานใน

การทำให้ความเชื่อได้รับการพัฒนา

- ข) ผู้รับผิดชอบในการวางแผนงานควรมีวิสัยทัศน์ และเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อพัฒนาคุณภาพงานคริสตศาสนาธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกจิตสำนึกในการสร้างทรัพยากรบุคคลและสื่ออุปกรณ์ต่างๆ
- ค) เรามีบุคลากรและทรัพยากรที่จำกัด จึงควรมีการวางแผนการจัดการและการประสานงานที่ดี เพื่อประหยัดและได้รับประโยชน์สูงสุด โดยทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ทั้งพระสังฆราช พระสงฆ์ นักบวช และฆราวาส
- ง) ส่งเสริมและประสานงานระหว่างงานคริสตศาสนาธรรมกับงานอภิบาลอื่นๆ ในคณะกรรมการคาทอลิกระดับชาติ ระดับสังฆมณฑลและเขตวัด อีกทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานคาทอลิกอื่นๆ ได้รับทราบเพื่อช่วยเหลือและแบ่งปันกัน (GDC 267-268, 272)

- 141 การวางแผนงานด้านคริสตศาสนาธรรม ต้องสอดคล้องกับทิศทางงานอภิบาลของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย และแผนงานอภิบาลของสังฆมณฑล โดยมีองค์ประกอบดังนี้
- ก) เข้าใจพันธกิจและวัตถุประสงค์ของการสอนคริสตศาสนาธรรม
 - ข) เข้าใจสภาพปัญหา ความต้องการที่สำคัญที่ต้องดำเนินการเร่งด่วน และระยะยาว

- ค) กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และกิจกรรมให้สอดคล้องกัน
- ง) ตั้งงบประมาณ และระยะเวลาการดำเนินงาน
- จ) มีการประเมินผล เพื่อปรับปรุง และพัฒนาแผนเป็นระยะ

การวิจัย

- 142 เพื่อให้งานคำสอนพัฒนาขึ้น อย่างมั่นคง ควรมีการทำวิจัยการสอนคำสอนวัยต่าง ๆ ในโรงเรียนคาทอลิก และเขตวัด เพื่อปรับปรุงงานคำสอนให้ตรงสภาพความเป็นจริงมากที่สุด (เทียบ GDC 279-280)

การจัดองค์กรในระดับต่าง ๆ

- 143 เพื่อให้งานคำสอนบรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและอยู่ในความรับผิดชอบร่วมกันในระดับครอบครัว เขตวัด สถาบันการศึกษา ระดับสังฆมณฑล ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

144 ระดับครอบครัว

บิดามารดาคือครูคำสอนคนแรกของบุตร แต่ในสภาพปัจจุบัน เนื่องจากชาวคาทอลิกในประเทศไทยมีน้อย การแต่งงานจึงมีลักษณะบิดามารดานับถือศาสนาต่างกัน เมื่อมีบุตรฝ่ายที่เป็นคาทอลิกต้องพยายามให้บุตรได้รับการอบรมคริสตศาสนธรรม ด้วยแบบฉบับที่

ดีและคำพูด เช่น การให้บุตรรับศีลศักดิ์สิทธิ์ พาไป
วัดวันอาทิตย์สอนให้สวดภาวนา ฯลฯ (CT 68; GDC
255)

- ✧ บิดามารดา ผู้ปกครองควรร่วมโครงการคำสอนครอบครัว ส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนคาทอลิก หรือค่ายคำสอน
- ✧ ส่งเสริมบุตรให้ร่วมกิจกรรมคาทอลิกต่างๆ ตามวัยของเขา

145 ระดับเขตวัด (GDC 257 ; CIC 773-777)

- ✧ วัดเป็นสถานที่ปลูกฝังความเชื่อแก่คริสตชน สภาอภิบาลระดับวัดมีหน้าที่สนับสนุน และส่งเสริมการสอนคำสอนต่อเนื่องแก่เด็ก วัยรุ่น เยาวชน และผู้ใหญ่
- ✧ ทุกวัดควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานคำสอน ให้มีพระสงฆ์ นักบวช ครูคำสอน และฆราวาสเป็นกรรมการ มีการประชุมเป็นระยะ สม่ำเสมอ เพื่อดำเนินงานและประสานงานกับสังฆมณฑล และควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานคำสอนให้เป็นสภาอภิบาลในระดับวัด
- ✧ โรงเรียนของวัดเป็นสนามแห่งการอภิบาลและงานธรรมทูต ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องให้นักเรียนได้เรียนคำสอน เพื่อเตรียมรับศีลศักดิ์สิทธิ์ และเข้าร่วม

กลุ่มกิจกรรมคาทอลิกต่างๆ รวมทั้งจัดให้บุคลากร
ทุกระดับให้มีโอกาสเรียนคำสอน

- ✧ วัดควรมีการสอนคำสอนแก่เด็กและเยาวชนที่ไม่ได้
เรียนในโรงเรียนคาทอลิก เช่น คำสอนวันอาทิตย์
หรือมีกิจกรรมคาทอลิก เช่น กลุ่มเยาวชน พลมารี
นักขั้บร้อง เด็กช่วยมิสซา ผู้อ่านพระคัมภีร์ ฯลฯ
- ✧ ควรจัดการสอนคำสอนแก่ผู้ใหญ่ที่สนใจเป็นคริสตชน
โดยจัดตั้งทีมผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วยพระสงฆ์
นักบวช ครูคำสอนและพี่เลี้ยง โดยพยายามปฏิบัติ
ตามขั้นตอนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน (RCIA)
ตามที่พระศาสนจักรแนะนำ
- ✧ ควรจัดให้ผู้ใหญ่คริสตชนได้รับการอบรมคำสอนอย่าง
ต่อเนื่อง
- ✧ จัดอบรมผู้เตรียมตัวเข้าพิธีสมรสหรือรับศีลสมรส
- ✧ ควรใช้ “สารวัด” หรือสื่ออื่นๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อ
งานคำสอน

146 ระดับสังฆมณฑล

ทุกสังฆมณฑลควรมีผู้รับผิดชอบงานคำสอนโดยตรง
เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานคำสอนระหว่าง
วัด โรงเรียน ระดับเขต และระดับชาติ ควรมีสำนัก
งานคำสอน และมีเจ้าหน้าที่ทำงานด้านนี้เต็มเวลา (GDC
265 - 266 ; CIC 775.1)

**บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานคริสตศาสนธรรม
ระดับสังฆมณฑล คือ**

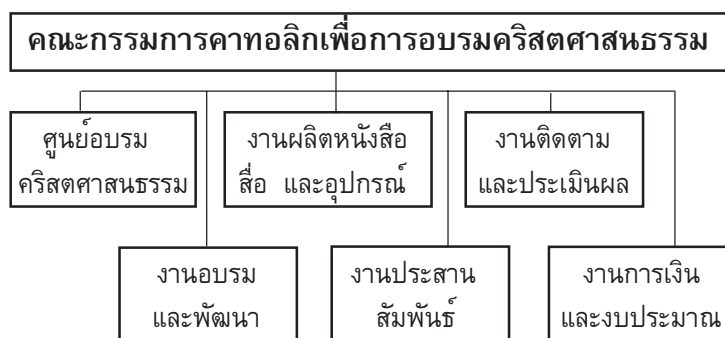
- ✧ ส่งเสริม สนับสนุน และติดตาม ให้มีการสอน คำสอนในทุกวัยและอย่างต่อเนื่อง
- ✧ รับผิดชอบการอบรมครูคำสอนให้มีคุณภาพและ จำนวนพอเพียงกับความต้องการของวัดและโรงเรียน
- ✧ พัฒนาหลักสูตรและให้บริการข้อมูล หนังสือ สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานคำสอน
- ✧ สำรวจความต้องการและทัศนคติของคริสตชน เพื่อ จัดแผนงานและโครงการให้เหมาะสม
- ✧ ประเมินผลงานคริสตศาสนธรรมให้เป็นปัจจุบัน
- ✧ ประสานงานกับหน่วยงานคาทอลิกอื่นๆ เช่น การศึกษาฯ พิธีกรรม พระคัมภีร์ ศาสนสัมพันธ์ฯลฯ รวมทั้งประสานงานระดับภาคและในระดับชาติ

147 สำนักงานระดับชาติ (เทียบ GDC 269)

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรมอยู่ในกรรมาธิการฝ่ายงานธรรมทูตและการศึกษาอบรม ภายใต้สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย พระสังฆราชเป็นประธาน มีผู้รับผิดชอบศูนย์คริสตศาสนธรรมของแต่ละสังฆมณฑล คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการศึกษา คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อสถาบันผู้ถวายตัว วิทยาลัยแสงธรรม

ผู้อำนวยการศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม ศูนย์คริสต
ศาสนธรรม 4 มีสซังอีसान ผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะนักบวช
และฆราวาส โดยคัดเลือกเลขาธิการ รองเลขาธิการ
เลขานุการ รับผิดชอบดำเนินงาน

148 โครงสร้างงานของคณะกรรมการคาทอลิก เพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรม

รายละเอียดงานหลักของคณะกรรมการคาทอลิก เพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรม

- 149 ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม (ทิศทางการอภิบาลฯ
ค.ศ. 2000 : นโยบายปฏิบัติ ข้อ 3)
- ✧ การอบรมระยะยาว และการอบรมระยะสั้น
 - ✧ การสนับสนุนคัดเลือกบุคลากรเข้าไปศึกษาสาขาวิชา
คริสตศาสนศึกษา (ปริญญาตรี) ที่วิทยาลัยแสงธรรม

- ✧ จัดเป็นสถานที่อบรมหรือเข้าเฝ้าฯ สำหรับสัตบุรุษ
บางครั้งบางคราว

150 **งานอบรมและพัฒนา** (ทิศทางงานอภิบาลฯ ค.ศ. 2000
: นโยบายปฏิบัติ ข้อ 3,11,1)

- ✧ สรรหาบุคลากรเพื่อรับการอบรมคริสตศาสนธรรมใน
ประเทศและต่างประเทศ โดยร่วมมือกับศูนย์คริสต
ศาสนธรรมของสังฆมณฑล
- ✧ จัดการ / สนับสนุนการอบรม / สัมมนาครูคำสอนทั้ง
ระดับชาติและระดับสังฆมณฑล
- ✧ จัดอบรมคริสตศาสนธรรมแก่ฆราวาสที่สนใจ
- ✧ จัดเข้าเฝ้าฯ ฟังพู่ใจแก่ครูคำสอนและผู้สนใจ

151 **งานผลิต หนังสือ สื่อและอุปกรณ์** (ทิศทางงานอภิบาลฯ
ค.ศ. 2000 : นโยบายปฏิบัติ ข้อ 10)

- ✧ สนับสนุนให้มีการผลิตสื่อในศูนย์คริสตศาสนธรรม
ของทุกสังฆมณฑล
- ✧ จัดอบรมการผลิตสื่อที่ศนูปรกรณ์แก่ครูคำสอน
- ✧ จัดอบรมสัมมนาการใช้สื่อ และที่ศนูปรกรณ์แก่ครูคำ
สอน
- ✧ จัดบริการสื่อและอุปกรณ์ (วีดีทัศน์, เทป, หนังสือ)
- ✧ ปรับปรุงหนังสือคำสอนให้เหมาะสม
- ✧ ทำคู่มือแนะแนวการอบรมคริสตศาสนธรรมของท้องถิ่น

- ✧ จัดแปลหนังสือและเอกสารสำคัญด้านการอบรมคริสตศาสนาธรรม
- 152 งานประสานสัมพันธ์ (ทิศทางการอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 : นโยบายปฏิบัติ ข้อ 10)
- ✧ รับนโยบายและแนวคิดจากพระสังฆราชผู้รับผิดชอบพร้อมทั้งรายงานความก้าวหน้า
 - ✧ ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้รับผิดชอบของสังฆมณฑลอื่น
 - ✧ ทำเอกสารเผยแพร่งานอบรมคริสตศาสนาธรรม
 - ✧ เยี่ยมเยียนผู้ร่วมงานของสังฆมณฑลอื่นเพื่อความเป็นหนึ่งเดียว และเพื่อแบ่งปัน
 - ✧ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกัน
- 153 งานติดตามและประเมินผล (ทิศทางการอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 : นโยบายปฏิบัติ ข้อ 12)
- ✧ รายงานความก้าวหน้าในงาน / โครงการ / กิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายพระศาสนจักรตามแบบฟอร์มที่กำหนด
 - ✧ ทบทวนโครงการงาน / งาน / กิจกรรมบางอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เป็นระยะๆ
 - ✧ สรุปภาพงานด้านคริสตศาสนาธรรมของแต่ละสังฆมณฑลและทั่วประเทศทุก 6 เดือน

154 งานการเงินและงบประมาณ

- ✧ ร่วมกันทำ / พิจารณาประมาณการใช้จ่ายโครงการงานกิจกรรมของแต่ละสังฆมณฑล ก่อนนำเสนอให้สำนักงบประมาณอนุมัติ
- ✧ จัดทำเอกสารและบัญชีการเงินให้เป็นปัจจุบัน

สถาบันสำคัญ (Major Organizational Institutes)

ก. สถาบันการศึกษา

- 155 การหล่อหลอมมโนธรรม และการปลูกฝังความเชื่อคริสตชนเป็นหน้าที่สำคัญของพระศาสนจักร และครอบครัว นอกจากนี้สถาบันการศึกษาเป็นอีกสถานที่หนึ่งที่สำคัญ ซึ่งพระศาสนจักรถือว่าเป็นสนามแห่งการแพร่ธรรม ดังที่กล่าวในแผนแม่บททิศทางการอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 นโยบายปฏิบัติว่า

“ดำเนินการให้สถานศึกษาเป็นสนามแพร่ธรรมมากขึ้น โดยให้การอบรม และฟื้นฟูชีวิตนักเรียน เยาวชน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินชีวิตตามจิตตามรรณของพระคริสตเจ้า เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมศักดิ์ศรีมนุษย์ สร้างคุณธรรมจริยธรรมและสันติในสังคมตามระบอบประชาธิปไตย ให้โอกาสแก่นักเรียนคาทอลิกและผู้ยากไร้ อีกทั้งเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน วัด สถานศึกษาและชุมชน เพื่อให้ทุกสถาบัน

และองค์กรได้เป็นสนามแพร่ธรรมอย่างแท้จริง” (ทิศทาง
งานอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 ; นโยบายปฏิบัติ ข้อ 6)

อหนึ่งในการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา
คาทอลิกในประเทศไทย สภาพระสังฆราชคาทอลิกฯ ได้
มอบหมายให้สภาการศึกษาคาทอลิก หรือคณะ
กรรมการคาทอลิกเพื่อการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในงานนี้
ตามเจตนาของพระศาสนจักรสากล และให้เหมาะสม
กับสภาพท้องถิ่น โดยจัดตั้งเป็นคณะกรรมการฯ ตั้งแต่
ปี ค.ศ. 1970/พ.ศ. 2513 ซึ่งการจัดการศึกษาคาทอลิกใน
ปัจจุบัน มีพันธกิจ (ค.ศ. 2000) ดังต่อไปนี้

- ✧ จัดการศึกษาอบรมที่เสริมสร้างคุณธรรม ความรู้
โดยให้ผู้เรียนมีความสุข
- ✧ จัดการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียน
เป็นสำคัญ
- ✧ ให้โอกาสผู้ยากไร้และด้อยโอกาส เข้ารับการศึกษา
ตามความเหมาะสม
- ✧ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในบรรยากาศแห่งความรัก
เอื้ออาทร
- ✧ ให้การอภิบาลเพื่อเสริมสร้างคุณค่าของชีวิตครอบครัว
- ✧ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน วัด สถานศึกษา
และชุมชนในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ
- ✧ ส่งเสริมบรรยากาศการเสวนาระหว่างศาสนา
วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น

- ✧ เชื่อมโยงความรู้กับวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ให้เกิดความหมายที่แท้จริงสู่การปฏิบัติในชีวิต
- ✧ เป็นประจักษ์พยานถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วย
ชีวิตที่เป็นรูปธรรม
- ✧ จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสร้างสังคมแห่ง
ความจริง ยุติธรรม และสันติ

(คัดมาจาก สถาบันการศึกษาที่เป็นสมาชิก สมาคมสภา
การศึกษาคาทอลิก(ประเทศไทย) ค.ศ. 2000 : หน้า VI)

156 การให้การอบรมศึกษาศาสนาคริสต์คาทอลิกในโรงเรียน
โดยผ่านทางเครื่องมือสื่อสารมวลชนต่างๆ ต้องขึ้นต่อ
อำนาจของพระศาสนจักร เป็นหน้าที่ของสภาพระ
สังฆราชที่จะออกข้อกำหนดต่างๆ ไปเกี่ยวกับกิจกรรมทาง
ด้านนี้ และเป็นหน้าที่ของพระสังฆราชประมุขสังฆมณฑล
ที่จะควบคุมเรื่องนี้ให้ดี (CIC 804 # 1)

เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายพระศาสนจักรมาตรา
804#1 สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย
ประกาศว่า การจัดอบรมและให้การศึกษาศาสนาคริสต์
คาทอลิกในโรงเรียนต่างๆ ของคาทอลิกนั้น ให้ถือตาม
กฎเกณฑ์ ดังนี้

- 1) โรงเรียนคาทอลิกที่มีพระสงฆ์หรือนักบวชเป็นผู้บริหาร
พระสงฆ์หรือนักบวชนั้นต้องให้การอบรมและสอน
ความเชื่อคาทอลิกด้วยตัวเองและต้องรับผิดชอบจัด

ให้ผู้มีความสามารถสอนคำสอนนักเรียนคาทอลิกอย่าง
สม่ำเสมอ

- 2) ครูคำสอนฆราวาสที่จะสอนเรื่องศาสนาคาทอลิกใน
โรงเรียนนั้นต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้คือ
 - ✧ ได้รับใบประกาศนียบัตรจากศูนย์คำสอน
 - ✧ เด่นในเรื่องข้อคำสอนที่แท้จริง
 - ✧ มีชีวิตที่ซื่อตรง
- 3) ผู้รับผิดชอบโรงเรียนต้องจัดให้มีการสอนคำสอนในชั้น
เรียนให้กับนักเรียนคาทอลิก และกับนักเรียนที่ไม่
ใช่คาทอลิกแต่สมัครใจเรียนเอง
- 4) ผู้รับผิดชอบในเรื่องการสอน ต้องสอนบรรดาศาสนิก
เรียนให้มีจิตตารมณ์ของพระวรสาร และให้เห็น
สอดคล้องกับพระอาจารย์นาฎภาพของพระศาสนจักร
(Magisterium)

(ข้อกำหนดของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย :
กฤษฎีกา 9 , 15 สิงหาคม ค.ศ.1992)

ข. ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม (Catechetical Centers)

- 157 การอบรมครูคำสอนเป็นพันธกิจที่สำคัญยิ่ง ปัจจุบัน
เรามีศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ ระดับภาค
และระดับสังฆมณฑล ที่รับผิดชอบในการอบรมครูคำสอน
เพื่อไปร่วมงานอภิบาลและงานธรรมทูต การอบรมควร

ประกอบด้วย (เทียบคู่มือครูคำสอน ข้อ 22-23)

- ✧ เนื้อหาคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก คือ ข้อความเชื่อ พิธีกรรม ศีลธรรมและการภาวนา
- ✧ ศึกษาพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่
- ✧ เนื้อหา และวิธีการในการประกาศพระวรสาร
- ✧ คริสตสัมพันธ และการเสวนาระหว่างศาสนา
- ✧ วิชาชีพครู มนุษยวิทยา จิตวิทยาและปรัชญา แบบคริสต
- ✧ การฝึกปฏิบัติ ทักษะ เทคนิคในการสอน และการเป็นผู้นำแบบคริสตชน
- ✧ การอบรมให้รักการภาวนาและมีชีวิตจิตแบบคริสตชน

158 ในระดับวัดและในระดับโรงเรียน ผู้อภิบาลหรือจิตตากริบาล มีหน้าที่คัดเลือกผู้สมัครใจมาเป็นครูคำสอน และจัดการให้เขาได้รับการอบรมเพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นขั้นแรก ต่อไปควรมีการพัฒนาพวกเขาโดยส่งไปรับการอบรมขั้นสูงขึ้นในด้านพระคัมภีร์ พิธีกรรม ฯลฯ ที่จัดโดยระดับสังฆมณฑลหรือระดับชาติ

159 หากผู้ใดมีความพร้อมและเหมาะสมที่จะรับการอบรมเป็นครูคำสอนอาชีพ ผู้อภิบาล หรือผู้บริหารสถานศึกษาคาทอลิก ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้รับการอบรมที่ศูนย์คำสอนแมร์ิม (เชียงใหม่) ศูนย์คริสตศาสนธรรม

ภาคอีสาน (สองคอน) ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม
(สามพราน) วิทยาลัยแสงธรรมหรือสถาบันอื่นที่สูงขึ้น
ต่อไป

ค. สถาบันฝึกอบรมพระสงฆ์และนักบวช

- 160 สามเณรลัย เป็นสถาบันการอบรมเยาวชนชาย ให้
เป็นพระสงฆ์ในอนาคต สภาสังคายนาว่าติกันที่ 2 ได้
ยืนยันว่า “ในการอบรมสามเณรแต่ต้นจนตลอดไป
ต้องพำสอนให้มีความห่วงใยในการอภิบาลสัตบุรุษ ซึ่ง
เรียกร้องให้เขาได้รับการอบรม ให้รู้ทุกสิ่งเกี่ยวกับ
การปฏิบัติหน้าที่พระสงฆ์ เฉพาะอย่างยิ่งการสอน
คำสอน...”(OT 19) ตั้งแต่มีสามเณรลัยแสงธรรม
(ค.ศ.1972/พ.ศ.2515) วิทยาลัยแสงธรรม (2 กุมภาพันธ์
ค.ศ.1975 / พ.ศ.2518) และเปิดคณะศาสนศาสตร์ภาค
วิชาคริสตศาสนศึกษา (ค.ศ.2000/พ.ศ. 2543) มีการ
พัฒนาการอบรมการสอนคำสอนให้แก่สามเณรและมีการ
ฝึกปฏิบัติมากขึ้น

ในสมณสาสน์เตือนใจ เรื่อง การสอนคำสอน
ในยุคปัจจุบัน สมเด็จพระสันตะปาปาโยฮัน ปอล ที่ 2
ตรัสว่า “พระศาสนจักรหวังอยู่ว่า พวกท่าน(พระสงฆ์)
จะไม่ละเลยสิ่งใดเลยในเรื่องการสอนคำสอนที่มีแบบแผน
และมีทิศทางที่ถูกต้อง ถ้าพวกท่านโชคดีมีสังฆานุกร
หรือบริกรอื่น ๆ พวกเขาก็จะเป็นผู้ช่วยที่ดีของท่านใน

เรื่องนี้ สัตบุรุษทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการสอนคำสอน และชุมนุมพวบาลทุกคนก็มีหน้าที่จัดเตรียมให้” (CT 64) บทบาทของพระสงฆ์ในการอบรมคริสตศาสนธรรมเป็นสิ่งสำคัญ การที่พระสงฆ์สอนคำสอนอย่างสม่ำเสมอ ก็เป็นการส่งเสริมกระแสเรียกของตนเอง และส่งเสริมกระแสเรียกการเป็นพระสงฆ์ และนักบวชให้พระศาสนจักรด้วยการให้สามเณรมีโอกาสฝึกงานอภิบาลกับพระสงฆ์ นักบวช ครูคำสอน และศูนย์คำสอนเป็นสิ่งจำเป็น เขาจะได้เข้าใจสภาพจริงและสามารถร่วมงานกับผู้รับผิดชอบงานคำสอนได้ดียิ่งขึ้น เมื่อเขาจะได้รับศีลบวชเป็นพระสงฆ์

บุคลากร

- 161 การสอนคำสอนเป็นการรับผิดชอบร่วมกัน แต่มีบทบาทหน้าที่ต่างกัน พระสังฆราช พระสงฆ์ สังฆานุกร นักบวช ครูคำสอนและคริสตชนฆราวาส ต่างก็มีบทบาทหน้าที่ของตน แต่ละคนทำตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบและพรสวรรค์เป็นลำดับขั้นตอนไป (เทียบ GDC 219) โดยเน้นคุณลักษณะต่อไปนี้คือ
- ✧ กลุ่มคริสตชนทั้งหมด ควรตระหนักถึงความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานคริสตศาสนธรรม ถึงแม้ว่าพระสงฆ์ สังฆานุกร นักบวช และคริสตชนฆราวาส จะดำเนินงานคำสอนร่วมกัน ด้วยการเป็นหนึ่งเดียวกับ

พระสังฆราช แต่พวกเขาใช้วิธีการที่แตกต่างกันตามสภาพการณ์เฉพาะของตนเองในพระศาสนจักร

- ✧ การสอนคำสอนเป็นบริการขั้นพื้นฐาน ที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพระศาสนจักร ศาสนบริการนี้จึงต้องให้บริการในนามของพระศาสนจักร
- ✧ ศาสนบริการด้านการสอนคำสอนมีลักษณะเฉพาะของงาน ภายใต้กระบวนการประกาศพระวรสาร ภารกิจของครูคำสอนในฐานะเป็นครูอบรมความเชื่อ ซึ่งแตกต่างจากภารกิจของหน้าที่งานอภิบาลอื่นๆ แต่ครูคำสอนจะต้องทำงานประสานกับพวกเขาอยู่เสมอ
- ✧ เพื่อให้งานศาสนบริการด้านการสอนคำสอนในสังฆมณฑลมีประสิทธิภาพ ควรให้เจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่แม้มิได้สอนคำสอนโดยตรง แต่ให้บริการงานศาสนบริการด้านคำสอนในบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน และบนพื้นฐานอันเดียวกันเข้ามามีบทบาทด้วย

กลุ่มคริสตชนและความรับผิดชอบการสอนคำสอน

- 162 การสอนคำสอนเป็นหน้าที่รับผิดชอบของกลุ่มคริสตชนในช่วงแรกเริ่มการเข้าสู่ชีวิตคริสตชนนั้น จริงๆ แล้ว “ไม่ควรจะเป็นภารกิจของครูคำสอนกับพระสงฆ์เท่านั้น แต่เป็นของทุกคนในชุมชนคริสตชน” (AG 14) การศึกษาอบรมต่อเนื่องในเรื่องความเชื่อเป็นหน้าที่รับผิดชอบ

ชอบโดยเฉพาะของสมาชิกทุกคนในชุมชน ตามพัฒนา
การของขบวนการสอนคำสอนสำหรับเด็กๆ เยาวชน
ผู้ใหญ่ และบทบาทหน้าที่ในการต้อนรับผู้เรียนคำสอน
แล้ว ให้เขาอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบพี่น้องกัน เพื่อ
พวกเขาจะได้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มรูปแบบ
ตามที่ได้เรียนรู้มา (เทียบ GDC 220) การสอนคำสอน
มิใช่แต่ช่วยนำความเชื่อของผู้ที่กำลังเรียนคำสอนให้บรรลุ
วุฒิภาวะเท่านั้น แต่ช่วยนำชุมชนเองให้บรรลุวุฒิภาวะ
ดังกล่าวด้วยเหมือนกัน (เทียบ GDC 221)

พระสังฆราช

- 163 ท่านเป็นบุคคลแรกที่รับผิดชอบการสอนคำสอนใน
ท้องถิ่น “ในบรรดาหน้าที่หลักสำคัญต่างๆ ของบรรดา
พระสังฆราช หน้าที่เทศน์สอนเรื่องพระวรสารโดดเด่นที่
สุด” (LG 25) พระสังฆราชต้องถ่ายทอดความเชื่อที่
จะต้องประกาศยืนยัน และยึดถือในชีวิตให้กับบุคคลที่
ท่านได้รับมอบหมายให้ดูแลเอาใจใส่ การประกาศข่าวดี
การแพร่ธรรมและการสอนคำสอนเป็นทักษะที่เป็นหนึ่ง
เดียวกันอย่างใกล้ชิดของศาสนบริการด้านประกาศกของ
พระสังฆราช ท่านจึงเห็นถึงความสำคัญ ความเร่ง
ด่วน การปลูกฝัง การบำรุงรักษา สร้างความ
สามัคคี และวางโครงการด้านคำสอนอย่างเด่นชัด และ
ให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเต็มที่ในสังฆมณฑลของท่าน และ

ยึดมั่นที่จะให้ครูคำสอนได้รับการเตรียมอย่างถูกต้อง ตรงกับภารกิจของเขาอย่างเหมาะสม (เทียบ GDC 222-223)

พระสงฆ์

- 164 บทบาทหน้าที่เฉพาะของสงฆ์ในงานด้านคริสตศาสนธรรม เกิดจากศีลบวชที่พวกเขาได้รับ “โดยอาศัยศีลบวชนั่นเอง ที่บรรดาพระสงฆ์ได้รับการประทับตราลักษณะพิเศษอย่างหนึ่ง โดยทางการเจิมของพระจิตเจ้า ดังนั้นจึงเป็นภาพลักษณ์ถึงองค์พระคริสตเจ้าผู้ทรงเป็นสงฆ์ โดยวิถีทางดังกล่าวบรรดาพระสงฆ์จึงสามารถดำเนินการในนามของพระคริสตเจ้าผู้ทรงเป็นศิระะได้” (PO 6) โดยอาศัยการเป็นภาพลักษณ์ถึงองค์พระคริสตเจ้า ศาสนบริการของพระสงฆ์เป็นบริการที่จะช่วยจัดตั้งกลุ่มคริสตชน ประสาน เสริมพลัง และบริการอื่นๆ ในเรื่องการสอนคำสอนศีลบวชแต่งตั้งบรรดาพระสงฆ์ให้เป็นเสมือน **“ผู้ให้การอบรมด้านความเชื่อ”** ดังนั้นบรรดาพระสงฆ์จึงมีหน้าที่ดูแลสัตบุรุษให้ได้รับการอบรมอย่างถูกต้อง เหมาะสม และช่วยให้บรรลุถึงวุฒิภาวะการเป็นคริสตชนอย่างแท้จริง (เทียบ GDC 224)
- 165 พระสงฆ์ในฐานะบุคคลากรที่สำคัญที่สุดในศาสนบริการ ด้านการสอนคำสอน ทำหน้าที่ประสานงาน สนับสนุน

ส่งเสริม เอาใจใส่กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศาสนบริการ
 ด้านนี้ อีกทั้งเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงการสอนคำสอน
 ของเขตวัด ศูนย์คำสอน และกลุ่มกิจกรรมอื่นๆ ใน
 ฐานะผู้นำในการพัฒนาความเชื่อของชุมชนภายใต้การนำ
 ของพระจิตเจ้า ท่านดำเนินการร่วมกับครูคำสอน สวด
 ภาวนา สอน เรียนรู้ร่วมกับพวกเขา ส่งเสริมการ
 อบรมด้านความเชื่ออย่างต่อเนื่องแก่คริสตชนด้วยการ
 เทศน์ ให้คำปรึกษา พุดคุย เยี่ยมเยียน และการ
 บริการทางศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงถึงความ
 ต้องการในด้าน “การสอนคำสอนแบบประสบการณ์”
 ด้วยการเป็นประจักษ์พยานด้วยชีวิตในองค์พระคริสตเจ้า

- 166 ด้วยความสำคัญกว่าการสอนคำสอนเปรียบเสมือนศาสน
 บริการที่มีชีวิตของพระศาสนจักร พระสงฆ์ควรตระหนัก
 ว่า การเป็นครูคำสอนคือกระแสเรียกอีกอย่างหนึ่ง
 ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุน ให้เขาสามารถ
 ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ สรรหาบุคลากรทำงาน
 เต็มเวลาและอาสาสมัครให้เพียงพอ เพื่อร่วมงานศาสน
 บริการด้านคำสอน ไม่เพียงแต่เป็นครูคำสอนเท่านั้น
 แต่เป็นผู้นำเยาวชนและนำสวดภาวนาได้

ในสภาพสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้
 เรียกร้องพระสงฆ์ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วย
 การศึกษา การอ่าน การรำพึงภาวนา เพื่อช่วยเสริม

ศาสนบริการของท่านในการนำบรรดาสัตบุรุษให้เติบโตในความเชื่อ และสามารถดำรงชีวิตความเชื่อตามกระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้เหมาะสม

- 167 พระสงฆ์เป็นบุคคลสำคัญสำหรับงานคริสตศาสนธรรมในเขตวัด เป็นผู้นำครูคำสอนและผู้ประสานงานในแต่ละเขตวัด พระสงฆ์ควร
- ✧ พิจารณาถึงความต้องการที่แท้จริงของเขตวัด กำหนดจุดประสงค์ และลำดับความสำคัญเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านี้ของชุมชน
 - ✧ สรรหาบุคลากรที่สามารถสนับสนุนงานด้านคริสตศาสนธรรม
 - ✧ สนับสนุนและส่งเสริมโครงการอบรมคริสตศาสนธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยประสานงานกับสภาอภิบาลและคริสตชน
 - ✧ สรรหาบุคลากรที่ดีไปรับการศึกษอบรมที่ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม และสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อมาทำงานด้านคำสอน งานอภิบาล และงานธรรมทูต
 - ✧ มีการประเมินโครงการของวัดเป็นระยะ เพื่อพิจารณา ทบทวนและปรับปรุงงานที่จำเป็นให้ก้าวหน้า
 - ✧ เป็นพยานถึงชีวิตในพระคริสตเจ้าด้วยการกระทำและคำพูด โดยอาศัยการเทศน์ การสนทนา การเยี่ยม

เขียน ศาสนบริการศีลศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ

- ✧ พระสงฆ์ประจำวัดเป็นบุคคลสำคัญในงานคำสอน เป็นผู้ประสานงานคำสอนกับวัดในเขต / แขวงใกล้เคียง และกับระดับสังฆมณฑล (เทียบ GDC 225)

นักบวช (Religious)

- 168 ชีวิตนักบวชเป็นพระพรที่พระเจ้าประทานให้กับกลุ่มคริสตชน นักบวชถือตามคำแนะนำพระวรสารตามพระพรพิเศษที่ได้รับมาโดยเฉพาะ และตามรูปแบบการดำเนินชีวิตร่วมกัน (VC 9) พระศาสนจักรเรียกร้องให้นักบวชช่วยงานสอนคำสอน อุทิศตนเพื่องานสอน คำสอนอย่างสุดความสามารถ และหน้าที่การสอนคำสอน มีอาจให้ใครแทนได้ (GDC 228)
- 169 สถาบันนักบวชชายหญิงทั้งหลายถือกำเนิดขึ้นมา เพื่อให้การอบรมคริสตศาสนาแก่ เด็กๆ เยาวชน ผู้ใหญ่ และผู้ถูกทอดทิ้ง ตลอดประวัติศาสตร์อันยาวนาน นักบวชชายหญิงเหล่านี้ได้อุทิศตนอย่างจริงจัง เพื่องานคำสอนของพระศาสนจักร โดยทำงานได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ (CT 65) การเป็นประจักษ์พยานของนักบวช ผณีกับการเป็นพยานของฆราวาส แสดงให้เห็นถึงโฉมหน้าอันหนึ่งอันเดียวของพระศาสนจักร ซึ่งเป็นเครื่องหมายของพระอาณาจักรของพระเจ้า

(CCC 932 ; VC 31) สมัชชาพิเศษของพระสังฆราชเพื่อเอเชีย ได้เรียกร้องให้นักบวชฟื้นฟูความกระตือรือร้นของพวกเขา ในการประกาศความจริง อันนำมาซึ่งความรอดของพระคริสต์ ทุกคนควรได้รับการอบรมฝึกฝนที่เหมาะสม ซึ่งควรมีจุดศูนย์กลางอยู่ในองค์พระคริสตเจ้า และซื่อสัตย์ต่อพระพรพิเศษของแต่ละคณะ โดยเน้นถึงความศักดิ์สิทธิ์และสักขีพยานของแต่ละคน ชีวิตฝ่ายจิต และการดำเนินชีวิต คำนี้ถึงมรดกทางศาสนาของประชาชนที่นักบวชร่วมเจริญชีวิตอยู่ และผู้ที่เขาปฏิบัติรับใช้ แต่ขอให้พวกเขามีความเคารพต่อพระพรพิเศษของคณะ ในขณะเดียวกัน เขาควรเข้าไปมีส่วนอย่างใกล้ชิดกับแผนงานอภิบาลของสังฆมณฑลที่ทำงานอยู่ ส่วนพระศาสนจักรท้องถิ่นต้องเข้าใจและเคารพถึงอุดมคติของบรรดานักบวชที่เขาทำงานด้วย (EA 44)

- 170 ในสถานการณ์ปัจจุบัน มีความร่วมมือกันระหว่างนักบวช พระสงฆ์ และผู้อภิบาล ซึ่งเรียกร้องนักบวชและคณะให้มีบทบาทอย่างจริงจัง ในการอภิบาลสัตบุรุษของพระศาสนจักรท้องถิ่น โดยอาศัยการถวายตัว นักบวชจึงมีความพร้อมอย่างยิ่งที่จะช่วยงานคำสอนของพระศาสนจักร (CT 65)

- 171 **นักพรตชายหญิงที่อุทิศตนในการภาวนา** การถือเจียบการใช้โทษบาปและการทำพิธีกรรมนั้น มีบทบาทในการประกาศพระวรสารอย่างมาก การเป็นองค์พยานประกาศพระคริสต์เจ้าอย่างเจียบๆ โดยถือความยากจน การอุทิศตน ความบริสุทธิ์ และความจริงใจ การพลีตนในความนบนอบเชื่อฟังเช่นนี้ เป็นการเทศน์สอนอย่างดี (เทียบ CT 69) ในงานการสอนคำสอนก็ยังคงต้องการแรงส่งเสริมและสนับสนุนจากคำภาวนา และการอุทิศตนของนักบวชเหล่านี้ เพื่อเป็นแรงหนุนฝ่ายจิตให้กับงานคำสอน

ครูคำสอนฆราวาส (Lay Catechists)

- 172 กระแสเรียกของฆราวาสในด้านการสอนคำสอนมาจากศีลล้างบาป ได้รับการเสริมพลังด้วยการรับศีลกำลัง พวกเขาจึงมีส่วนร่วมใน “งานศาสนบริกรของพระคริสต์เจ้าในฐานะสงฆ์ ประกาศก และกษัตริย์” นอกเหนือจากกระแสเรียกทั่วไปให้ทำงานแพร่ธรรมแล้ว ฆราวาสบางคนได้รับการเรียกเป็นพิเศษ ให้มาเป็นครูคำสอนซึ่งได้รับการเรียกจากพระจิตเจ้า มาสู่พันธกิจของพระศาสนจักรภายใต้การนำของพระสังฆราช และเป็นผู้ประสานงานอย่างพิเศษกับกิจกรรมแพร่ธรรมของพระศาสนจักร (เทียบคู่มือครูคำสอน ข้อ 2) พระศาสนจักรเห็นถึงความสำคัญของกระแสเรียกนี้

(เทียบ GDC 231) “ในปัจจุบันนี้ เนื่องจากมีบรรพชิตน้อยลงสำหรับเทศน์สอน และทำงานอภิบาลคริสตชนซึ่งมีจำนวนมาก หน้าที่ของผู้สอนคำสอนจึงมีความสำคัญมาก ฉะนั้น การอบรมผู้สอนคำสอนจึงต้องทำอย่างดี และให้เหมาะสมกับความเจริญทางวัฒนธรรม จนเขาสามารถปฏิบัติหน้าที่ของเขาได้อย่างดีที่สุดในฐานะเป็นผู้ร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพของพระสงฆ์” (AG 17)

- 173 **ครูคำสอน** เป็นบุคคลสำคัญในงานสร้างชุมชนคริสตชนกลุ่มย่อย ช่วยงานคำสอนในเขตวัดและสถาบันการศึกษา งานคำสอนและงานอภิบาลจะบังเกิดผลสำเร็จเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพชีวิตครูคำสอนมากกว่าวิธีการและสื่ออุปกรณ์ ฉะนั้นการเป็นครูคำสอน หมายถึง
- ✧ การตอบรับกระแสเรียกให้เป็น “พยานถึงพระวรสาร” เป็นผู้ร่วมงานในพระคริสตเจ้า
 - ✧ การตอบรับกระแสเรียกเป็นธรรมทูตและผู้ประกาศข่าวดี โดยร่วมมือและประสานสัมพันธ์ภายใต้สายงานและการแนะนำของผู้รับผิดชอบ
 - ✧ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบงานคำสอนผู้ใหญ่ คำสอนเยาวชน คำสอนเด็ก ทั้งในด้านการอบรม การเป็นพยานชีวิตศีลธรรมที่ดีงาม และมีชีวิตที่สนิทสัมพันธ์กับพระคริสตเจ้าในการภาวนา

- ✧ ผู้ที่เต็มใจอุทิศตนเพื่อพระศาสนจักรด้วยความซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์ต่อพระเจ้า และรับใช้ชุมชน ตามจิตตารมณ์ พระวรสาร

ประเภทของครูคำสอน

- 174 เมื่อกล่าวถึง “ครูคำสอน” เราจำเป็นต้องแบ่งกลุ่มตาม ลักษณะของการทำงาน เพื่อจัดการอบรม ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ครูคำสอนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอแบ่งเป็น 4 ประเภท ต่อไปนี้
- ก) **ครูคำสอนอาชีพ (Professional/ fulltime Catechists)**
คือผู้ได้รับการอบรม และสำเร็จการศึกษาจากสถาบัน ที่พระศาสนจักรรับรอง และ/หรือได้รับการแต่งตั้งให้ เป็นครูคำสอนจากพระสังฆราช และทำงานด้าน คำสอนเต็มเวลา
- ข) **ครูคำสอน (Part-time Catechists)** คือครูหรือ ฆราวาสคาทอลิกที่ได้รับการอบรมด้านคำสอนบ้าง เป็นครั้งคราว และได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่สอน คำสอนในโรงเรียนหรือวัด
- ค) **ครูคำสอนอาสาสมัคร (Volunteer Catechists)**
คือฆราวาสที่อาสาสมัครช่วยงานคำสอน อาจเป็น สมาชิกองค์กรฆราวาสแพร่ธรรม เช่น พลมารี โฟโกลาเร่ ผู้อ่านพระคัมภีร์ หรือครูที่เกษียณแล้ว สมัครใจมาช่วยสอนคำสอน

- ง) พระสังฆราช พระสงฆ์ สังฆานุกร นักบวชชาย-หญิง
คือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการสอนคำสอน (เทียบ GDC
222, 224, 228, CIC 823, CT 63, CD 14)

175 แนวปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับครูคำสอน

- ก) ไม่ควรมอบหมายให้ครูคำสอนรับผิดชอบงานมากเกินไป ควรแบ่งงานให้เหมาะสมกับการอบรมของครูคำสอน
- ข) ผู้รับผิดชอบงานคำสอนควรสรรหาและคัดเลือกครูคำสอนให้ได้รับการอบรมอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง
- ค) การอบรมครูคำสอนต้องมีทั้งด้านมนุษยวิทยา เทววิทยา ชีวิตฝ่ายจิต และทักษะต่างๆ (เทียบ GDC 223)
- ง) ควรจัดการอบรมให้ครูคำสอนอย่างต่อเนื่อง เช่น การฟื้นฟูจิตใจ การสัมมนา (คู่มือครูคำสอน ข้อ 29)
- จ) ให้ครูคำสอนได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม (AG 17, RM 73)
- ฉ) เพื่อให้งานด้านคำสอนบังเกิดผล ต้องมีคณะกรรมการคำสอนในระดับวัด โดยมีพระสงฆ์ นักบวชและครูคำสอนฆราวาสทำงานรับผิดชอบร่วมกัน และมีการประชุมติดตามงานคำสอนอย่างต่อเนื่อง (GDC 226)

คุณลักษณะครูคำสอน

- 176 ครูคำสอนจะต้องเป็นผู้มีอุดมคติ “การทำให้ชีวิตศักดิ์สิทธิ์ในขณะที่ดำเนินชีวิตเยี่ยงฆราวาสแพรว์ธรรม” (LG 41) ฉะนั้นหลักการและที่มาของเอกลักษณ์ครูคำสอนคือ “พระบุคคลของพระคริสตเจ้าเอง”(คู่มือครูคำสอน 20)
- 177 ตอบรับการเรียก ซึ่งมาจากพระเจ้า รวมทั้งการเสียสละน้ำใจ เวลา และใช้ความสามารถต่างๆ มิใช่เพื่อสอนคำสอนผู้อื่นเท่านั้น แต่เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในเรื่องความเชื่อ
- 178 เป็นพยานถึงพระวรสาร ครูคำสอนต้องอุทิศตนเองทั้งครบเพื่อพระคริสตเจ้า แบ่งปันความเชื่อให้ผู้อื่นด้วยความเชื่ออย่างมั่นคง ด้วยความรัก ความยินดี ความกระตือรือร้นและความหวัง “จุดสูงสุด และหัวใจของการอบรมเรื่องงานคำสอนอยู่ที่สมรรถภาพและความสามารถในการสื่อสารแห่งพระวรสาร” (GDC 235) สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อครูคำสอนเชื่อในพระวรสาร และถ่ายทอดออกมาด้วยชีวิต
- 179 อุทิศตนเพื่อพระศาสนจักร ชื่อสัตย์ แบ่งปัน และรับใช้ชุมชน เพียรพยายามกระทำตนให้เป็นเครื่องมือที่

มีคุณภาพของพระเจ้า และเป็นเครื่องหมายถึงการ
ประทับอยู่ของพระจิต

- 180 **มีความรู้ ทักษะ และความสามารถ** แม้ครูคำสอนจะ
ได้รับการเตรียมอย่างดีในศาสนบริการด้านคำสอน แต่
ถ้าปราศจากการกระทำของพระจิตเจ้า สิ่งเหล่านี้ก็ไร้
ความหมาย ฉะนั้นครูคำสอนจึงควรแสวงหาความรู้จาก
พระคัมภีร์ การสวดภาวนาร่วมกับผู้อื่น ศึกษา
พระคัมภีร์เป็นประจำเพื่อให้เกิดทักษะ และความสามารถ
ที่จะใช้วิธีการต่างๆ เหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนคำสอนเติบโตใน
ความเชื่อในแต่ละบุคคลตามวัย และสภาพแวดล้อมอัน
เหมาะสมของเขา
- 181 **ดังนั้น** จึงควรเลือกผู้สมัครที่มีแรงจูงใจในแง่บวก
แสดงออกถึงความเชื่อที่มาจากความศรัทธาของเขา
ในการเจริญชีวิตประจำวัน มีน้ำหนึ่งใจเดียวกับ
พระสังฆราช มีจิตตารมณ์เยี่ยงธรรมทูต และมีความ
กระตือรือร้นที่จะแพร่ธรรม รักพี่น้องชายหญิง สนใจ
ที่จะถ่ายทอดหลักการและชีวิตของพระเยซูคริสตเจ้าโดย
การสอน และความประพฤติของเขา แบบอย่างของ
ชีวิต เอกภาพ และความกลมกลืนในบุคลิกภาพของ
เขา ควรมีศูนย์กลางอยู่ที่พระคริสตเจ้า “*ความใกล้ชิด
อย่างลึกซึ้งกับพระคริสตเจ้า และพระบิดา ในพระจิต*”

(CT 5-6) และเป็นบุคคลที่มีวุฒิภาวะแบบมนุษย์
เหมาะสมที่จะมีบทบาทรับผิดชอบในชุมชน มีความ
สมดุลงานร่างกายและจิตใจ รับผิดชอบ มีความ
ซื่อสัตย์ มีจิตตารมณ์แห่งการเสียสละ มีมนุษยสัมพันธ์
ความสามารถในการเสวนากับพี่น้องต่างความเชื่อ เข้า
ใจและรักวัฒนธรรมของตน สามารถสื่อสารทำงานร่วม
กับผู้อื่น รู้จักให้อภัย และสามารถเป็นผู้นำได้

การอบรมครูคำสอน

- 182 จุดมุ่งหมายของการอบรมด้านคำสอนจึงสร้างจาก
คุณลักษณะแบบมนุษย์ เพื่อพัฒนาครูคำสอนและเพิ่มพูน
ทักษะที่จำเป็น เพื่อให้งานแพร่พระวรสารเกิดผล
(เทียบคู่มือครูคำสอน 17-18) จึงควรประกอบด้วยมิติ
ต่างๆ ที่ต้องอบรมให้เขาบรรลุวุฒิภาวะในฐานะมนุษย์เป็น
ผู้มีความเชื่อเยี่ยงอัครสาวก ต้องให้เขามีความรู้เพียงพอ
เกี่ยวกับข่าวสาร รู้จักบุคคล วัฒนธรรม วิถีชีวิต
และสังคมของผู้รับข่าวสาร ตลอดจนวิธีการถ่ายทอด
ข่าวสารนั้น (เทียบ GDC 238)
- 183 การอบรมต่อเรื่อง ความจริงที่ว่าบุคคลไม่ควรหยุดเจริญ
เติบโตด้านชีวิตฝ่ายจิต ซึ่งได้แก่ธรรมชาติอันทรงพลัง
ของศีลล้างบาปและศีลกำลัง กระบวนการของการ

กลับใจอย่างต่อเนื่องและเติบโตในความรักเยี่ยงธรรมทูต การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม วัฒนธรรมของสังคม เรียกร้องให้มีการปรับปรุงวิธีการสอนให้ทันสมัย เสมอด้วย ครูคำสอนควรใช้ทุกวิถีในการอบรมต่อเนื่อง ทั้งด้านมนุษยธรรม ชีวิตฝ่ายจิต ข้อความเชื่อ งานธรรมทูต การเสวนา และการประสานข่าวดีเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อปรับให้เข้ากับการพัฒนาด้าน เทววิทยาและสภาพแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลง (เทียบ **คู่มือครูคำสอน 29**)

การอบรมอย่างต่อเนื่องไม่ควรมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของศูนย์อบรมคริสตศาสนาธรรมเท่านั้น แต่ พระศาสนจักรท้องถิ่น เช่น เขตวัด โรงเรียน ควรให้ความสนใจด้วย (**คู่มือครูคำสอน 29**) รวมทั้งตัว ครูคำสอนเองที่จะต้องมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง

ครูคำสอนที่ดีที่สุดคือพระพรจากพระเจ้า “ข้าพเจ้าเป็นผู้ปลูก อพอลโลเป็นผู้รดน้ำ แต่พระเจ้าทรงเป็นผู้บันดาลให้เติบโตขึ้น” (1 คร 3:6) ดังนั้นการสวดภาวนาวอนขอพระพรจากพระบิดาจะทำให้ครูคำสอนก้าวหน้าในองค์พระคริสตเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพ และได้รับการเสริมพลังจากความรักของพระจิตเจ้า

ทรัพยากร

- 184 “ไม่มีใครจุดตะเกียงแล้วเอามาวางไว้ใต้ถัง แต่ย่อมตั้งไว้บน
เชิงตะเกียงจะได้ส่องสว่างแก่ทุกคนในบ้าน” (มธ 5:15)
คุณภาพของครูคำสอนสำคัญกว่าคุณภาพของเครื่องมือที่
พวกเขาใช้ แต่การมีเครื่องมือที่ดีย่อมเพิ่มทักษะให้
ครูคำสอนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประเภทหนังสือแบบเรียนและคู่มือคำสอน

- 185 หนังสือแบบเรียนและคู่มือคำสอนเป็นเครื่องนำทางในการ
เรียนรู้ บอกถึงสาระสำคัญของเนื้อหา เป็นเครื่องมือ
ที่ใช้ทบทวน จึงต้องเป็นสิ่งที่เชื่อถือได้ มีความครบ
สมบูรณ์ของข่าวสารของพระคริสตเจ้า และของพระ
ศาสนจักร สามารถประยุกต์ให้เหมาะสมกับความสามารถ
ของผู้เรียน พัฒนาการ สติปัญญา ความสามารถ
ภูมิหลัง สภาพทางสังคม วัฒนธรรมของผู้เรียน และ
มีการปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับยุคสมัย (เทียบ GDC
283)

หนังสือแบบเรียนและคู่มือคำสอนที่ดี ต้องยึด
พระคัมภีร์ ธรรมประเพณี คำสอนพระศาสนจักร
คาทอลิก ประวัติศาสตร์พระศาสนจักรไทย คุณค่า
และวิถีชีวิตไทย (เทียบ GDC 283-284)

ประเภทเครื่องมือโสตทัศนศึกษา

- 186 เครื่องมือโสตทัศนศึกษาประเภทต่างๆ เช่น รูปภาพ วีดิทัศน์ ภาพนิ่ง เทปคาสเซต เครื่องดนตรี สิ่งพิมพ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ มีความสำคัญในงาน คำสอน ครูคำสอนควรรู้จักวิธีใช้เครื่องมือเหล่านี้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์พื้นฐานในการใช้เครื่องมือเหล่านี้ จะต้องยึดถือความซื่อตรงต่อพระเจ้าและต่อมนุษย์ อันเป็นหลักพื้นฐานสำหรับพระศาสนจักร กระชับความสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ต่อข้อความเชื่ออย่างครบถ้วน อีกทั้งปรับให้เข้ากับความต้องการของมนุษย์ โดยคำนึงถึงจิตวิทยาตามวัย สภาพทางสังคมวัฒนธรรมที่เป็นวิถีชีวิตมนุษย์ อีกทั้งสื่อพื้นบ้านก็เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ซึ่งเราไม่ควรมองข้าม (เทียบ GDC 283)

ควรมีการปลูกจิตสำนึกผู้ทำงานด้านอภิบาลให้ช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้มีการผลิตสื่อคำสอนที่เหมาะสมสำหรับวัยและกลุ่มต่างๆให้เพียงพอ รวมทั้งให้ครูคำสอนได้รับการอบรมให้สามารถใช้เครื่องมือเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 187 **สรุป**
เราหวังว่า **คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนในประเทศไทยเล่มนี้** จะเป็นบ่อเกิดแรงบันดาลใจ และแนวทางช่วยเหลือพระสงฆ์ นักบวช และครูฆราวาส ผู้อบรม

ความเชื่อของเราในสหัสวรรษที่สาม เพื่อรักษาแสงสว่าง
แห่งความเชื่อให้มีชีวิตชีวาแก่ประชาชนของเรา และเพื่อ
ให้พวกเขาได้รับพระพรที่มีค่ามากที่สุดที่พระศาสนจักร
คาทอลิกสามารถมอบให้ได้ กล่าวคือ “สร้างคริสตชน
ที่ยืนยันและถ่อมตนยินดีในความเชื่อของเขา” (การฟื้นฟู
คำสอนสำหรับเอเชียฯ 48)

**“จะไม่มีกลางคืนอีกต่อไป
เขาเหล่านี้ไม่ต้องการแสงตะเกียง
หรือแสงอาทิตย์อีก
เพราะพระเจ้าองค์พระผู้เป็นเจ้า
ทรงส่องสว่างเหนือเขาทั้งหลาย
เขาจะครองราชย์ตลอดนิรันดร”**
(วิว 22:5)

เอกสารอ้างอิง

- FABC-Office of Education and Student Chaplaincy, **Catechesis for Asia** : Toward the year 2000 and beyond, Lucky Press, Inc., 8 September 1996, 283 หน้า
- Conferenza Episcopale Italiana, **Il Rinnovamento della Catechesi**, Roma (2 Febbraio 1970) 130 หน้า
- Congregation for the Clergy, **General Directory for Catechesis**, Liberia Editrice Vatican, 1997, 318 หน้า
- National Conference of Catholic Bishops, **Sharing the light of Faith**, National Catechetical Directory for Catholics of the United States of America , Washington 1979.
- Catholic Bishops Conference Philippines -ECCCE, **Maturing in Christian Faith**, National Catechetical Directory for the Philippines, E.C.E.R.I. St.Paul Publication-Manila, August 1986, 310 หน้า
- **Vision 2000 and Beyond**, Catechetical Directory P a k i s t a n . (19 March 1997)
- **ข้อกำหนดของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย** (Particular Norms for Thailand) 15 สิงหาคม ค.ศ. 1992 โรงพิมพ์อัสสัมชัญ กรุงเทพฯ พ.ศ. 2534, 60 หน้า

- คณะกรรมการคําสอนแห่งประเทศไทย, **ทิศทางการสอนคําสอนในประเทศไทย ค.ศ. 1995**, ศูนย์คําสอนกรุงเทพฯ จัดพิมพ์ ,พฤศจิกายน ค.ศ.1995, 35 หน้า
- สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย, **ทิศทางงานอภิบาลคริสตศักราช 2000** ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย สำหรับ ค.ศ. 2000-2010, จัดพิมพ์โดย สำนักงานสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ, สิงหาคม ค.ศ. 2000, 192 หน้า

อักษรย่อเอกสารต่าง ๆ

- AG = งานธรรมทูตของพระศาสนจักร (Ad Gentes ; 7 ธ.ค. 1965)
- CCC = คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก (Catechism of the Catholic Church ; 11 ต.ค. 1992)
- CD = หน้าที่ของพระสังฆราชในการอภิบาลสัตบุรุษในพระศาสนจักร (Christus Dominus ; 28 ธ.ค. 1965)
- ChL = พระกระแสนเรียกและภารกิจของคริสตชนฆราวาสในพระศาสนจักรและในโลก (Christifideles Laici ; 30 ธ.ค. 1988)
- CIC = กฎหมายพระศาสนจักร (Codex Iuris Canonici ; 25 ม.ค. 1983)
- COINCAT = สมัชชานานาชาติเพื่อการสอนคำสอน (Congresso Internazionale della Catechesi ค.ศ. 1990 เรื่อง Adult Catechesis in the Christian Community)
- CT = การสอนคำสอนในยุคปัจจุบัน (Catechesis Tradendae ; 16 ต.ค. 1979)
- DV = การเผยความจริงของพระเจ้า (Dei Verbum ; 18 พ.ย. 1965)

- EA = พระศาสนจักรในเอเชีย (Ecclesia in Asia ; 6 พ.ย. 1999)
- EN = การประกาศพระวรสารในโลกปัจจุบัน (Evangelii Nuntiandi ; 8 ธ.ค. 1975)
- FC = ครอบครัวคริสตชนในโลกปัจจุบัน (Familiaris Consortio ; 22 พ.ย. 1981)
- GCD = คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนทั่วไป (General Catechetical Directory : 11 เมษายน 1971)
- GDC = คู่มือแนะแนวทั่วไปสำหรับการสอนคำสอน (General Directory for Catechesis ; 11 ส.ค. 1997)
- LG = พระศาสนจักร (Lumen Gentium ; 21 พ.ย. 1964)
- OT = การอบรมพระสงฆ์ (Optatam Totius ; 7 ธ.ค. 1965)
- PO = การปฏิบัติงานและชีวิตของพระสงฆ์ (Presbyterorum Ordinis ; 7 ธ.ค. 1965)
- RCA = การฟื้นฟูคำสอนสำหรับเอเชีย (Renewed Catechesis for Asia : Towards the year 2000 and beyond - 1995)
- RCIA = พิธีรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน (Rite of Christian Initiation of Adults : 6 ม.ค. 1972)
- RM = พระพันธกิจขององค์พระผู้ไถ่ (Redemptoris Missio ; 7 ธ.ค. 1990)
- VC = ชีวิตผู้รับเจิม (Vita Consecrata ; 25 มี.ค. 1996)

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำ คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนในประเทศไทย

1. พระสังฆราช พเยาว์ มณีทรัพย์ ประธาน
2. บาทหลวงวีระ อภรณ์รัตน์ เลขาธิการ/เหรัญญิก/
ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
3. บาทหลวงวัชศิลป์ กฤษเจริญ รองเลขาธิการ/
ศูนย์คริสตศาสนธรรมคาทอลิก เขตมิสซังราชบุรี
4. เซอร์ไอริน ชำนาญธรรม
ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม สามพราน
5. เซอร์มารีย์-เวียนเนย์ อุปพงศ์
ศูนย์คริสตศาสนธรรม ภาคอีสาน
6. คุณครูทัศนีย์ มธุรสสุวรรณ เลขานุการ/
ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
7. บาทหลวงทรงวุฒิ ประทีปสุขจิต
ศูนย์คำสอน-แพรธรรมสังฆมณฑลจันทบุรี
8. ซิสเตอร์ชูลี สรรเพชร
ศูนย์คำสอน-แพรธรรมสังฆมณฑลจันทบุรี
9. บาทหลวงไพฑูรย์ แสนสวัสดิ์
ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลอุบลฯ
10. ซิสเตอร์สุวรรณี พันธุ์ไฉ
ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลอุบลฯ

11. บาทหลวงธงชัย สุวรรณใจ
ศูนย์ประสานงานแพรธรรมเชียงใหม่
12. ซิสเตอร์นิลุปล ทิวากร
ศูนย์คริสตศาสนธรรมสุราษฎร์ธานี
13. ซิสเตอร์สังวาล เนื่องทอง
ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง
14. บาทหลวงชวลิต กิจเจริญ วิทยาลัยแสงธรรม
15. บาทหลวงเกรียงยศ ปิยวัฒน์ คณะเยสุอิต
16. บาทหลวงพิชาญ ใจเสรี คณะพระมหาไถ่
17. ซิสเตอร์ยุพา ชูลีระรักษ์
คณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์ (ซาเลเซียน)
18. ซิสเตอร์พวงเพชร ฮวดศิริ คณะอัครสุลิน
19. ซิสเตอร์สังวาลย์ วาปีทะ
คณะพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ
20. ซิสเตอร์ดวงใจ อุดมเดช
ผู้ประสานงานแพรธรรมคณะรักกางเขน ท่าแร่
21. ซิสเตอร์จิระภรณ์ ทิพย์ทอง
คณะรักกางเขนแห่งท่าแร่
22. ซิสเตอร์กรรณิการ์ เอี่ยมไธสง
โรงเรียนพระหฤทัย เชียงใหม่
23. คุณครูประภา วีระศิลป์
ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ

24. คุณครูราตรี ช้อยเครือ
ศูนย์คริสตศาสนธรรมคาทอลิก เขตมิสซังราชบุรี
25. คุณครูกมลลา สุริยะพงศ์ประไพ
โรงเรียนนักบุญเปโตร สามพราน จ.นครปฐม
26. คุณครูภัทรา จันทน์
โรงเรียนแม่พระประจักษ์ บางสะพาน กรุงเทพฯ
27. คุณครูลัดดาวัลย์ วงศ์ภักดี
ศูนย์ฝึกอบรมงานอภิบาล “บ้านผู้หว่าน”
28. คุณครูสมบัติ งามวงศ์
ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
29. คุณครูชวนชม อัจฉรงค์
ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี
30. บาทหลวงเฉลียว วาปีกัง
ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลนครราชสีมา
31. ซิสเตอร์วรรณรัตน์ ธรรมวงศ์
ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลนครราชสีมา
32. คุณไพรินทร์ วาปีกัง
ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลนครราชสีมา
33. ภราดาทินรัตน์ คมกฤษ
คณะเซนต์คาเบรียล / ที่ปรึกษา
34. เซอร์มารีย์ ปัสกัล เจริญฉันทวิทย์
คณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร

35. บาทหลวงศิริชาญ เอียงผาสุข
สังฆมณฑลนครสวรรค์
36. ซิสเตอร์สุภา ทองอำไพ
คณะผู้รับใช้ดวงหทัยนิรมลของพระนางมารีย์
37. เซอร์โรสลีน เจริญฉันทวิทย์
คณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร
38. เซอร์ราแซล ศิริกรกุล
คณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร
39. เซอร์แอนนี่ สนเจริญ
คณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร
40. ซิสเตอร์ณัฐพร โคะตะพัฒน์
คณะพระกุมารเยซู
41. คุณครูอรนุช ถนอมชาติ
ศูนย์คริสตศาสนธรรมคาทอลิก เขตมิสซังราชบุรี
42. บาทหลวงพิทักษ์ ศิลาโคตร
ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลนครสวรรค์
43. บาทหลวงประสิทธิ์ ตรงสหพงศ์
ศูนย์คริสตศาสนธรรม อุดรธานี
44. คุณครูศักดิ์ศรี เจริญบุตร
ศูนย์คริสตศาสนธรรม อุดรธานี
45. ซิสเตอร์ขวัญฤทัย เพียรรักษา
ศูนย์คำสอน-แพรธรรมสังฆมณฑลจันทบุรี

จัดพิมพ์โดย

1. คุณครูหทัยรัตน์ ยิ้มสุวรรณ
ศูนย์คริสตศาสนธรรมคาทอลิก เขตมิสซังราชบุรี
2. คุณสุรัตน์ เจริญผล
ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
3. คุณครูเอมอร ทองอดิศัย
ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

จัดทำรูปเล่มโดย

1. คุณครูสมบัติ งามวงศ์
ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
2. คุณครูเอมอร ทองอดิศัย
ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

ที่ คอค 21 / 2003

ประกาศเรื่อง ครูคำสอน และการตอบแทน

พระศาสนจักรคาทอลิกเห็นความสำคัญของครูคำสอนเป็นอย่างยิ่งเสมอมา สมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ได้กล่าวถึงครูคำสอนในพระสมณสาสน์ พระพันธกิจของพระผู้ไถ่ว่า “...มิใช่การกระทำที่ไร้เหตุผล เมื่อพระศาสนจักรซึ่งก่อตั้งมาแต่โบราณกาลได้เพิ่มจำนวนครูคำสอนขึ้นเป็นอันมาก และกวัดขังการสอนคำสอนกันอย่างเข้มแข็งในยามที่ต้องการการแพร่พระวรสารครั้งใหม่ ครูคำสอนในแดนมิสซังนั้นเองที่สมควรได้ชื่อว่า ครูคำสอนชั้นยอด... พระศาสนจักรที่กำลังเฟื่องฟูอยู่ทุกวันนี้ คงจะไม่มีทางสูงส่งขึ้นมา หากปราศจากบุคคลเหล่านี้” (RM 73 และ CT 66)

กฎหมายพระศาสนจักร กล่าวถึงบทบาทของครูคำสอนว่า “ให้ใช้ครูคำสอนในการทำงานแพร่ธรรม กล่าวคือ คริสตชนฆราวาสที่ได้รับการอบรมอย่างเหมาะสม และมีชีวิตคริสตชนที่ดีเด่น ซึ่งอุทิศตนเพื่อสอนพระวรสาร และจัดการเกี่ยวกับพิธีกรรม รวมทั้งงานด้านเมตตาจิต ภายใต้การดูแลของธรรมทูต” (CIC 785 # 1)

ในข้อกำหนดของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย (15 สิงหาคม ค.ศ. 1992) กฎฎีกา 9 เรื่อง การให้การอบรมศึกษาศาสนาคาทอลิกในโรงเรียน (เทียบ CIC 804 # 1)

ประกาศว่า “ครูคำสอนฆราวาสที่จะสอนเรื่องศาสนาคาทอลิกในโรงเรียนนั้น ต้องมีคุณสมบัติดังนี้คือ ได้รับใบประกาศนียบัตรจากศูนย์คำสอน เดินในเรื่องข้อคำสอน และมีชีวิตที่ซื่อตรง”

พระศาสนจักรไม่ลืมความจำเป็นที่จะต้อง “จัดให้ครูคำสอนมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีพอสมควร และมีหลักประกันสังคม” (AG 17 เทียบ RM 73)

ในการประชุมคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรม เราได้พิจารณาถึงการตอบแทนครูคำสอน และมีมติดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า และสำเร็จการศึกษาที่ ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม (ระดับชาติ) ภาคฤดูร้อน (3 เดือน) ให้สถาบันคาทอลิกที่เขาสังกัด จ่ายเงินค่าเพิ่มวุฒิเทียบเท่า ปวช
2. ผู้ที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า และสำเร็จการศึกษาที่ ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม (ระดับชาติ) ภาคปกติ (2 ปี) ให้สถาบันคาทอลิกที่เขาสังกัด จ่ายเงินค่าเพิ่มวุฒิเทียบเท่าอนุปริญญา
3. ผู้ที่เรียนจบปริญญาตรี และไปศึกษาต่อที่ ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม (ระดับชาติ) ภาคฤดูร้อน (3 เดือน) โดยได้รับทุนการศึกษาจากต้นสังกัด เมื่อกลับเข้าทำงานตามที่ต้นสังกัดมอบหมาย ให้ได้ค่าเพิ่มวุฒิ 1 ชั้น
4. ผู้ที่เรียนจบปริญญาตรี และไปศึกษาต่อที่ ศูนย์อบรม

คริสตศาสนธรรม (ระดับชาติ) ภาคปกติ (2 ปี) ครบตามหลักสูตร โดยได้รับทุนการศึกษาจากต้นสังกัด เมื่อกลับมาทำงานตามที่ต้นสังกัดมอบหมาย ให้ได้รับค่าเพิ่มวุฒิ 2 ชั้น

5. ผู้ที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า เมื่อเรียนจบหลักสูตรที่ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม (ระดับชาติ) ทั้งภาคปกติ (2 ปี) หรือภาคฤดูร้อน (3 เดือน) และไปศึกษาต่อที่วิทยาลัยมารดาพระศาสนจักร (Mater Ecclesiae Missionary College) กรุงโรม จนสำเร็จการศึกษา เมื่อกลับมาทำงานตามที่ต้นสังกัดมอบหมาย ให้ได้รับเงินเดือนเทียบเท่าวุฒิปริญญาตรี
6. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และไปศึกษาต่อตามคำสอนที่วิทยาลัยมารดาพระศาสนจักร (Mater Ecclesiae Missionary College) กรุงโรม โดยได้รับทุนการศึกษาจากต้นสังกัด เมื่อกลับมาทำงานตามที่ต้นสังกัดมอบหมาย ให้ได้รับเงินค่าเพิ่มวุฒิ 2 ชั้น
7. ครูคาทอลิกที่ต้นสังกัดส่งไปเรียนคำสอนภาคฤดูร้อนที่ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม (ระดับชาติ) ขอให้ผู้บริหารจ่ายเงินเดือนและเงินพิเศษ เท่าที่ครูในโรงเรียนได้รับ
8. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษาจากวิทยาลัยแสงธรรม ระดับปริญญาตรี และได้รับใบรับรองการเป็นครูคำสอน จากคณะกรรมการคาทอลิก

เพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรม ให้ได้รับเงินเดือน
อัตราวุฒิปริญญาตรี และขอให้ผู้บริหารพิจารณาเพิ่ม
ค่าวิชาชีพอย่างต่ำ 1 ชั้น

ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนฆราวาสให้เข้ารับ
การอบรมคริสตศาสนธรรม เพื่อพวกเขาจะได้ตระหนักและมี
ส่วนร่วมในงานอภิบาลและงานธรรมทูตของพระศาสนจักรอย่าง
มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประกาศมา ณ วันที่ 2 กรกฎาคม ค.ศ. 2003

พ.ว.วิ: อัมพรรัตน์

(บาทหลวงวีระ อภรณ์รัตน์)

เลขาธิการ

(พระสังฆราช พเยาว์ มณีทรัพย์)

ประธาน

ศูนย์คริสตศาสนธรรมในประเทศไทย

1. สำนักงานคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการอบรมคริสตศาสนธรรม (ประเทศไทย)
57 ซ.โอเรียนเต็ล บางรัก กรุงเทพฯ 10500
โทร 0-2237-5276, 0-2233-0338, โทรสาร 0-2233-8159
E-mail: arethai@catholic.or.th
2. ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม (National Catechetical Center)
82 ม.6 ซ.วัดเทียนดัด ต.ท่าข้าม อ.สามพราน จ.นครปฐม
73110 โทร. 0-2429-0443 0-2812-7153-4 โทรสาร 0-2429-0239
3. ศูนย์คริสตศาสนธรรมภาคอีสาน
111 หมู่ 2 บ้านสองคอน ปังขาม อ.หว้านใหญ่
จ.มุกดาหาร 49150 โทร. 0-4269-9122 โทรสาร 0-4269-106
4. ศูนย์คำสอน (แม่ริม)
124 ม.3 ต.ริมใต้ อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ 50180
โทร.0-5329-7010
5. ศูนย์คำสอนแพร่ธรรมสังฆมณฑลจันทบุรี
21/3 ม.1 ต.สุรศักดิ์ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี 20110
โทร.0-3831-2708 ต่อ 1109, 0-3832-3882
โทรสาร 0-3832-3577
www.kamsonchan.org E-mail: webmaster@kamsonchan.org

6. ศูนย์คริสตศาสนธรรมคาทอลิกขตมิสซังราชบุรี
31/2-4 ถ. สมบูรณ์กุล อ. เมือง จ. ราชบุรี 70000
โทร. 0-3231-4733 โทรสาร 0-3231-4836
E-mail: watchasin_k@hotmail.com
7. ศูนย์คริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
57 ซ.โอเรียนเต็ล บางรัก กรุงเทพฯ 10500
โทร 0-2237-5276, 0-2233-0338, โทรสาร 0-2233-8159
<http://ccbkk.catholic.or.th>, E-mail : ccbkk@catholic.or.th
8. ศูนย์ประสานงานแพริชกรรม
5/1 ซ. 12 ถ. เจริญประเทศ ต. ช้างกลาง อ. เมือง จ. เชียงใหม่
50100 โทร. 0-5381-8622 โทรสาร 0-5327-4273
9. ศูนย์คริสตศาสนธรรม สังฆมณฑลนครสวรรค์
สำนักงานมิสซังฯ
ง.69/39 ถ.ดาวดึงส์ อ.เมือง จ. นครสวรรค์ 60000
โทร. 0-5622-2352 ,0-5631-2893 โทรสาร 0-5631-2894
10. ศูนย์อภิบาล “บ้านชุมพาบาล” สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี
15 ม.6 ถ. ชนเกษม 41 ต. มะขามเตี้ย อ.เมือง
จ.สุราษฎร์ธานี 84000
โทร. 0-7727-2543, 0-7728-2840 โทรสาร 0-7728-3416
E-mail: agathakig@hotmail.com

11. ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง
ต. ท่าแร่ อ. เมือง จ. สกลนคร 47230 โทร 0-4275-1197
12. ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลอุบลฯ
120/2 ถ.แม่ชี ต.ขามใหญ่ อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000
โทร.0-4531-1632 โทรสาร 0-4531-1632
13. ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลนครราชสีมา
สำนักมิสซัง 387 ถ. สุรนารี อ. เมือง จ. นครราชสีมา
30000 โทร.0-4427-3275 โทรสาร 0-4424-1840
E-mail: prempree@hotmail.com
14. ศูนย์คำสอนสังฆมณฑลอุดรธานี
คูป.ณ. 6 ปท. โพนศรี อ. เมือง จ. อุดรธานี 41002
โทร.0-4224-8113,0-7228-5472
โทรสาร 0-4224-8113, 0-7228-5472

สถิติครูคำสอนในประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2548/ ค.ศ. 2005

สังฆมณฑล	ครูคำสอน เต็มเวลา		ครูคำสอน ในโรงเรียน		ครูคำสอน อาสาสมัคร		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
กรุงเทพฯ	2	21	122	489	4	10	648
จันทบุรี	3	11	33	82	-	7	136
ราชบุรี	7	22	18	96	15	48	206
ท่าแร่-หนองแสง	-	2	33	53	35	125	248
อุบลราชธานี	2	2	17	73	16	53	163
นครราชสีมา	-	6	13	38	5	12	74
อุดรธานี	17	7	10	27	3	7	71
เชียงใหม่	74	9	30	68	184	7	372
นครสวรรค์	16	-	10	61	2	1	90
สุราษฎร์ธานี	2	6	2	23	14	25	72
รวม	123	86	288	1,010	278	295	2,080

